

226/21

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 21 / LETNIK III / KIMAVEC / 1995

KNJIZNICA
DOMŽALE

SPET V ŠOLO
BRANKO LIPAR
OBČINSKA UPRAVA

kočna

trgovsko podjetje d.d.
KAMNIK, Ekslerjeva 8

PE MODNA HIŠA Medvedova 1a, tel. 831-404

MOŽNOST NAKUPA NA ODLOŽENO PLAČILO BREZ OBRESTI:

nad 5.000 SIT na 2 čeka
nad 8.000 SIT na 3 čeke
nad 15.000 SIT na 4 čeke
nad 20.000 SIT na 5 čekov

UGODNE CENE:

otroške bunde od 3.260 SIT dalje
ženske bunde od 5.852 SIT dalje
moške bunde od 6.776 SIT dalje

PE ŽELEZNINA Tomšičeva 11, tel. 831-444

VSE ZA KOPALNICO:

keramične ploščice domačih in tujih proizvajalcev
sanitarna keramika iz uvoza
izplakovalniki vseh vrst

WC pokrovi švedskega podjetja KAN za 4.820 SIT

Ponovno na tržišču po ugodnih cenah: mešalne baterije UNITAS

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO

* * * PLESNA ŠOLA * * *

MICKEY MOUSE

ODSLEJ TUDI V MENGŠU!

VPISUJE

PREDŠOLSKE

OSNOVNOŠOLCE

ODRASLE

PLESNE
IGRICE

SKUPINSKI
PLESI

STANDARDNI IN
LATINSKO-AMERIŠKI
PLESI, ROCKTROLL

AEROBIKA

VPIS: v petek 29.09. od 17. do 20. ure
v soboto 30.09. od 9. do 12. ure
v Kulturnem domu (kino) v Mengšu

INFORMACIJE: na telefonu 0609 635 783 med tednom,
vsak dan od 9. do 11. ure in od 17. do 19. ure

Drage Mengšanke, dragi Mengšani!

Dolgo nas ni bilo k Vam na obisk. Veseli smo želja in klicev z vprašanjem, zakaj Mengšana ni. To je dober znak.

Vtem času se je v naši mladi občini zgodilo marsikaj. Če gremo kar po vrsti. Mesec september je mesec skrbi otrok in staršev, če bodo dobili vse potrebne šolske učbenike in druge pripomočke. Za uka željne glavice pa je kljub vsemu to premalo. Zelo pomemben je tisti, ki nas želi kaj naučiti. "Šolniki, učitelji, ravnatelj, kdo Vas je klical, da mi grenite življenje. Vsak dan se moram naučiti toliko novega!"

Marsikdo razmišlja tako, še več pa je takih, ki vemo, da je šola rešitev naroda, še zlasti malega naroda. V Mengšu imamo svojo osnovno šolo, katero predstavlja in vodi ravnatelj g. Branko Lipar. Kakšno je njegovo mnenje glede nekaterih pomembnih vprašanj, nam je zaupal posebej za Mengšana. Intervju z njim si lahko preberete v rubriki Portret.

Mengeška občinska uprava je začela s polno paro v popolni zasedbi. Marsikomu je uganka, kdo je kdo in na koga se kdaj lahko obrne, da bodo zadeve čimprej rešene. Odprite Mengšana na strani 4 in dobili boste odgovor. Tudi uradne ure niso več skrivnost.

Zapisali smo tudi nekaj utrinkov s sej Občinskega sveta občine Mengeš. Vaša želja in zahteva ni naletela na gluha ušesa.

Včasih nam je težko potrkati na prava vrata ali pa odgovora kljub temu ne dobimo. Za bralke in bralce bomo opravili kakšno pot in našli kamen spodtike. Vaša naloga je le, da nam najkasneje do 12. v mesecu posredujete želje, pismeno ali po telefonu (737-317) vsak dan med 08. in 15. uro.

Objavljene članke morate avtorizirati; če pa želite, da so objavljeni s psevdonimom, moramo to v Uredništvu vedeti. Nas pa novinarski kodeks zavezuje, da vsakomur ne razlagamo, kdo se skriva za podpisom. Prosimo za

razumevanje! Nikomur ne bi bilo prijetno, če bi ga izdali, s tem pa kršili pravila igre.

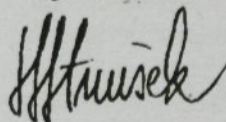
Mengeška fara praznuje svoj praznik ob sv. Mihaelu. "Žegnanje" je star cerkveni običaj, zadnja tri leta pa smo ga predstavili širši javnosti tudi v podobi Mihaelovega sejma, katerega ustanovitelji in pobudniki so nekateri posamezniki-prejšnja krajevna oblast.

Ob športu in kulturi, življenju v vrtcu in šoli, izobraževanju, gospodinjskih in drugih praktičnih nasvetih velja tokrat posebej opozoriti na rubriko Vaša pošta. Kot kaže, smo vedno bolj pozorni na doganja v naši občini, kar je seveda prav.

Smeh ni greh prinaša sprostitve. Še vedno sanjamo o morju, dopustu, po drugi strani pa smo že krepko sredi dela, sredi krute realnosti, tudi v političnem življenju. Pa saj taki spodsrljaji se ne dogajajo v Mengšu, pač pa v občini Perovo pri Kamniku... Se bomo kaj iz tega naučili tudi mi? Morda!

Obilno trgatev Vam želim in polno klet kmetijskih pridelkov za hude zimske čase! In pišite nam!

Tatjana Sivec Strmšek,
glavna in odgovorna urednica

UVODNIK	3
OBČINSKA UPRAVA POROČA.....	4
OBČINSKI SVET.....	9
ŽIVLJENJE OBČINE	13
PORTRET.....	18
ŽUPAN NA OBISKU.....	23
PRAZNIKI IN OBIČAJI	24
POGLED V PRETEKLOST	25
KULTURA	28
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	30
NAŠ VRTEC	31
NAŠA ŠOLA	33
IZOBRAŽEVANJE	36
VAŠA POŠTA	40
DRUŠTVA	42
ŠPORT	47
OTROCI IN STARŠI.....	53
DOBROTA NE POZNA MEJA	53
IN MEMORIAM	54
ZDRAVJE IN LEPOTA.....	56
NARAVA	57
GOSPODINJSKI NASVETI	57
POHVALE IN GRAJE.....	57
RAČUNALNIŠTVO	58
SMEH NI GREH.....	58
OBVESTILA	60
PREDSTAVLJA SE VAM.....	61

MENGŠAN, mesečnik OBČINE MENGEŠ

Naslov uredništva:

Slovenska 28, Mengeš
telefon/telex: (061) 737 317
žiro račun: 50120-603-55739

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (glavna in odgovorna urednica)
Ljubica Rožman, Milica Tomšič, Jože Vahtar,
Blaž Janežič, Franc Veider (člani)

Lektorica: **Irena Stanič**

Računalniški prelom: **Sebastjan Linke**

Silke na naslovnici: **Mengeš** (iz arhiva g. Marka Korncana)

Izdaja: **Občina Mengeš**

Mengšan izhaja v nakladi 2500 izvodov in ga prejemajo gospodinjstva **Mengša, Topol, Loke** in **Dobena** brezplačno na dom.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: **Premiere, Pimiče**

OBČINSKA UPRAVA POROČA

Predstavitev delovnih področij

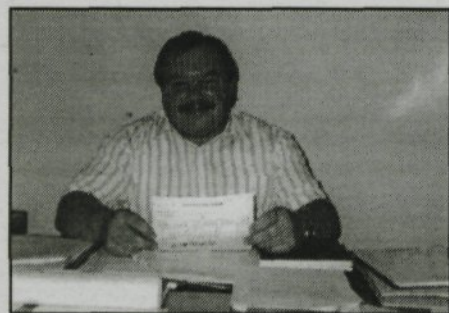
STROKOVNE NALOGE IZ DELOVNEGA PODROČJA POSAMEZNEGA REFERATA - ODDELKA OBČINSKE UPRAVE OBČINE MENGEŠ

Na podlagi 44. in 56. člena Statuta občine Mengeš ter Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave (Ur. vestnik Občine Mengeš, št. 1/95), se z notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest zagotavlja uresničevanje nalog občinske uprave občine Mengeš, opredeljenih v zakonih, statutu in drugih splošnih aktih Občine Mengeš (v nadaljevanju občine).

Naloge občinske uprave opravlja občinski urad. Delo opravljajo imenovani in zaposleni delavci na posameznih delovnih mestih znotraj organizacijskih enot - oddelkov.

OBČINSKI URAD

Župan

Janez Per

predstavlja in zastopa občino, nadzoruje in usmerja delo občinske uprave.

ODDELEK ZA SPLOŠNE ZADEVE

Usklajuje delo občinske uprave in organov občine; skrbi za protokol; skrbi za obveščanje in stike z javnostjo; izvaja naloge na področju zaščite, reševanja in pomoči; zagotavlja strokovne, tehnične, administrativne in druge pogoje za nemoteno delo občinske uprave ter Občinskega sveta in drugih organov občine; skrbi za zakonitost vodenja pravnih in upravnih postopkov; opravlja tehnična, vzdrževalna, pomožna in druga dela pri gospodarjenju z

občinskim premoženjem; vodi kadrovske postopke; proučuje organiziranost dela v občinski upravi in izdeluje sistemske analize za izboljšanje strokovnih, normativnih, organizacijskih in drugih področij delovanja občinske uprave; koordinira delo projektnih in delovnih skupin, katerih naloga presega področje posameznega referata ter vodi in hrani dokumentacijo s svojega področja.

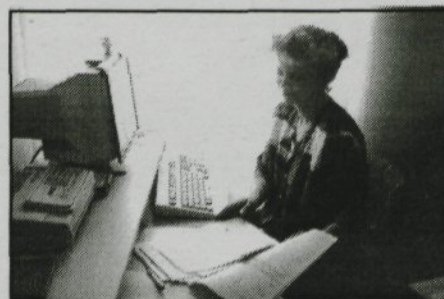
Tajnica občinske uprave

Nastja Poljšak

vodi Občinski urad, organizira in usklajuje delo občinske uprave.

Tajnica občinskega sveta

Irena Podboršek

opravlja strokovne naloge v zvezi z organizacijo in delom občinskega sveta in njegovih delovnih teles.

Administrativno tehnična sodelavka

Marta Kuret

opravlja vsa tehnično administrativna dela za potrebe občinske uprave, vodi delo sprejemne pisarne in zdravstveno zavarovanje brezposelnih.

Vzdrževalec, ekonom

Boris Kavčič

opravlja vzdrževalna opravila in vodi ekonomat.

REFERAT ZA INFRASTRUKTURO

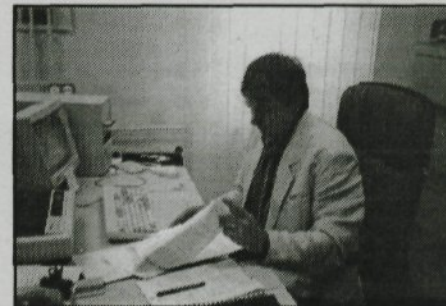
Izvaja upravne naloge in usklajuje planske aktivnosti s področja urejanja prostora, varstva okolja, komunalno-energetske in cestne infrastrukture ter stanovanjskega gospodarstva; izvaja aktivnosti na področju ureditve prometnih površin, javne razsvetljave in ostalih javnih površin; izvaja operativne postopke pridobitve ali odtujitve zemljišč; vodi in pripravlja tehnično dokumentacijo za investicijska vzdrževanja in novogradnje; vodi in hrani dokumentacijo s svojega področja.

Vodja referata za komunalno stanovanjsko gospodarstvo in varstvo okolja

Stane Markovič

organizira in koordinira delo referata za komunalno stanovanjsko gospodarstvo in varstvo okolja.

Referent za izvajanje nalog komunalno stanovanjskega gospodarstva in varstva okolja

Martin Ogrinc

opravlja dela s področja komunalno stanovanjskega gospodarstva.

OBČINSKA UPRAVA POROČA

Predstavitev delovnih področij

REFERAT ZA DRUŽBENE IN DRUŠTVENE DEJAVNOSTI

Pripravlja postopke in odloča o upravičenosti do obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma skrajšanja teh pravic glede na predpise. Spremlja, analizira in pripravlja poročila s področja delovanja družbenih dejavnosti (osnovno izobraževanje, otroško varstvo, sociala, kultura, šport in rekreacija, raziskovanje, zdravstvo) in izvaja aktivnosti za pospeševanje društvenih dejavnosti s področja turizma, sociala, kulture, športa ter skrb za promocijo in celostno podobo občine Mengeš.

Vodja referata za družbene in društvene dejavnosti

Rika Binter

organizira in koordinira delo referata za družbene in društvene dejavnosti.

REFERAT ZA FINANCE IN GOSPODARSTVO

Izvaja finančno in računovodsko funkcijo izvajanja programa občinskega urada in delovanja občinske uprave; izvaja aktivnosti za pospeševanje razvoja gospodarstva, obrti, podjetništva, turizma in kmetijstva; vodi in hrani dokumentacijo s svojega področja.

Vodja referata za finance in gospodarstvo

Irena Pogačar

organizira in koordinira delo referata za finance in gospodarstvo.

Svetovalno strokovna dela s področja pospeševanja razvoja kmetijstva, bo kot honorarni sodelavec opravljal g. **Boris Grabrijan**.

URADNE URE

Uradne ure za neposredno poslovanje s strankami so:

V ponedeljek od 8.00 do 11.00 ure in od 12.00 do 15.00 ure; v sredo od 8.00 do 11.00 ure in od 13.00 do 17.00 ure in v petek od 8.00 do 13. ure.

Neposredno kontaktiranje občanov in občank z županom je mogoče vsako sredo od 13.00 - 17.00 ure na podlagi predhodne najave sprejemni pisarni.

Za področje pospeševanja razvoja kmetijstva bo občanom in občankam v prostorih občinske uprave, vsako sredo od 10.00 - 12.00 ure na razpolago honorarni svetovalec s področja kmetijstva g. Boris Grabrijan.

Potrjevanje zdravstvenih izkaznic brezposelnih je v sprejemni pisarni (ga. Kuret, ga. Binter) v času uradnih ur (ponedeljek, sredo in petek).

Občani in občanke, ki prvič uveljavljajo zdravstveno zavarovanje, ob prijavi predložijo prijavo (kartonček) Zavoda za zaposlovanje Domžale (Urad za delo) in zdravstveno izkaznico (v ponedeljek ali sredo).

Prosimo, da vse morebitne pripombe na delo posameznega referata oziroma oddelka sporočate tajnici občinske uprave občine Mengeš.

Občinski urad Občine Mengeš

Obvestila

Referat za infrastrukturo

Na tem drogu je bilo nameščeno ogledalo - Križišče Kolodvorske ceste - Zavrti-Novakova ulica.

Neznanec je odnesel ogledalo vredno 36.000,00 in ga bo prav gotovo koristno uporabil. Krajo smo prijavi postaji Policije v Domžalah. Storilcu so na sledi!

Javno razsvetljavo smo pred leti zgradili. Edigs Mengeš je dobavil betonske podstavke za svetilke, občani so opravili izkop za pokablitev, KS Mengeš je zagotovila kabel in priklop. Neznani storilci pa so nam kljub rednemu popravilu in seveda stroškom uspešno kljubovali. Zaščitno steklo je končalo po strugi Pšate. Kaj storiti? Iz proračuna Občine Mengeš bo potrebno

MENGŠAN

Obvestila

zagotoviti sredstva za ponovno popravilo, morda tudi dvigniti svetilke tako visoko, da jih ne bo mogoče doseči!

Napačno porabljen barva!

Nezni storičniki so preplekali napisno tablo zasebnika iz Muljave, prekinili el. napeljavo. Na svojem pohodu pa so naleteli na prom. znak "omejitev hitrosti 40" na nevarnem delu, kjer se pojavlja povečan promet in prevelike hitrosti. To vse se je dogajalo v večernih urah med 22. in 23. uro. Sprašujemo se, ali od občanov Muljave ni zaznal nihče pohoda "pleskarjev". Oddali smo prijavo na postajo Policije v Domžalah.

Ob neredih, povzročenih škodah in kraji se sprašujemo, ali občani občine Mengeš resnično ne zaznajo teh dejanj. Pričakujemo pomoč oziroma tel. poziv o povzročiteljih, če jih opazite. Sporočilo je lahko anonimno na tel. št. 737-081 občine Mengeš ali direktno na postajo Policije v Domžalah na tel. št. 721-218.

Odprava povzročenih škod direktno bremeni proračun Občine Mengeš in sicer postavke rednega vzdrževanja infrastrukturnih objektov, kar pomeni, da je posledica takega ravnanja okrnjeno redno vzdrževanje infrastrukturnih objektov.

Prosimo občane za sodelovanje!

Na podlagi 13., 44. in 70. člena Statuta občine Mengeš (Ur. vestnik občine Mengeš, št. 1/95) župan občine Mengeš

objavlja

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA NADARJENE UČENCE IN ŠTUDENTE ZA ŠOLSKO LETO 1995/96

Kandidati morajo predložiti:

- dokazilo o vpisu v tekoče šolsko leto;
- dokazilo o učnem uspehu zadnjega letnika predhodnega izobraževanja in sicer morajo dosegati učenci - prav dober ali odličen uspeh, oziroma študenti - povprečno oceno vseh opravljenih izpitov najmanj prav dobro (4);
- dokumentacijo s katero kandidat dokazuje posebno nadarjenost (izjemni dosežki na tekmovanjih, bibliografija objavljenih del, potrdilo o sodelovanju pri znanstvenih raziskavah, priporočila...);
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije;
- dokazilo o stalnem prebivališču v občini Mengeš;
- življenjepis;
- vključevanje v delo društev in organizacij;
- dokazila o dohodkih oziroma prejemkih na družinskega člana.

Prednost pri dodelitvi bodo imeli kandidati z boljšim uspehom oziroma višjo oceno.

Prošnje s prilogami naj kandidati pošljejo najkasneje 15 dni po objavi v glasilu MENGŠAN, na naslov: OBČINA MENGEŠ, Referat za družbene in društvene dejavnosti, Slovenska cesta 30, 61234 Mengeš.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni 15 dni po opravljenem izboru. Izbor bo opravila komisija, ki jo za ta namen imenuje župan.

ŽUPAN
Janez Per

Mengeš, 26.09.95

JAVNO POVABILO ZA PREDLOŽITEV VLOG ZA SOFINANCIRANJE VZDRŽEVANJA ŠPORTNIH OBJEKTOV V OBČINI MENGEŠ

I.
Vloge lahko predložijo:

- lastniki in upravljalci športnih objektov,
- lastniki in upravljalci drugih objektov, v katerih so urejeni prostori za izvajanje treningov in športnih prireditev.

II.
Proračunska sredstva za vzdrževanje športnih objektov so namenjena za nujna vzdrževalna dela na objektih in nabavo opreme z namenom:

- preprečevanja propadanja objektov in
- izboljšanje možnosti organizacije športnih aktivnosti v teh objektih.

III.
Kandidati za proračunska sredstva za vzdrževanje športnih objektov morajo v prijavi na razpis navesti:

- ime in sedež objekta,
- starost in lastništvo objekta,
- namembnost objekta,
- uporabnike objekta,
- treninge in prireditve v letu 1994,
- večja realizirana vzdrževalna dela na objektu zadnjih pet let,
- načrt vzdrževalnih del v letu 1995,
- proračunska vrednost vzdrževalnih del v letu 1995,
- vire financiranja in pričakovani delež iz občinskega proračuna.

IV.
Ustreznost prijavi in izbor bo opravil Odbor za družbene in društvene dejavnosti v sodelovanju z Referatom za družbene in društvene dejavnosti. Pri obravnavanju proračunskih sredstev za vzdrževanje športnih objektov bodo upoštevani naslednji kriteriji:

- stanje vzdrževanosti objekta,
- delež športa v namembnosti objekta,
- intenzivnost športnega dogajanja v objektu
- prostovoljno delo krajanov in njihovo angažiranost za pridobitev drugih virov sredstev za vzdrževanje,
- odobrena proračunska sredstva za vzdrževanje objekta v preteklih petih letih in njihova namenska uporaba.

V.
Vloge za sofinanciranje vzdrževanja športnih objektov lahko vložite v roku 15 dni od dneva objave na naslov: OBČINA MENGEŠ, Referat za družbene in društvene dejavnosti, Slovenska cesta 30, 61234 Mengeš. Vse dodatne informacije dobite na telefonsko številko: 737-309 int. 213.

Mengeš, 26.09.95

ŽUPAN
Janez Per

OBČINSKA UPRAVA POROČA

Na podlagi 9. člena pravilnika o ugodnem kreditiranju za pospeševanje razvoja podjetništva in obrti ter ostalega zasebnništva v občini Mengeš /Uradni vestnik občine Mengeš, št. 5/95/ je župan Občine Mengeš v dogovoru s SKB banko d.d. PE Domžale-Kamnik sprejel sklep

o razpisu natečaja za ugodno kreditiranje podjetništva in obrti ter drugega zasebnništva v občini Mengeš

1. člen

Razpisana vsota posojila za podjetnike, obrtnike in druge zasebnike znaša 34.500.000 SIT; od tega se posojilo dodeljuje za naslednje namene:

1. v znesku 30.000.000 SIT po letni obrestni meri R + 7 % za:

- uvajanje oz. nadomeščanje proizvodnje ali izdelkov, ki odpravlja obremenjevanje okolja;
- izdelava dokumentacije zahtevnih projektov in aktivnosti /npr. programov razvoja, tržnih analiz, marketinga, promocij, itd./;
- nakup nove in generalno obnovljene opreme in nadomestnih delov za popravilo opreme;
- nakup, urejanje in opremljanje zemljišč in pridobivanje projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov;
- nakup, graditev, prenovo ali adaptacijo poslovnih prostorov;
- nakup patentov in blagovnih znamk za opravljanje dejavnosti

2. v znesku 4.500.000 SIT po letni obrestni meri R + 7 % za:

- pospeševanje turizma v občini

2. člen

Za nemene, navedene v 1. členu tega sklepa, se posojilo prednostno dodeljuje prosilcem, ki v večji meri izpolnjujejo naslednje kriterije:

- odpirajo nova delovna mesta,
- dajejo pozitivne ekonomske učinke,
- uvajajo sodoben tehnološki in ekološko neoporečen deloven proces,
- dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva v občini,
- so izvozno usmerjene,
- nadomeščajo uvoz,
- so turistično in promocijsko usmerjene

3. člen

Posojilo se lahko dodeli:

- podjetjem v zasebni lastnini,
- samostojnim podjetnikom /obrnikom/ in ostalim zasebnikom,
- občanom, ki so pri pristojnem organu vložili popolno vlogo za samostojnega podjetnika oz. drugega zasebnika.

Sedež samostojnega podjetnika /obrnika/ oziroma drugega zasebnika oziroma podjetja in kraj investicije morata biti na območju Občine Mengeš.

4. člen

Doba vračanja posojila znaša 3 leta. Posojilojemalec prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene z banko.

5. člen

Posojilojemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če v roku 3 mesecev od prejema sklepa o dodelitvi posojila, ne izrabi posojila.

6. člen

Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo v 30 dneh od dneva objave razpisa posojila v glasilu Mengšan na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, Mengeš z oznako "kreditni za podjetništvo".

Prošnja za posojilo mora obvezno vsebovati ime, priimek in naslov prosilca, opis in predračunsko vrednost investicije, višino zaprosenega posojila z navedbo lastnega deleža, rok zaključitve investicije in predvideno število novozaposlenih delavcev.

7. člen

Prošnji za posojilo mora biti predložena naslednja dokumentacija:

1. dokazilo o registraciji:
  - fizične osebe: potrdilo o vpisu v vpisnik podjetnikov /obrnikov/ oziroma drugih zasebnikov oziroma potrdilo o vložitvi popolne vloge pri pristojnem organu za vpis podjetnika oziroma drugega zasebnika,
  - pravne osebe: sklep o vpisu podjetja v sodni register,
2. dokazilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov:
  - fizične osebe: potrdilo RUJP - izpostava Domžale

- pravne osebe: BON 1,2,3 oziroma potrdilo, da še niso pričele poslovati;

3. dokazilo glede na namen posojila:

- pri nakupu nove in generalno obnovljene opreme in nadomestnih delov za popravilo opreme: predračun ali račun, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pisno izjavo - garancijo izvajalca generalnega popravila,
- pri nakupu patenta in blagovne znamke: pogodbo o nakupu patenta oziroma blagovne znamke,
- pri nakupu, urejanju in opremljanju zemljišč za gradnjo poslovnih prostorov: overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo za zemljišče in predračun stroškov urejanja ter opremljanja zemljišča,
- pri nakupu poslovnih prostorov: overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo,
- pri gradnji, prenovi ali adaptaciji poslovnih prostorov: gradbeno dovoljenje oz. odločbo o priglasih delih, predračun, zemljiškoknjižni izpisek ali izjavo lastnika oz. upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli nameravana dela in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila,

4. dokazilo, da je odgovorna oseba podjetja v delovnem razmerju v podjetju oz. pisмено izjavo podjetja, da bo odgovorna oseba podjetja sklenila delovno razmerje v podjetju najkasneje v roku 6 mesecev od dneva porabe posojila, če odgovorna oseba podjetja še ni v delovnem razmerju v podjetju.

8. člen

Nepopolne in nepravočasno vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

9. člen

Občina Mengeš bo najkasneje v 30 dneh po preteku razpisanega roka sprejela sklep o odobritvi posojil in bo najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa obvestila vse prosilce o izidu natečaja.

10. člen

Posojila se plasirajo preko SKB banke, PE Domžale-Kamnik, s katero Občina Mengeš sklene ustrezno pogodbo.

Župan
Janez PER

OBČINSKA UPRAVA POROČA

Na podlagi 9. člena pravilnika o ugodnem kreditiranju za pospeševanje razvoja kmetijstva v občini Mengeš /Uradni vestnik občine Mengeš, št. 5/95/ je župan Občine Mengeš v dogovoru s HKS Domžale sprejel sklep

o razpisu natečaja za pospeševanje razvoja kmetijstva v občini Mengeš

1. člen

Razpisana vsota posojila za kmete-lastnike kmetij znaša 7.000.000 SIT po letni obrestni meri $R + 7\%$ za naslednje namene:

a/ za izgradnjo in adaptacijo kmetijskih proizvodnih in pomožnih objektov

b/ za izgradnjo in adaptacijo prostorov za dopolnilno dejavnost na kmetijah

c/ za nakup opreme, ki se vgrajuje v kmetijske proizvodne objekte ali za dopolnilno dejavnost na kmetijah

d/ za nakup kmetijskih strojev in priključkov zanje

e/ za nakup opreme za namakanje ali odvodnjavanje

f/ za nakup kmetijskih zemljišč

2. člen

Posojila se prvenstveno dodeljujejo prosilcem, ki bodo lahko z dodeljenimi sredstvi dokončali investicijo, ki posojila iz občinskega proračuna še niso prejeli in prosilcem s področij s težjimi obdelovalnimi pogoji.

3. člen

Posojilo se lahko dodeli kmetom - lastnikom kmetij na območju

občine Mengeš, če ima vsaj en družinski član status kmeta.

4. člen

Doba vračanja posojila znaša 3 leta. Posojilojemalec prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene s HKS.

5. člen

Posojilojemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če:

- zamolči resnična dejstva ali posreduje lažne podatke, ki so vplivali na dodelitev posojila,

- če se ugotovi, da je posojilo nenamensko izkoriščeno.

6. člen

Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo v 30 dneh od dneva objave razpisa posojila v Mengšan na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, Mengeš z oznako "posojilo za kmetijstvo". Prošnja za posojilo mora obvezno vsebovati ime, priimek in naslov prosilca, opis in predračunsko vrednost investicije, višino zaprosenega posojila z navedbo lastnega deleža, rok zaključitve investicije.

7. člen

Prošnji za posojilo mora biti predložena naslednja dokumentacija:

a/ posestni list za celotno posestvo

b/ potrdilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov

c/ izkaz, da ima vsaj en družinski član status kmeta

č/ usmeritveno razvojni program kmetije

d/ gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del

e/ predračun za gradbena dela, nakup opreme ali strojev

f/ overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo za nakup kmetijskih ali gozdnih zemljišč
g/ poročilo oz. kmetijskega svetovalca o izvršenih in še potrebnih vlaganjih za dokončanje investicije.

8. člen

Nepopolne in nepravočasno vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

9. člen

Občina Mengeš bo najkasneje v 30 dneh po preteku razpisanega roka sprejela sklep o odobritvi posojil in bo najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa obvestila vse prosilce o izidu natečaja.

10. člen

Posojila se plasirajo preko HKS Domžale, s katero Občina Mengeš sklene ustrezno pogodbo.

Župan
Janez PER

POOBlašČENI
SERVIS

KENWOOD
SHARP

SERVIS
MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

VIDEO
STOP

Nekaj pomembnih utrinkov iz zapisnikov

V zadnji številki Mengšana smo napovedali kratko poročilo s sej občinskega sveta. Veliko o delu in življenju v občini Mengeš pišejo drugi dnevni časopisi: Delo, Dnevnik, Slovenec ali Gorenjski glas. Mengšan se je s teh sej oglasil manjkrat. Obljubljamo, da bomo vključno s septembrsko številko to napako popravili.

Z novinarskim očesom nam bo 3. izredno seja Občinskega sveta občine Mengeš prikazala članica uredniškega odbora, ga. Ljuba Rožman. Da pa boste bralke in bralci kronološko razumeli nekatera dogajanja, smo povzeli in izpisali, po naši presoji, nekaj pomembnejših utrinkov iz zapisnikov 7. in 8. redne seje in druge izredne seje Občinskega sveta Občine Mengeš.

2. izredna seja petek, 30. junija 1995

G. Janez Dimec sprašuje župana: Krajani Loke se sprašujemo, kakot to, da je postavka izgradnja kanalizacije v Loki odprta v višini 8 mio SIT. Prosim, da čimprej dobimo odgovor.

G. župan je posredoval odgovor o zaprtju prehoda med objektoma Karo in Induplati, vendar z odgovorom nisem zadovoljen (Dimec). Želim, da se navede konkreten vzrok zaprtja prehoda.

G. Jože Pajnič predlaga, naj se prouči možnost postavitve javne telefonske govornice pred Pošto Mengeš.

Pod zaporedno št. 71 je dal g. županu pobudo g. Janez Dimec:

Za Kulturnim domom je neizkoriščen prostor, katerega bi lahko uredili v parkirišče in s tem rešili problem parkiranja v okolici PS občine Mengeš.

7. redna seja sreda, 19. julij 1995

Obrazložitev in sprejem sklepa o soglasju k imenovanju ravnatelja Glasbene šole Domžale

G. Savnik je po pozdravu članom sveta predstavil delovanje Glasbene šole Domžale in med drugim povedal, da delujejo oddelki Glasbene šole Domžale v Dobu, Moravčah, Lukovici in da je mengeški oddelek Glasbene šole s 110 učenci poleg domžalskega oddelka največji. V mengeškem oddelku so predvidena tudi redna investicijska dela, ki katera so potrebna za normalno delovanje pouka.

Po krajši razpravi smo sprejeli sklep: **Občinski svet občine Mengeš daje soglasje k imenovanju g. Antona Savnika, roj. 25.01.1944, stan. Breznikova 31, Domžale, za ravnatelja Glasbene šole Domžale.**

Obrazložitev in sprejem predloga proračuna občine Mengeš za leto 1995 in predloga Odloka o proračunu občine Mengeš za leto 1995 (druga obravnava)

V obrazložitvi te točke je g. župan Janez Per povedal, da je pri pripravi predloga proračuna za leto 1995 kar v največji meri upošteval pripombe, ki so bile podane na sejah odborov, na katerih je tudi sodeloval.

Na predlog proračuna za leto 1995 v drugi obravnavi so v skladu s 54. členom Poslovnika občinskega sveta bili posredovani naslednji amandmaji:

G. Kalušnik je v imenu LDS posredoval naslednji amandma:

10. člen odloka naj glasi: "Župan samostojno odloča o pridobitvi ali odtujitvi premičnin, če vrednost ne presega 500.000,00 SIT."

Z obrazložitvijo:

Pooblastila župana o samostojnem odločanju o pridobitvi ali odtujitvi nepremičnin so prevelika, zato naj se to z odlokom spremeni.

V imenu LDS je g. Kalušnik posredoval tudi naslednji amandma:

11. člen odloka naj se glasi:

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan Občine Mengeš. Župan bo Občinski svet obveščal o izvrševanju proračuna po periodičnih obračunih. z obrazložitvijo:

O izvrševanju proračuna bi bilo potrebno in primerno vsaj na daljša časovna obdobja obveščati Občinski svet. Zato se predlaga, da se v 11. členu odloka doda nov odstavek, s katerim se to opredeli.

Na 7. člen odloka je za SKD posredoval amandma g. Pajnič:

Predlagal je, da se zadnji odstavek 7. člena glasi:

"O uporabi sredstev za namene iz prvega odstavka tega člena odloča župan po oceni pristojne komisije sveta."

K proračunski postavki št. IV.1.4. INVESTICIJA SLAMNIK sta podala amandmaja g. Pajnič za SKD in g. Kalušnik za LDS in sicer:

AMANDMA SKD:

Sredstva v višini 12 mio SIT Investicija Slamnik se vežejo oz. ostanejo v rezervi do trenutka, ko bo dokončno rešeno lastništvo.

AMANDMA LDS:

Postavka IV.1.4. investicija Slamnik v znesku 12.000.000,00 SIT se črta, znesek se razporedi:

tč. IV.1.4. gradnja garderob za NK	3.000.000,00 SIT
tč. IV.1.7. gradnja športne dvorane	3.000.000,00 SIT
tč. IV.2-1-10. plani-park. Slamnikarska	3.500.000,00 SIT
tč. IV.2.1.11. zelenice	500.000,00 SIT
tč. IV.2.1.12. trim steze	500.000,00 SIT
tč. IV.3.2.2. tekoče vzdrževanje šole	1.000.000,00 SIT
tč. IV.3.2.4. vzdrž. šport. objektov	500.000,00 SIT

Na oba posredovana amandmaja je župan obrazložil, da so sredstva 12 mio rezervirana za čim hitrejšo vračilo sredstev za odkup objekta Slamnik.

Nekaj pomembnih utrinkov iz zapisnikov

Pobuda g. Jožefa Pajniča:

Struga Pšate, ki je obzidana, je zelo globoka. V primeru, da nekdo pade v strugo, je reševanje skoraj nemogoče.

Želim, da se v tem problematičnem delu Pšate namestijo nekakšna držala, ki bi omogočala izhod iz struge.

G. Peter Gubanc referentu za komunalno infrastrukturo

Ponovno postavljam vprašanje, kdaj bo rešen problem odvodnjavanja na križišču Grobeljske ceste in Zavrti, ker je ob večjih nalivih varnost na tem delu ceste ogrožena ravno zaradi zastajanja vode.

Na seji je odgovoril g. župan:

Rešitev tega problema je potrebno kompleksno rešiti, ker ta odtok še ni priključen na kanalizacijo. Pripraviti je potrebno projekt, ki bo upošteval vse vode, ki potekajo na tem področju in potem speljati ta odtok na glavno kanalizacijo.

Sledil je odgovor tudi v zapisniku:

Za razrešitev odvodnjavanja na Grobeljski cesti (križišče Zavrti) smo pridobili predlog sanacije-projekt s popisom del, katerega nam je izdelal "BNG" Domžale. V sklopu javnega razpisa za oddajo del trenutno teče tudi zbiranje ponudb za sanacijo štirih odtočnih jaškov-ponikovalnic na tem delu cestišča, kjer zastaja voda. Rok za oddajo ponudb je 08.09.1995 do 12h. Po izboru

najugodnejšega izvajalca in podpisu pogodbe bomo nemudoma pristopili k sanaciji.

G. Jožef Pajnič občinski upravi

Dajem pobudo, da se na Slovenski cesti uredijo table s hišnimi številkami, saj se pojavljajo primeri, ko tujec ne najde naslovnika zaradi neurejenih tabel.

G. Anton Benda je naslovil občinski upravi:

Zanima me, ali bomo dobili v Mengšu kakšnega policista, ki bo urejal promet oz. nadziral mopediste, ki s svojimi motorji povzročajo neznošen hrup.

G. Jožef Pajnič je na vprašanje oz. dejstva:

"Že leta 1986 so krajani Rašiške ceste sofinancirali izgradnjo javne razsvetljave na tej cesti, katera pa še ni narejena. Zaradi nerazsvetljenosti tega dela v nočnih urah odvažajo občani odpadke v bližnji gozd. Kot začasno rešitev predlagam, da se namesti prometni znak, ki bo prepovedoval vožnjo v gozd",

dobil naslednji odgovor:

a) Občani Rašiške ceste so resnično v letu 86 sofinancirali izgradnjo javne razsvetljave skupaj z občani Muljave in sicer le nakup el. kabla za JR Linhartove ceste in Rašiške ceste v znesku 1000 takratnih DIN, kar je predstavljalo komaj 1/3 stroškov dejanske vrednosti investicije. S sredstvi

KS Mengeš in občanov Linhartove ulice je bila takrat zgrajena JR na Linhartovi ulici. Dana pa je bila od strani KS Mengeš, da se nadaljuje z izgradnjo na Rašiški cesti in v ta namen ustanovi gradbeni odbor za izgradnjo, ter skupaj s KS Mengeš pristopi k izgradnji tudi na Rašiški cesti.

b) Dvomimo, da bi s razsvetljavo Rašiške ceste preprečili odvoz odpadkov v gozd.

c) Glede namestitve znaka za prepoved vožnje v gozd pa smatramo, da bi s to prepovedjo preprečili dostop v gozdove tudi lastnikom gozdov, kar pa po našem mnenju ni dopustno.

Občinski svet je obravnaval in sprejel ugotovitev Nadzornega odbora o zadevi, vezani na odkup objekta Induplati

G. župan, g. Pajnič, g. Kalušnik, g. Dimec, g. Podlogar, g. Gubanc, g. Lipar in g. Jere so razpravljali o problematiki prenosa nepremičnine objekta Induplati v last občine Mengeš. Predvsem so se pojavljala vprašanja, zakaj ni ustanovitelj Splošne obrtne zadruga KS Mengeš, kot je bilo to določeno s sklepom sveta KS Mengeš, kdaj bo celoleten objekt vpisan kot last Občine Mengeš.

G. Dimec je posebno izpostavil vprašanje, zakaj Občinski svet kot najvišji organ ni bil obveščen o podpisih raznih pogodb, ki so bile sklenjene tudi s strani Občine Mengeš.

Županu je zastavil vprašanje, ali čuti kakšno odgovornost do sveta za vse prekrške, ki jih je ugotovil Nadzorni odbor.

Usklajeni predlog Nadzornega odbora in članov sveta:

"Do realizacije prenosa lastnine na Občino Mengeš o poteku vseh aktivnosti župan in Nadzorni odbor mesečno poročata Občinskemu svetu."

Sprejeti sklepi:

"Ugotovitve Nadzornega odbora o zadevi vezani na odkup objekta Induplati se objavijo v Mengšanju."

"Občinski svet Občine Mengeš sprejema ugotovitev, da je župan pri pridobitvi nepremičnine na Slovenski c. 30 v Mengšu prekorščil pooblastila, ki mu jih dajejo veljavni zakoni. Prav tako je kršil Statut Občine Mengeš in ignoriral Občinski svet, ki je pristojen odločati o pridobivanju in odtujitvi ter o zadolževanju občine."

Treba je dobro razmisliti...

foto: T. S. Strmšek

Ugotovitve Nadzornega odbora o zadevi vezani na odkup objekta Induplati

Nadzorni odbor je na podlagi sklepa Občinskega sveta občine Mengeš, sprejetega na seji dne 24. 05. 1995, pristopil k delu dne 08. 06. 1995 in nadaljeval svoje delo dne 15.06., 20.06., 27.06., 11.07.1995. Ob svojem delu je bila dvakrat podana utemeljitev g. župana Janeza Pera in dvakrat g. Martina Ogrinca.

Na osnovi vseh pregledanih dokumentov, Zakona o financiranju občin, Zakona o lokalni samoupravi in Statuta občine Mengeš je Nadzorni odbor ugotovil sledeče:

1. Dne 30.12.1994 je Občina Mengeš s pogodbo št. 239/94 pri SKB najela kratkoročni kredit v višini 51.025.258,12 SIT ali 625.000,00 DEM za dobo 1 leta.

2. Dne 17.02.1995 je Občina Mengeš sklenila s SKB pogodbo št. 520000-258/95 o dolgoročnem kreditu za osnovna sredstva, s čimer je ukinjen kratkoročni kredit iz pogodbe 239/94 in dogovorjen rok vračila istega kredita v šestih letih.

3. Kredit najet v višini 51.025.258,45 SIT (625.000,00 DEM) po obrestni meri R+12%, za obdobje od 17.02.1995 do 28.02.2001, to pomeni mesečno obveznost vračila 14.656,89 DEM oz. približno 1.187.298,00 SIT na mesec, odvisno seveda od koeficienta rasti drobnoprodajnih cen.

Podatki so vzeti iz informativnega amortizacijskega načrta posojilodajalca SKB Banke d.d. Ljubljana, ki smo ga pridobili v času raziskave primera. Letna obveznost občine Mengeš iz tega kredita znaša za leto 1995 od aprila do decembra cca 10.519.000 SIT, za leto 1996 pa cca 13.159.000 SIT.

4. Nadzorni odbor je pregledal tudi dokumentacijo upravljanja z nepremičnino na Slovenski 28 tako, da je pregledal prihodke in odhodke iz tega posla. Prihodki oddaje v najem 11 poslovnih prostorov oz. 722,54 m² površin, za kar Krajevna skupnost Mengeš fakturira in na svoj žiro račun prejema najemnino 6.945,54 DEM mesečno, to je povprečno 9,61 DEM/m². Letni prihodki iz najemov znašajo 83.346,48 DEM, obveznost iz najetega kredita za ta objekt pa znaša 162.465,69 DEM.

5. Iz poravnave z dne 09.12.1994 med Induplati Holding, kot zavezancem in novim upravičencem Zadržno zvezo Slovenije ter Krajevno skupnostjo Mengeš izhaja, da se po plačilu 625.000 DEM zavezancu vrne nepremičnina Zadržni zvezi Slovenije, kar se je tudi zgodilo. Denar je Induplatiju zagotovila Občina Mengeš, ki naj bi s tem postala idealna solastnica 25/38 premoženja. KS do danes ni lastnica, ravno tako ne občina Mengeš. 13/38 premoženja pridobi Zadržna zveza Slovenije, ki se sicer z dogovorom zavezuje o brezplačnem prenosu na novoustanovljeno Zadrugo v Mengšu. S podatki, da je to prenešeno ne razpolagamo, kot tudi niso realizirane določbe iz "Dogovora" med Krajevno skupnostjo Mengeš in Zadržno zvezo Slovenije dne 22.12.1994, kjer se v roku petih dni zavezuje k podpisu akta o prenosu 25/38 premoženja na Krajevno skupnost in 13/38 na Splošno zadrugo Mengeš. Posle v zvezi z vpisom lastnine 25/38 nepremičnine na Slovenski 28 v Mengšu na Občino Mengeš ureja advokat Kosmina iz Domžal. Njegove pismene zagotovitve, da razpolaga z vso verodostojno dokumentacijo za vpis, nadzorni odbor kljub zahtevi ni dobil. Odprto postaja še vprašanje, ali bo Občina Mengeš res postala lastnica 13/38, če so sedaj pri Zadržni zvezi Slovenije, nato bodo pri Zadrugi Mengeš, katere ustanovitelji so fizične osebe. Tudi akt iz "Dogovora" z dne 22.12.1994 ni sestavljen tako, da Občina v tem trenutku, torej po šestih mesecih, ne razpolaga z nobenim premoženjem.

6. Predloženo je bilo potrdilo o registraciji Splošne obrtne zadruge Mengeš, katere ustanovitelji so štiri fizične osebe. Na vpogled so bile predložene tudi izjave treh ustanoviteljev Splošne obrtne zadruge Mengeš, vendar s temi izjavami razpolaga župan g. Janez Per, ki je tudi eden izmed ustanoviteljev.

Pri realizaciji izvajanja sklepov 69. seje sveta KS Mengeš o pridobitvi nepremičnine na Slovenski c. 28 Mengeš in ustreznega zemljišča ugotavlja Nadzorni odbor kršenje naslednjih določil:

1. Pogodba je sklenjena v nasprotju s Statutom Občine Mengeš. Za najetje kredita ni

pridobljeno soglasje Občinskega sveta občine Mengeš v smislu 16. in 17. alineje 21. člena Statuta občine Mengeš.

2. Občina je kredit najela v nasprotju s 16. členom Zakona o financiranju občin (Ur.l.RS št. 80/94), saj objekt ni namenjen za opravljanje gospodarskih in drugih javnih del. Pri najemu kredita gre tudi za kršitev določbe 3. odstavka 16. člena Zakona o financiranju občine, saj Občina Mengeš o zadolžitvi ni obvestila Ministrstva za finance.

3. Ker gre v tem primeru za posel Krajevne skupnosti Mengeš, bi o prenosu zadev na Občino odgovorni župan moral obvestiti Občinski svet občine o vseh kreditnih pogodbah in vračilu dolga, kot določa 2. alineja 44. člena Statuta občine Mengeš.

4. Občina je najela kredit tudi v nasprotju s 17. členom Zakona o financiranju občin. Ob predhodni pridobitvi vseh potrebnih soglasij oziroma sklepov sveta KS Mengeš, bi smela znašati zadolžitev 10% zagotovljene proračunske porabe občine. Če vpogledamo v proračun za leto 1995, bi zadolžitev smela biti le višini 20.953.000 SIT. Kredit pa je bil najet v višini 51.025.258,45 ali 2,4 krat več kot dovoljuje 17. člen Zakona o financiranju občin. Odplačilo glavnice in obresti v posameznem letu odplačila ne sme preseči 5% zagotovljene porabe, to je 10.476.500,00 SIT. Tega parametra zadolžitev sicer ne presega, če bi bil to edini dolg Občine. Nadzornemu odboru ni znano, kakšne so zadolžitve krajevne skupnosti, ki jih prevzema občina in zadolžitve Občine Domžale, ki bodo po delitveni bilanci prenešene na občino Mengeš.

5. Nadzorni odbor ugotavlja tudi kršitve 41. člena Zakona o financiranju občin, ki pred ureditvijo premoženjsko pravnih razmer med novo nastalimi občinami generalno prepoveduje zadolževanje.

Odkup Induplati

Nekaj pomembnih utrinkov iz zapisnikov

6.

Ni realiziran sklep 69. seje Sveta KS Mengeš o ustanovitvi Splošne zadruga Mengeš, kar bi bilo mnogo bolj primerno za nemoten prenos lastnine 13/38 nepremičnine "Slamnik" na Občino Mengeš.

Na podlagi vseh zgornjih ugotovitev predlagamo Občinskemu svetu občine Mengeš sledeče:

1. Župan Občine Mengeš mora zagotoviti prenos premoženja 25/38 objekta Induplati, katere lastnik je Zadruga zveza Slovenije v korist Občine Mengeš.

2. Ker je Splošna obrtna zadruga ustanovljena v nasprotju s sklepom 69. seje Sveta KS Mengeš, je potrebno čimprej urediti prenos 13/38 lastnine v last Občine Mengeš.

3. Nadzorni odbor predlaga Občinskemu svetu, da za operativno izvajanje nalog v zvezi z dokončno ureditvijo lastništva stavbe in zemljišča imenuje tričlansko komisijo. Predlaga se, da g. župan ne sprejema več nobenih samostojnih odločitev vezanih na to stavbo in zemljišče.

4. Do realizacije prenosa lastnine na občino Mengeš o poteku vseh aktivnosti župan in komisija mesečno poročata Občinskemu svetu.

5. O najemu kredita se obvesti Ministrstvo za finance.

*Predsednik Nadzornega odbora:
Miroslav Jere, l.r.*

8. seja - 6. september 1995

G. Dimec je pod točko dnevnega reda vprašanja, pobude in predlogi članov sveta ponovno zahteval, da se v skladu s statutom pripravi program dela Občinskega sveta občine Mengeš. Pobuda je bila posredovana že pod zaporedno številko 97. V dodatnem pojasnilu je povedal, da se v planu dela pričakuje mesečna planirana obravnava posameznih zadev, katere pripravljajo posamezni referati občinske uprave.

G. Peter Gubanc je vprašanje naslovil občinski upravi:

Ali bo zaključni račun KS Mengeš pred obravnavo na občinskem svetu obravnaval tudi Nadzorni odbor in Odbor za finance?

Člani sveta so soglasno sprejeli sklep, da morata Nadzorni odbor in Odbor za finance in gospodarstvo pred obravnavo na svetu obravnavati zaključni račun občine Mengeš.

G. Franc Bergant je dal pobudo referatu za infrastrukturo:

V križišču pri objektu Hidrometal je zelo slabo označeno, da stranska cesta prehaja na glavno cesto Mengeš-Kranj. Želim, da se uredi talna signalizacija, ki bo omogočala boljše opozorilo voznikom, ki prihajajo po stranski cesti iz Topol proti Mengšu na prednostno cesto.

G. Branko Lipar referatu za infrastrukturo:

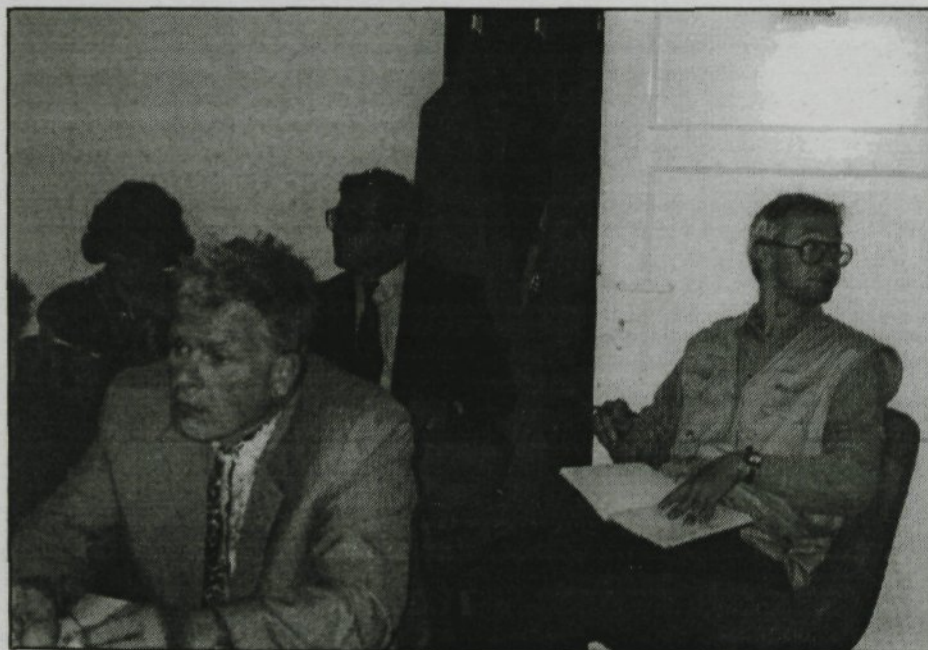
Za območje občine Mengeš je potrebno pripraviti popis črnih točk v cestni mreži in pripraviti operativni načrt odpravljanja le-teh.

3. izredna seja 14. september 1995 Volitve v Občinskem svetu Mengeš

Počitnice so se končale tudi za naše občinske svetnike, saj so v mesecu septembru imeli že kar dve seji, zadnjo 14. septembra. Bila je izredna in je prinesla nekatere spremembe v sestavi Občinskega sveta. Ta je potrdil mandat g. Jožetu Vahtarju (SLS), nadomestil bo g. Andreja Kozelja, ki je nedavno odstopil kot predsednik in član sveta. Namesto pokojnega svetnika g. Franca Ručigaja bo odslej stališča SLS v Občinskem svetu zastopal g. Franc Jerič. Za predsedniško mesto s predstavniki strank predlagali tri kandidate. SKD je predlagala gospo Tatjano Sivec-Strmšek, LDS gospoda Branka Liparja, g. Franc Bergant (SLS) pa je predlagal dosedanjega podpredsednika Občinskega sveta gospoda Alojzija Janežiča (SDSS). Nihče od kandidatov ni dobil večine glasov vseh članov sveta, zato je bil potreben drugi krog volitev, v katerem so se svetniki odločali med kandidatom, ki sta v prvem krogu dobila največ glasov, med g. Liparjem in g. Janežičem. Volilna komisija je ugotovila, da je bil za predsednika izvoljen g. Alojzij Janežič, ki je dobil šest glasov, en glas več kot g. Branko Lipar, trije glasovi pa so bili neveljavni.

Svetniki so med drugim sprejeli še odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Mengeš. Poslušali so mnenje o zaključnem računu KS Mengeš za leto 1994, ki sta ga podala Nadzorni odbor in odbor za finance in gospodarstvo. Kmetje, obrtniki in podjetniki pa si v tej številki Mengšana dobro preberite razpis posojil za financiranje vaših dejavnosti, saj je Občinski svet sprejel na svoji zadnji seji pravilnik, ki ureja to področje.

Za uredništvo: L. Rožman

Na sejah so prisotni tudi novinarji, ki stvar ocenijo bolj objektivno.

foto: T. S. Strmšek

MENGŠAN

Strokovna ekskurzija Radmirje - Olimje - Bizeljsko

“Pa še rekla sem ti, da pejva zraven!”

Na tej strokovni ekskurziji Crpov Dobeno je vsakdo našel kaj zase: kmečki gospodarji ideje za delo, gospodinje so izmenjale recepte, nekaj je bilo za otroke, nekaj za strokovnjake, lahko si poklepetal z županom in mu povedal kaj pametnega. Pa še celo pot so padali vici, vmes pa je gospod Tone Premk igral na harmoniko. Ekskurzija je bila namenjena krajanom Dobena, Loke in okolice. Bilo je lepo in do naslednje take ekskurzije bomo premišljevali, katere ideje so se nam utmle in bi jih bilo treba uporabiti.

Vsredo 28. junija smo se zbrali pred gasilskim domom v Mengšu. S turističnim avtobusom in agencijo Veronika smo se peljali skozi Kamnik in preko Črničva do Radmirja. Gospod župan Janez Per in direktor Razvojnega zavoda gospod Janez Končan sta nam povedala nekaj besed za na pot. Da bi bila ovinkasta pot za potnike nekoliko bolj gladka sta poskrbela zakonca Šinkovec iz Češnjice nad Blagovico s tem, da sta ponudila odlični domači sadjevec.

Pot smo nadaljevali do Ljubnega ob Savinji, kjer smo se ustavili na naši prvi turistični kmetiji Jurjevec (športni center Prodnik). V bližini kmetije ob bregu Savinje je lastnik postavil turistično gostinski objekt, ki služi kot gostilna in čolnarna. Poleg običajne gostilniške ponudbe je lastnik ponudil tudi vožnjo s kajaki in kanuji. Objekt stoji ob širokem zavoju reke, kjer se konča spust po vodi. Obiskovalci lahko pridejo s svojimi čolni, lahko pa si izposodijo kajak ali kanu z inštruktorjem ali brez. Kadar je več zainteresiranih gostov in primerno vreme organizirajo tudi rafting. Možno je tudi prenočevanje. Kmečki gospodar iz kmetije na bregu Savinje je kot mlad fant rad čolnaril, svoje navdušenje nad športnim udejstvom pa je ponudil turistom kot dodatno dejavnost kmetije. Mladi gospodar je nad svojim hobijem, ki ga je razvil v turistično dejavnost navdušen, njegovo navdušenje pa je bilo nalezljivo in je navdušilo tudi nas.

Mimo Celja smo nadaljevali pot čez Podčetrtek do Olimja. V tem minoritskem samostanu nas je sprejel predstojnik in nam razkazal cerkev in lekarno. Ta najstarejša lekarna tega dela Evrope je služila okoliškim prebivalcem (predvsem kmetom), za lajšanje zdravstvenih težav. V preteklih petsto letih zdravniki niso bili tako na razpolago kot danes.

V neposredni bližini te kulturne znamenitosti (in ne daleč od zdravilišča Atomske toplice v Podčetrtku) je Ježovnik svojò kmetijo razvil v turistično. Začel je z gojenjem šampinjonov, s čimer se še sedaj ukvarja. Dodal je gostinsko ponudbo in okoliške travnike je spremenil v pašnike za damjke in še nekatere vrste smjadi. Povabljeni smo bili na kosilo, kjer smo poskusili odlične gobje jedi, smino z brusnicami in druge specialitete. Za zaključek smo krmili damjke s koruzo, tako da so nam jedli z roke.

Nekoliko v goščavi, kjer je baje strašilo, je postavljena Hiša čarovnic. To je enostaven star vikend, ki stoji v goščavi med studenčki. Domiselni avtor je razpostavil lastnoročno izdelane lutke in jih priklopil na mlinčke, ki jih poganja voda. Tako je okolica hiše oživila s čarovnicami. Poleg njih so razni duhoviti izreki napisani na lubju, lončki za pitje vode in druga tehnična čudesa. Ponudili so nam tudi začarano in močno začarano žganje domačega izdelka. Ta enostavna ponudba je namenjena otrokom in odraslim, mi pa smo dobili ideje, kako lahko ponujaš turistom nekaj praktično iz nič.

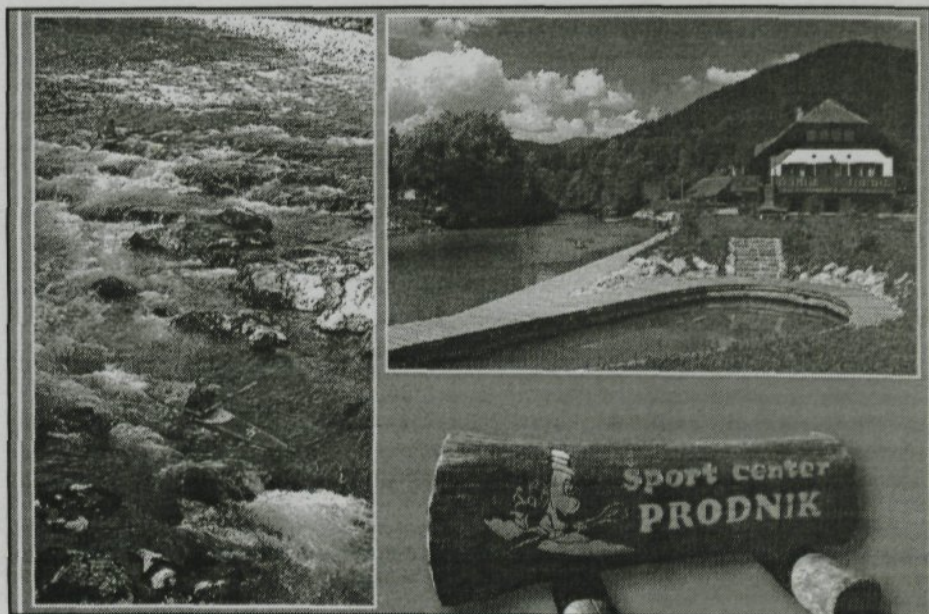
Težko smo se ločili od čarovniškega vzdušja v tistem gozdu in kar malo začarani smo se odpeljali naprej proti Bizeljskemu. Ustavili smo se pri Pinteričevih, ki se ukvarjajo z vinogradništvom kot osnovno dejavnostjo. Strokovno so nam postregli z raznimi domačimi vini, ki smo jih kasneje lahko kupili v buteljkah. Vzdušje je postalo sproščeno, gospod Premk je pripravil harmoniko, a smo se žal morali odpraviti naprej proti Krškemu. V Dečnem selu se dve gospodinji, mati in hči ukvarjata s pridelovanjem in sušenjem sadja, v glavnem jabolk. Večino jih prodata iz sadovnjaka

za ozimnico (v boljših letih jih pridelata do šest ton), nekaj pa jih sušita. Dodatno imata nekaj vinograda in nasad lešnikov. Ko smo prišli sta nam postregli z vinom in suhimi jabolkami in hrškami z lešniki. Nakupili smo si nekaj sušenega sadja za popotnico in se spomnili na staro sušilnico sadja na Dobenem.

Peljali smo se severno od Krškega in se ustavili v bližini obcestnega nasada jagod. Lastnikova družina je po rodu iz Koprčine in ker je podnebje podobno poskušajo gojiti tudi rastline, ki jih prej tu niso gojili. Največje tržišče je bližnji Zagreb. Pomudili smo se ob pokritih gredah, ki so zalivane kapljično. Jagode so zelo zahtevne, večino dela je potrebno opraviti ročno. Gospodar je bil zaskrbljen za naslednjo letino in mi smo podelili njegove skrbi. V avtobusu pa nam je gospa Ivanka Kocjančič iz Katarije pri Moravčah ponudila svoje jagode in pojamrala o problemih gojenja te zahtevne kulture.

Odpeljali smo se naprej proti Ručnemu vrhu na Bogulin blizu Sromelj. Ko smo stopili iz avtobusa smo občudovali prelepi razgled na Krško in okolico. Turistična postojanka na Ručnem vrhu je last tovarne Labod Novo mesto, najela pa jo je družina, ki prireja domače pogostitve za večje število ljudi. V sklopu stavb je stara kmečka hiša urejena po starem. V tem okolju lahko postrežejo manjšo skupino ljudi (naprimer za domačo ohcet). V večji hiši pa je več jedilnic za večje število gostov. Zunaj je zahajalo sonce, počasi se je večerilo. Prijetne razgovore smo morali počasi prekinjati in iti v avtobus in domov. Dobra volja ni prenehala do gasilskega doma v Mengšu.

Alenka Sovinc

Kreditiranje razvojnih in podjetniških programov

Podjetniški center Domžale je v okviru svojih dejavnosti v četrtek, 20. 07. 1995 pripravil predstavitev možnosti kreditiranja razvojnih, podjetniških in obrtniških programov iz proračuna Občine Domžale za leto 1995. Več kot 100 zbranim podjetnikom in obrtnikom domžalske in mengeške občine, je po uvodnem pozdravu najprej spregovorila županja Občine Domžale, gospa Cveta Zalokar - Oražem. Med drugim je dejala, da je po uvedbi lokalne samouprave občina sicer izgubila velik del pristojnosti, vendar kljub temu želi in bo podpirala razvoj podjetništva

V mengeškem proračunu predvidevajo 3 mio SIT za subvencioniranje obrestne mere. Na razpisu lahko sodelujejo podjetja v zasebni lasti, samostojni podjetniki in ostali zasebniki. Doba vračanja kredita je 3 leta, obrestna mera pa bo R+7%. Predstavil je še kriterije in namene, za katere bodo odobrili posamezne vloge in zahtevane priloge. Natančen opis in pogoji bodo objavljeni v razpisu. Poudaril je tudi, da nepopolnih in nepravčasno oddanih vlog ne bodo upoštevali. Ostale možnosti kreditiranja podjetništva in obrti so predstavili predstavniki LB Domžale,

predstavniki občin in bank v elementu.

in obrti v domžalski občini. Zbrane udeležence je pozdravil tudi župan Občine Mengeš, gospod Janez Per. Poudaril je, da bodo tudi v novonastali občini podpirali razvoj podjetništva, tudi s krediti, posebno še, ker je obrtništvo v Mengšu tradicija. Možnosti kreditiranja podjetništva in obrti leta 1995 iz občinskega proračuna je v nadaljevanju predstavil načelnik oddelka za finance in gospodarstvo, gospod Zoran Kramžar. Povedal je, da se je občina v letošnjem letu odločila za način kreditiranja, ki so ga uvedli pred tremi leti. To pomeni, da bodo tudi v letošnjem letu sofinancirali obrestno mero (to so nepovratna sredstva), kar omogoča sprejemljivejše pogoje kreditateljcem. Posebej je opozoril na razpis za dodeljevanje kreditov, ki je objavljen v tej številki Mengšana.

gospod Mezgec in gospa Juvan, SKB banke pa gospa Sitar. O zavarovanju kreditov je spregovoril predstavnik zavarovalnice Triglav, gospod Gabrijel Škof.

Zelo zanimiv, vendar dosedaj našim podjetnikom nepoznan način delovanja Sklada RS za razvoj malega gospodarstva pri dodeljevanju različnih oblik pomoči sta predstavila gospod Zoran Širca in gospod Roman Dobrina.

O delovanju Sklada bo Podjetniški center občine Domžale v drugem tednu meseca septembra pripravil podrobno predstavitev. Podrobnejše informacije o slednjem lahko dobite tudi v Podjetniškem centru Domžale, na Ljubljanski 102.

Podjetniški center

Tekmovanje oračev

Regijsko tekmovanje oračev

Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš

Zato pa je treba z zemljo ravnati tako, kot zasluži. Semenu moramo pripraviti pravo "posteljico", da bo vzkliko in plenjalo. Začne se z oranjem. Temu že leta posvečajo posebno pozornost območni kmetijski zavodi v sodelovanju z Zvezo organizacij za tehnično kulturo Slovenije. Na 25. jubilejnem regijskem tekmovanju oračev z območja Kmetijskega zavoda Ljubljana je imela pač posebno besedo Mestna zveza organizacij za tehnično kulturo Ljubljana. In seveda orači.

Površine je tokrat "posodil" Kmetijski poskusni center Jable pri Trzinu. Mojstri iz treh kategorij (ženske, mladinci in člani) so jabelska strnišča v nekaj urah spremenili v zorane njive za jesensko setev ali pa morda za strniščne posevke. Tekmovanje je potekalo 12. avgusta. Oranje ni kar tako, temveč je prava znanost. Najprej je treba imeti dober plug. Na traktorju mora sedeti pravi človek, pa gre.

Območje ljubljanskega kmetijskega zavoda je obširno in sega nekako od Medvod pa do Novega mesta, zajema pa še kajpak vse, kar je vmes. Na tekmovanje se je prijavilo 11 tričlanskih skupi; kar tri iz Ivančne Gorice, po ena iz Vidma-Dobrepolja, Komende, Domžal-Mengša, Bežigrada, Litije, Medvod, bivše občine Ljubljana-Moste-Polje in domačini iz Jabel. Seveda so imeli s seboj tudi navijače. Komisiji za končno ocenjevanje je predsedoval direktor KPC Jable Lojze Avšič, uspehe startov posameznih skupin pa so merili in ocenjevali določeni sodniki, nekoč tudi sami orači. Stvar sploh ni tako preprosta - meri se namreč le globino oranja, vse drugo pa so morali oceniti. To je odpiranje prvih brazd, krona (šest brazd z vsake strani), razor (prav tako po šest brazd), izenačenost brazd po dolžini in počez, pravilna naleglost brazd, zaoravanje rastlinskih ostankov, vhod in izhod na 10-arsko parcelo (po enem metru mora plug doseči polno globino oranja), brazde morajo biti vidne in dobro pretresene, da je zemljo po oranju mogoče pripraviti za setev s čim manjšim številom prehodov drugih strojev, splošen vtis opravljenega dela pa kar najboljši, skratka-umetnost.

Pa so jo tekmovalci kar dobro obvladovali.

Tekmovanje oračev

Jabelska strnišča so se spremenila v njive. Ni kaj, orati pa znamo, so si rekli "Ljubljančani"

Komisija pri izbiri najboljših nikakor ni imela lahkega dela. Nekdo se bolje spozna na eno ali drugo fazo dela, odločilen pa je bil skupni seštevek vseh točk. Ta je odločil takole: Jože Benec, Kmetijski zavod Ljubljana, ki je vodil prireditve z dobršno mero humorja, se je pravilno odločil začeti z damami. Ker sta bili le dve, komisija ni mogla podeliti bronastega odličja. Pokal za prvo mesto si

Brazda mora biti dovolj globoka, izenačena in ravna.

Rok pravzaprav ponosen. Prvo mesto si je prislužil najmlajši tekmovalec Tomaž Mrčun iz bežigradske ekipe, Rok pa je bil drugi. Tudi v skupni uvrstitvi sta oba pristala v prvi polovici, kar je dober znak, da "na mladih svet stoji".

Med člani je šlo kar ostro. Precej mest je bilo treba deliti med dva sli celo več tekmovalci. Nesporni prvak pa je Matej Adamlje iz Ivančne gorice, tako v svoji kategoriji kot v skupni uvrstitvi. Drugi v skupni uvrstitvi je bil Milan Mihelčič iz skupine gostiteljev, oba pa se bosta udeležila državnega prvenstva, ki bo 8. in 9. septembra v Lendavi.

Največ točk si je nabrala skupina Ivančna gorica 1 (Aleš in Matej Adamlje ter Franc Kavšek). Orati pa znajo ti "južnjaki", so Gorenjci šaljivo označili Dolenjce, ki so postali "južnjaki" od osamosvojitve dalje. Ker pač nimamo več Jugoslavije.

Razveseljivo je bilo, da je bilo 40 tekmovalcev, šest več kot lani. Torej zanimanje za zemljo

Tekmovanje je obiskal tudi mengeški župan g. Per (na fotografiji v sredini). Med tekmovalci je bil namreč tudi njegov sin Boštjan - v skupni uvrstitvi je bil 21.

je priorala Magda Kastelic, Ivančna Gorica 3, srebrno medaljo pa je prejela Marija Nučič, prav tako iz Ivančne gorice.

Mladinci so bili trije. Šele po končanem tekmovanju se je pokazalo, da pravzaprav štirje, saj so sedemnajstletnega Roka Kolmančiča iz skupine Moste-Polje pomotoma uvrstili kar med člane. Na to bi moral biti

narašča. Prav je tako, saj je nimamo ravno preveč. Vsi sodelujoči so dobili priznanja za sodelovanje iz rok Jožeta Benca, pokale in medalje pa je najboljšim izročil Janez Kušar, MZOTK Ljubljana.

Jabelska strnišča so se spremenila v zorane njive. Ni kaj, orati pa znamo, so si rekli

ŽIVLJENJE V OBČINI

Tekmovanje oračev

Prihodnost je v rokah mladih - prvi z desne najmlajši tekmovalac in hkrati zmagovalec med mladinci, trinajst letni Tomaž Mrčun.

Zmagovita skupina Ivančna gorica 1 je odkorakala domov kar s tremi pokali.

"Ljubljanci".

Brazda mora biti dovolj globoka, izenačena in ravna.

Tekmovanje je obiskal tudi mengeški župan g. Per (na fotografiji v sredini). Med tekmovalci je bil namreč tudi njegov sin Boštjan - v skupni uvrstitvi je bil 21.

Prihodnost je v rokah mladih (prvi z desne je najmlajši tekmovalac in hkrati zmagovalec med mladinci, trinajstletni Tomaž Mrčun).

Nada Podlogar

Preserje '95

Leto je naokoli, zato smo se v nedeljo 13.08.95 zbrali v majhni vasici vsi polni energije in domišljije na IV. kmečki olimpiadi v Preserjah pri Lukovici. Sodelovalo je 13 ekip, od tega ena iz Avstrije in dve iz Italije. Vsako ekipo sestavljajo trije člani; vodja ekipe, ki odgovarja za red in disciplino ter po dva člana. Tekmovalo se je v petih disciplinah in sicer:

- skladanje plohov z latenjem (špengljanjem)
- meri se čas ter ocenjevanje natančnosti skladanja po dolžini in širini.
- žaganje metrskega tramička na tri enake dele s tračno žago (amerikanko) - merita se čas žaganja in razlika po dolžini med odžaganimi kosi.
- razstavljanje in sestavljanje kmečkega voza

do najmanjšega dela na vozu, ki se da razstaviti. Po razstavitvi sodniki pregledajo voz, ocenijo, ga do kraja razstavijo, če je kateri del pozabljen. Sledi sestavljanje v obratnem vrstnem redu, pri tem marsikomu malo ponagaja. Čas neusmiljeno teče, vendar se ura pri najboljših ustavi pri razstavljanju okoli 20 sekund, pri sestavljanju pa okoli 50 sekund.

- skladanje drv v križ. 1m³ drv je potrebno čim hitreje in točno zložiti tako, da je v vsaki vrsti enako število polen.
- spravlanje sena v kopico z grabljami ali vilami odvisno, kako se odločiš. Pomemben je izgled kopice in čas, ki ga porabiš.

Pri razstavljanju sena je potrebno na označen prostor čim hitreje in enakomerno razporediti seno. Pri tem se dvigne mnogo prahu saj mora biti čas čimkrajši.

V današnjih časih so takšna dela že skoraj pozabljena, ker so ročno orodje in delo zamenjali stroji. Zato so te panoge marsikateri ekipi delale preglavice.

Po končanem tekmovanju je organizator TD Preserje pri Lukovici podelil priznanja in darila vsem nastopajočim ekipam. Za prve tri uvrščene ekipe so bile pripravljene zmagovalne stopničke tako, da je potekalo vse po predpisih, podelitev pokalov in bogatih nagrad. Pohvaliti je treba mlado ekipo iz Mengša, ki se je letos pridružila že utečeni ekipi iz Topol. Fantje so še mladi, pa ne tako izkušeni s takimi, že skoraj pozabljenimi opravili. Vaja dela mojstra in naslednje leto bodo boljši. Obenem pa pozivam Ločane in Dobence, da se nam prihodnje leto pridružite, saj spol in starost nista omejena.

Za ekipo Mengša so se trudili kot vodja Gašperlin Boštjan ter Per Boštjan in Skok

Ekipa Topol je voz najprej razstavila na prafaktorje, potem pa ga je sestavila.

ŽIVLJENJE V OBČINI

Preserje '95

Mednarodna kmečka olimpiada

Ekipa iz Mengša je skušala čimbolj verno prikazati žaganje.

Franci. Zasedli so 12 mesto.

Za ekipo Topol pa Aleš Martin, Zabret Franci in vodja Bergant Franc. Uvrstili so se na tretje mesto s pokalom in odojkom farne lhan.

Obenem bi se zahvalil v imenu obeh ekip vsem navijačem, ki ste nas bodrili ob trdem delu in vas ni bilo malo. Zahvala velja tudi lastnikom posameznih rekvizitov za dober trening in SLS podružnici Mengeš za prijavnino na tem tekmovanju.

Franc Bergant
foto: Gregor Bergant

Mednarodna kmečka olimpiada

Ekipa iz Topol tretja

Turistično društvo Preserje pri Lukovici je letos že četrtič pripravilo MEDNARODNO KMEČKO OLIMPIADO, na kateri se je pomerilo 13 ekip iz Slovenije, Avstrije in Italije. Med njimi sta bili tudi dve iz občine Mengeš in sicer so bili to mladi iz Topol in ekipa iz Mengša.

Prijetno nedeljsko popoldne je v prijetno vasico nedaleč od Lukovice privabilo blizu 2000 ljudi, ki so si pred tekmovanjem lahko ogledali privlačno razstavo številnih starin, se posladkali s pravimi kmečkimi dobrotami, vmes pa že navdušeno navijali za svojo ekipo.

Voditeljica Marija Kavka je spretno vodila tekmovanje, v katerem so se pomerile izključno moške ekipe, ki so morale najprej zložiti plohe, potem prežagati metrski tramček na

čim bolj enake kose-brez pomoči metra seveda. Gledalci so se prijetno zabavali ob sestavljanju in razstavljanju pravega kmečkega voza, si z zanimanjem ogledovali zloženo klatro drv in ob koncu zaploskali kopici sena, ki pa je bila ocenjena šele, ko je bilo seno spet razstlano.

Najboljši so bili trije mladi bratje Ciril, Metod in Silvo Vidergar iz Dvorij iz Občine Moravče, tudi drugo mesto je pripadlo bratom in sicer so bili to Nakrstovi iz Preserij pri Lukovici, že na tretjem mestu pa najdemo ekipo iz Topol. Mengšani so bili tokrat, najbrž tudi zato, ker so bili na tekmovanju prvič, malce bolj zadaj, ampak kako že gre tista: važno je sodelovati, ne pa zmagati.

Čestitke obema mengeškima ekipama in hvala MENGŠANU, ker je objavil prijazno povabilo-zastoj. Pa nasvidenje v Preserjah pri Lukovici avgusta 1996.

Vera Vojska

V a b i m o

Vas v **FITNESS**
HIT FIT

- aerobika
- savna
- fitness
- body building

TEL.: 737-577
737-101

od 14^h - 21^h

VSAK DAN

Prodam računalnik
PC 386DX 40MHz s
programi in igrami.

Cena in plačilo po
dogovoru.

Tel.: 061/ 737-043

PORTRET

Pogovor z ravnateljem OŠ Mengeš, g. Brankom Liparjem

Zadnji avgustovski dnevi, ko se poletje preveša v jesen in ko prijetni dnevi dopustovanja ali počitnikovanja postajajo le še lep spomin, se pozornost mnogih usmeri k šoli, vendar vsakemu na svoj način: starši seštevajo stroške, učitelji in drugi šolski delavci pripravljajo delovne načrte, učenci s tesnobnim in radovednim pričakovanjem mislijo na prvi šolski dan, šolska oblast pa je najbrž kot vsaka oblast prepričana, da je storila vse, kar je bilo potrebno in je vse v najlepšem redu. V uredništvu se nam je zato zazdelo, da je za spetemberskega portretiranca primerna oseba ravnatelj mengeške šole, g. Branko Lipar.

Ali je prvi september res nekaj posebnega?

Res. Za številne učence in starše je to začetek novega obdobja. Tudi številni učitelji začenjajo svojo poklicno pot s tem dnem. Mnogim pa se nekoliko lagodno počitniško življenje spet vrne v ustaljene kolesnice: starši v službo, otroci v šolo, skrb za varstvo, prehrano... Za pedagoške delavce je začetek šolskega leta neke vrste Novo leto: veliko načrtov imamo in upamo, da se bo vse kar najbolje izteklo.

Ali je mengeška šola pripravljena na letošnje novo šolsko leto?

Da. Med počitnicami smo opravili precej vzdrževalnih del v šolski stavbi, kupili nekaj nove opreme, pridobili smo manjkajoči kader, pripravili urnik in organizacijo dela. Za vse to

je po zakonu odgovoren ravnatelj, ki mora pripraviti tudi delovni načrt šole ter poskrbeti, da ima tudi vsak učitelj izdelane programe za naloge, ki mu jih je poveril v skladu z njegovo strokovno usposobljenostjo. Med letom se bodo odprla še številna vprašanja, ki jim bo treba najti odgovore, rešiti bo treba mnoge probleme.

Mnogi bralci morda niti ne vedo, da je naša šola za mengeške razmere kar precej velika organizacija.

Zaposlenih je okrog 50 oseb, od tega okrog 40 učiteljev. Številka ni vsako leto enaka. Čeprav se število učencev že nekaj let giblje okrog števila 700, pa narašča število oddelkov. Pred nekaj leti je sprejeti normativ znižal število učencev v oddelku, zaradi česar se povečuje število zaposlenih, istočasno pa tudi prostorska stiska. Trenutno je na šoli kar 29 oddelkov, saj so v večini razredov po štirje oddelki. Šola ima dobrih 4.500 m² notranje delovne površine, zunanje pa nekaj tisoč m². Vse to je seveda treba vzdrževati, kar ni vedno lahko.

Človek, ki je odgovoren, da ta pomembna organizacija dobro deluje, se je v Mengeš priselil pred dobrimi osmimi leti. Doma je iz brežiške občine, kjer je tudi začel svojo poklicno pot: najprej kot učitelj, nato ravnatelj.

V družini s petimi otroki, kjer se je bilo treba vsak dan spopadati s težkim življenjem, se

G. Lipar pozorno poslušá vse, ki potrebujejo njegov nasvet.

foto: T. S. Strmšek

PORTRET

Pogovor z ravnateljem OŠ Mengeš, g. Brankom Liparjem

mi je kot najmlajšemu nasmehnila sreča. V šoli so se zame zavzeli, mi priskrbeli štipendijo ter mi dali korajžo, da sem se vpisal na novomeško učiteljsišče. Zgodaj sem ostal brez očeta. Vse je bilo treba delati, še posebej ob počitnicah. Na otožno mehko pokrajine od sotočju Krke in Save sem navezan še danes, saj so tam številni prijatelji, najbližni sorodniki in prvi sodelavci.

V kranjski občini ste nato preživeli dobrih deset let.

V tem času sem bil ravnatelj in tajnik občinske izobraževalne skupnosti. Deloval sem v številnih društvih in organizacijah, največ v kulturi. Preden sem prevzel delo ravnatelja v Mengšu, sem se nekaj let vozil ravnateljevat v Ljubljano. Ponosen sem, ker sem bil ravnatelj ene najuglednejših in najstarejših ljubljanskih osnovnih šol, to je osnovne šole Ledina.

Sedaj živite z družino na Gorenjski cesti.

Včasih slišim tudi šalo na račun svojega priimka, češ, da sem povsem neupravičeno dobil "svojo" ulico. Pogosto me tudi kdo vpraša, v kakšnem sorodu sem z ugledno družino Lipar, po kateri ulica nosi ime.

Zakaj ste postali učitelj?

Odločitev, da bom učitelj, ni bila moja. Sam niti pomisliti nisem upal na šolanje. Da bi me lahko vzdrževala mati z dninami pri kmetih...?! Še danes sem hvaležen svoji razredničarki Julijani Golob, ki me je, ko sam nisem vedel, kaj bi, enostavno "določila". "Ti boš šel na učiteljsišče!" In ko je dobričina ravnatelj uredil še štipendijo, sem šele lahko pričel sanjati. In sanje so se pričele uresničevati. Na učiteljsišču sem preživel svoja najlepša leta v življenju.

Torej vam ni žal, da ste izbrali ta poklic?

Ne. Če bi spet izbiral, bi izbral ravno tega; izredno težak, a zelo lep poklic. Prisiljen sem vedno kaj snovati, biti dinamičen. Imam možnost, da sooblikujem osebnost, nisem uradnik. Tragično je, če se ne bi zavedal pomena in vrednosti svojega dela. Otrok, kateremu je namenjeno učiteljevo delo, je le enkrat otrok: le enkrat je v življenjskem obdobju, ko se odločilno oblikuje kot človek. Nihče nima pravice otroku ne dati tistega, kar v tem času potrebuje za svoje dozorevanje in za bogato ter srečno življenje.

Ravnatelj se zna tudi smejati

Zakaj danes pomanjkanje učiteljev?

Učitelj je imel v vsem času, odkar obstaja ta poklic, različen status. Tudi danes je v različnih državah različno. Pri nas velja, da pedagoški poklic nima ugleda, ki bi ga glede na svoj pomen moral imeti niti ni materialno dovolj ovrednoten, zato za sposobne kadre ni privlačen. Za marsikaj pa smo pedagogi krivi tudi sami. Navsezadnje velja, da je poklic ali posameznik ugleden, kolikor si ugled pridobi ali gradi sam. Ugleda se ne da ne podariti in ne kupiti.

Koliko je Mengšanov v Vašem kolektivu?

Ne veliko. Mengeški učitelji se očitno raje vozijo drugam v službo. Sam nisem prepričan, da je zmeraj dobro, če je učitelj zaposlen v svojem kraju. Zase lahko rečem, da sem se počutil veliko bolj sproščeno, ko sem se iz Mengša vozil v službo v Ljubljano. Ni prijetno, če je vsak korak in vsaka beseda pod drobnogledom. Je pač tako, da mnogi mislijo, da se mora ravnatelj zmeraj obnašati lepo in govoriti le pometno in modro; napake se mu štejejo dvojno, četudi pa so same po sebi umevne.

V času, ko ste ravnatelj, je bilo pri šoli marsikaj storjenega!

Skupaj s kolektivom se trudim, da bi za boljše počutje učencev naredili kar največ. Ogromna pridobitev za Mengeš je odprava izmenskega pouka, potem ko je bil predlani zgrajen prizidek. Pouk v popoldanskem času

je za učence povsem neprimeren. Zgrajene so bile nove garderobe za učence, obnovljenih je bilo več učilnic in kuhinja, nabavljene veliko nove opreme, na telovadnico je bila postavljena klasična streha. Stavbo skrbno vzdržujemo, kar predstavlja veliko stroškov. Po dvajsetih letih je marsikaj potrebno temeljite prenove in popravila, še posebej, če je bilo vzdrževanje dolgo časa pomanjkljivo. Veliko truda vlagamo tudi v hortikulturno ureditev okolice šole.

Je prostora dovolj?

Prostorska stiska je velika. Omenil sem že, da število oddelkov raste. Za predmetni pouk bi potrebovali vsaj še dve ali tri učilnice, da bi bil pouk predmetov res specializiran in temu primerna tudi oprema. Poseben problem je pouk z računalniško tehnologijo; opreme imamo dovolj, prostor pa je neustrezen. Izredno kritično stanje je pri izvajanju športne vzgoje; v telovadnici je prostora le za dobro tretjino ur pouka, ostale pa izvedemo v avli ali dvorani telovadnega društva Partizan, pri čemer morajo učenci preko izredno prometne glavne mengeške ceste. Učitelji imajo še dodatno odgovornost za prometno varnost.

Govori se, da bi prihodnje leto, ko bo šola praznovala 200-letnico, pričeli z gradnjo nove in večje telovadnice. Je to res?

Želimo si, da bi se to res zgodilo. Vse projekte imamo že izdelane, potrebno je le še pridobiti soglasja in, seveda, denar za

Pogovor z ravnateljem OŠ Mengeš, g. Brankom Liparjem

gradnjo. Resne razprave, ki bodo pripeljale do odločitev, se bodo jeseni že začele. Zaenkrat lahko z veseljem izrazim ugotovitev, da ni čutiti nobenega nasprotovanja, saj je tak športni objekt za Mengeš nujno potreben. Rešen bi bil problem pouka športne vzgoje, obenem pa bi bila omogočena bogata športna aktivnost vsem društvom in posameznikom. Pridobili bi tudi prostore za večje družabne, zabavne in športne prireditve, s čimer bi pridobivali denar za kritje stroškov vzdrževanja. Prepričan sem, da bo občinski svet podprl akcijo. Gradnji je naklonjen tudi župan, zato mislim, da bi nam z združenimi močmi moralo uspeli.

Načrtovanje za praznovanje 200-letnice...

Tu pripravljamo vrsto prireditev, od katerih bi nekatere presegle občinski pomen. Skupaj s Slovenskim šolskim muzejem bomo pripravili dve razstavi, organizirali bomo strokovne posvete, srečanja, izvedli bomo več kulturnih prireditev, med njimi koncert Učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič. Izdali bomo monografijo o šoli ter uredili spominsko sobo. Vse občane in podjetja bomo zaprosili za pomoč pri izvedbi: da nam podarijo predmete za spominsko sobo, pomagajo pri prireditvah, prevzamejo sponzorstva itd.

Kaj šola poleg pouka še nudi?

Poleg rednega pouka vsako leto organiziramo letno in zimsko šolo v naravi, pričeli pa smo tudi z organiziranjem taborov. Zanimivi so naravoslovni in kulturni dnevi, kvalitetno so

organizirani športni dnevi. Vsem učencem je dana možnost, da se vključijo vsaj v eno interesno dejavnost. Vsi učenci prejema malico, kosilo pa kdor ga potrebuje. Znatno število učencev ima subvencionirano prehrano. Za učence, ki so v kakršnikoli stiski, skušamo poiskati pomoč: materialno, strokovno napotitev v ustrezne službe... Sposobnejši učenci so vključeni v dodatni pouk, šibkejši v dopolnilnega. Na šoli imamo logopeda, pomagamo pa tudi učencem s specifičnimi učnimi težavami. Organiziramo jezikovne tečaje, pouk računalništva, izdajamo glasilo KORAKI, organiziramo prireditve, namenjene nastopom učencem. Skupni naslov kulturno zabavnim prireditvam smo dali ŠOLA TAKO IN DRUGAČE. Mislim, da je naš program dovolj bogat, da vsak učenec lahko naredi zase še kaj več, kot le prihaja k pouku.

Kakšen je Vaš odnos do učiteljev?

Osnovni in najpomembnejši kader v šoli so učitelji, vsi ostali pa so zato, da pomagajo ustvarjati pogoje za njihovo uspešno delo. Dobra šola je tista, ki ima dobre učitelje. Teh se učenci običajno spominjajo vse življenje. Izredno cenim učitelje, ki so v tem poklicu zato, ker ga imajo radi in doživljajo ob svojem delu uspehe, ob tem pa zadoščenje. Niso mi všeč poklicni nergači, ki jim nikoli ni nič prav. Niso sposobni realno oceniti vrednosti svoje osebnosti in svojega dela, zlasti ne škodljivih posledic svojega ravnanja.

Pa starši?

Šola, ki nima na svoji strani staršev, ne more biti dobra niti uspešna. Starši in učitelji se morajo v vzgojnem ravnanju dopolnjevati in se medsebojno spoštovati. Slabo uslugo otroku in šoli delajo starši, če so do šole in učitelja vpricho otroka krivični ali pretirano kritični. Če pomagajo rušiti učiteljevo avtoriteto, rušijo s tem tudi njegovo možnost pozitivnega vplivanja na otroka. Starši bolje storijo, da svoje pomisleke ali kritike izrečejo konkretni osebi, razredniku ali ravnatelju. Za naše starše lahko rečem, da so med njimi za šolo dragoceni; naklonjeni so nam, nam svetujejo, pomagajo, vendar tudi kritizirajo. Še vedno pa je preveč staršev, ki se za otrokov napredek v šoli zanimajo le formalno; kaj več kot za številke (ocene) nimajo časa. Ampak za ocenami je vendar toliko vsega, o čemer bi se bilo treba pogovoriti!

So učiteljice in učitelji še tovarišice in tovariši?

Učence spodbujamo, da se do svojih učiteljev in vseh ostalih obračajo z gospa, gospod. Mnogi so to že sprejeli, za mnoge pa je izraz tovarišica enostavno sinonim za učiteljico in vzgojiteljico. Niso redki, ki povsem spontano pokličejo: gospa tovarišica! Kaže, da odraslim besede pomenijo več in še kaj drugega kot otrokom. Otroci na srečo (še) niso ne ideološko in ne politično obremenjeni.

Stavke po šolah so spet znana beseda. Kaj menite Vi?

Nisem za stavke; menim, da v šolo ne sodijo. Država bi morala vsa vprašanja urediti tako, da bi se učitelji lahko ustvarjalno posvetili svojemu delu. Stavka je skrajno in po mojem mnenju ponižujoče dejanje za učitelje, zato bi bilo treba državo tožiti zaradi nespoštovanja predpisov. Vendar če se delavci odločijo za stavko, z njihovo odločitvijo soglašam. Nihče jim nima pravice ovirati pri zahtevah za uresničitev legitimnih pravic.

Torej podpirate svobodo govora?

Seveda. To namreč pomeni, da za izgovorjeno besedo tudi odgovarjaš.

Kaj bodo prinesle devetletke?

Nova zakonodaja, ki pa še ni sprejeta, predvideva devetletno obvezno šolanje, vendar tako, da bi se šolanje pričelo eno leto prej.

G. Branko Lipar se rad sprehodi med učenci, tudi v telovadnici.

foto: T. S. Strmšek

PORTRET

Pogovor z ravnateljem OŠ Mengeš, g. Brankom Liparjem

Za devetletko bo seveda treba izpolnjevati pogoje, med drugim kadrovske in prostorske. Šole, ki jih bodo izpolnjevale, bodo lahko z devetletko pričele prej, ostale pa najprej z letom, katerega bo določil zakon. Vsekakor bo mnogim šolam v Sloveniji potrebno dograditi učilnice, med njimi tudi menceški.

Kdo financira redni šolski program?

Država zagotavlja denar za plače zaposlenim, občina naj bi pa za vse ostalo: materialni stroški, šola v naravi, vzdrževanje, nabava opreme, itd. Veliko bremena še vedno pade na ramena staršev; predvideno je, da bi v prihodnje država prispevala več za učbenike, prehrano, ekskurzije in še kaj.

Kako čutite spremembe v šoli, odkar je nova občina?

Sistem bo ostal enak, kot je bil doslej. Upam samo, da se bodo sedaj razmere za nas izboljšale in ne poslabšale in da se bomo v domači občini lažje pogovorili o materialnih potrebah in boljšem standardu za učence. Navsezadnje je vse vendarle namenjeno učencem in pogojem za njihov uspešnejši razvoj. Generacije, ki sedaj obiskujejo osnovno šolo, bodo morale že kmalu prevzeti odgovornost zase in za skupnost!

Sodelujete z lokalno cerkveno oblastjo?

Šola in cerkev imata vsaka svojo vlogo in pomen; prav je, da ga uresničujeta ločeno in v mejah svojih pristojnosti. Družini ni mogoče odvzeti pravice, da se odloči, na katerih osnovah bo oblikovala moralna načela svojih otrok, vendar pa ji tudi ni mogoče vsiljevati, kako in na podlagi česa naj oblikuje ta načela.

Na zadnjih lokalnih volitvah ste kandidirali za svetnika občine Mengeš...

Že v srednješolskih časih me je privlačila tovrstna aktivnost. Opravljal sem vse vrste funkcij; še največ v organizaciji mladine in krajevni skupnosti. Politika v tem smislu torej zame ni nekaj novega. Novo je to, da je za sedanjo politično organiziranost značilna uvrstitev v stranke. Za nobeno stranko se nisem odločil, da bi bil njen član, torej nisem strankarsko obremenjen. Trenutno je torej politika zame le možnost vključiti se v dogajanje v občini in prispevati delež k njenemu razvoju. Pomembno se mi zdi, da

Knjižnica je hram modrosti...

bi bilo v občinskem svetu čim manj članov, ki bi bili najprej podrejeni interesom politične stranke, šele potem pa interesom Mengeša.

Ste predsednik odbora za družbene in društvene dejavnosti.

Doseči želim, da opravimo temeljito analizo stanja v društvih, organizacijah, kulturi, športu, zdravstvu, otroškem varstvu, socialni in izobraževanju, nato pa opredelimo najustreznejše razvojne možnosti na vsakem od navedenih področij. Odločiti se bo treba tudi, na katerih področjih bomo še sodelovali z občino Domžale in kje bomo vzeli stvari v svoje roke.

Kaj imate pri tem v mislih?

Mislím zlasti na status vrtcev, ki sta sedaj enoti VVZ Domžale, Zdravstvenega doma, ki je sedaj enota ZD Domžale, knjižnice. Pri tem je treba upoštevati, kaj je racionalneje in seveda tudi, kaj je glede na veljavne normative sploh možno. Vemo, da so v zdravstvu normativi za zaposlitve zelo ostri, zato bo treba paziti, da bo vsak zdravstveni delavec v privatni praksi imel tudi soglasje zdravstvenega zavoda. Vsak občan mora imeti še naprej možnost, da pride lahko k zdravniku z napotnico in ne kot samoplačnik.

Kako vpliva lokalna politika na šolsko politiko?

Kot ravnatelj - to delo opravljam že več kot

dve desetletji - sem vedno stal na stališču, da je šola strokovna institucija, v kateri opravljajo delo strokovni delavci. V delovnem času se ukvarjajo le s strokovnimi vprašanji. Tudi starši so za šolo le starši. V šoli torej ni prostora za politiko in politiziranje. Vse to lahko počnemo v svojem prostem času. Učitelji morajo biti enotni v strokovnih vprašanjih, sicer pa je normalno, da se obnašajo kot politični subjekti z različnim prepričanjem, vendar, kot rečeno, izven šolskih prostorov. Sicer pa je bilo v zadnjih letih tudi nekaj poskusov neposrednega vpliva lokalne politike na šolo. Tudi vnaprej bom temu nasprotoval. Ni pa se mogoče izogniti vplivom političnega dogajanja in odločitev na šolo nasploh. Zakon o denacionalizaciji pomeni, da šolâ z svojimi funkcionalnimi zemljišči stoji na privatni lastnini. Zemljiškoknjižni postopek ni možen, dokler ne bo urejeno vprašanje lastništva in seveda, ustrezne odškodnine lastniku. Iz tega naslova so bili veliki problemi pri gradnji prizidka in bodo nastali, ko se bomo odločali o gradnji telovadnice.

Zadnje čase se je uveljavil izraz "mala matura". Kaj je pravzaprav to?

To je tako imenovano eksterno preverjanje znanja učencev 8. razreda iz matematike in slovenskega jezika, ki je vsako leto v začetku junija in se ga morajo udeležiti učenci, ki želijo na srednje šole, kjer je omejen vpis in bi morali opravljati sprejemne izpite. Za ostale

Pogovor z ravnateljem OŠ Mengeš, g. Brankom Liparjem

je preverjanje prostovoljno, vendar se ga običajno udeležijo vsi. Z rezultati na dosedanjih preverjanjih smo bili bolj ali manj zadovoljni. V povprečju so primerljivi z ocenami, ki jih dobijo učenci pri pouku pri teh dveh predmetih, v primerjavi z ostalimi šolami pa se pri matematiki uvrščamo nad državno povprečje, pri slovenskem jeziku pa v povprečje.

Sicer pa učni uspeh, ocene in doseženo znanje postajajo vse bolj pomembni za uresničevanje življenjskih ambicij. V šoli se tega zelo zavedamo, zato iščemo in uveljavljamo rešitve, da bi bilo naše delo kar najbolj kvalitetno. Zdi se mi, da je poglavitno vprašanje zlasti motivacija za učenje in to ne le za trenutno oceno, ampak učenje kot življenjsko opredelitev. Sodobno življenje namreč ne priznava več le znanja, pridobljenega v času šolanja, ampak zahteva neprestano izobraževanje, usposabljanje in prilagajanje razvoju znanosti in tehnologije. Mnogi starši se zavedajo pomena kvalitetnega znanja in otroke spodbujajo k učenju, vlagajo pa tudi precej denarja za dopolnilne oblike izobraževanja. Dobro vedo, da je znanje neprecenljiva vrednostna kategorija in da se temelji zanjo postavljajo že v predšolskem in osnovnošolskem obdobju.

Ste zadovoljni s tem, kar nudi vaša šola?

Ne povsem. Imamo še veliko neizkoriščenih možnosti. Lahko pa rečem, da veliko naših učiteljev o teh stvareh zelo resno razmišlja in veliko naredi za svoj strokovni razvoj, s tem pa za kvaliteto svojega dela.

Vam ostane sploh še kaj časa za osebno sprostitvev?

Rad hodim v hribe in naravo, kolikor mi dopušča čas. Veliko časa pa posvetim branju knjig.

Kako se sprostitve po delu v službi?

Z veseljem delam na domačem vrtu.

Vaše dopustovanje?

Dopusti so moja šibka točka. Počitnice so za ene počitek, za druge pa čas, ko je treba veliko postoriti in pripraviti vse, da se šolsko leto prične, kot je treba. Pregledati je treba tudi dokumentacijo prejšnjega leta in napisati poročila. Pri tem seveda pomagajo sodelavci, vendar v času počitnic kljub temu lahko

izkoristim le manjši del dopusta. V julijskem ali avgustovskem času se marsikdo začudi: Ja, kaj nimaš počitnic? Časi, ko sem drugače hodil v šolo in užival počitnice, so, žal, že zdavnaj minili.

Vam je Vaše delo všeč?

Ja, če s kolektivom v strokovnih vprašanjih najdem skupen jezik in če imamo v teh pogledih skupne ambicije. Ne morem pa se znebiti lastnosti, da od sebe in drugih dostikrat zahtevam več, kot je mogoče, zaradi česar doživljam tudi obdobja kriz, dvomov. Nekako obremenjen sem s prepričanjem, da imajo učenci pravico do najboljših učiteljev in šole, za kar mora poskrbeti ravnatelj. Učenec si ne more izbrati niti šole niti učiteljev, kot si odrasli lahko izberemo službo po svoji meri. In če je tako, potem moramo vsi, ki usodno odločamo o otrokovem življenju in njegovem počutju, storiti vsaj to, da se tega zavedamo. Svoje moči ne izrabljamo in otroku omogočimo srečo in sproščen razvoj v življenjskem obdobju, ki je enkratno in neponovljivo.

Se dobro počutite v Mengšu?

Da in ne. Strašno me moti delitev na "taprave" Mengšane in one "tadruge". Mislim, da so priseljenci za Mengeš pridobitev. To je strokovni potencial, poleg tega pa tudi ustvarjajo dohodek in omogočajo novi občini večjo ekonomsko moč. Bistveno se mi zdi, ali so v zadostni meri pritegnjeni v javno dogajanje. Poznam veliko "tapravih" Mengšanov, ki za svoj kraj ne storijo ničesar, in veliko takih priseljencev, katerih aktivnost je vidna in pomembna. Včasih se človek ne more znebiti občutka, da ne vemo, ali smo mesto ali vas. Moti me, kadar rajši vidimo slabo drug pri drugem kot dobro, kadar se razrašča nevoščljivost in kadar naravna želja po materialnem udobju postane pohlep. Všeč pa mi je, če se srečujem in družim z ljudmi, ki niso obremenjeni z ničemer: ne s politiko ne z ideologijo ne s statusnimi simboli, ampak so odprti, sproščeni v komuniciranju in široki v miselnosti, pri srcu pa jim je napredek Mengša in občine kot celote.

MENGŠAN

*zasteklimo
vam vse,
razen očal*

tel./fax:
061 713 821
delavnica
061 715 717

Komenda, Suhadole 13

VARSTVO

PRI DELU IN VIDEO

SNEMANJE

Tel.: 061/ 711 875

ŽUPAN NA OBISKU

Ne stori kruha moka ampak roka

Gospodu Ivanu Peru za osemdesetletnico

Znameniti mengeški pek Ivan Per je pravi portret velike dobričine in skromnega človeka. In prav je, da nam taki ljudje pečejo kruh, to najpomembnejšo vrednoto našega vsakdanjega življenja. Pravzaprav gospod Per več ne peče kruha, saj je šel leta 1980 v zasluženi pokoj. Peče pa ga njegova hči Anči za domače potrebe; seveda rada peče tudi žemlje, piškote in še druge praznične dobrote. Njeni dobrepoljski rojaki in ljubljanski prijatelji so mi povedali, da je bila odlična šivilja z mojstrskim izpitom. Zato ni čudno, da je kot izvrstna oblikovalka zlahka poprijela za delo tudi v domači pekarni, kjer so imeli posebno za praznike veliko dela in bogato ponudbo.

Tudi sama sem nekoč s kolegico in njenimi otroki doživela imenitnega Miklavža v Perovi pekarni. Gospod Per nam je ljubezljivo odprl svojo peč, da bi iz nje vzel pravkar pečene parkeljne. Malčkom se je ta prizor zdel čudovit in prepričani so bili, da so pokukali v pravi pekel. Otroci so sploh radi zahajali k Peru po dišeče rogljičke, slanike, makovke in žemlje. Ko sem učila na mengeški šoli, so večkrat zamudili pouk z opravičilom: "Pri Peru je bil tak drenj."

Ivana Pera na začetku ni posebno veselilo, da bi se izučil za peka, a domači so mu prigovarjali, da bo tako najhitreje prišel do kruha. Oče je bil kovač in najstarejši brat je nadaljeval kovaško tradicijo pri hiši, kjer se še danes reče pri Kovaču. Hiša stoji na Slovenski cesti in tu se je gospod Per rodil pred osemdeseti leti, 6. junija 1915. N družini je bilo deset otrok, on je bil deveti po vrsti, zdaj pa je ostal sam, saj so mu pomrli že vsi bratje in sestre. Oče je kupil še eno hišo na današnjem Trdinovem trgu, kjer se je včasih reklo pri Anžk. V to hišo, iz katere pravzaprav izhaja Kovačeva rodbina, so se po očetovi smrti z materjo preselili vsi otroci, razen najstarejšega brata, ki je prevzel domačijo in kovačijo, ter sestra, ki je bila tudi že poročena. Oče je umrl že 1918. leta za špansko boleznijo, tako da ga je mama preživela skoraj za petdeset let. Pekarske obrti se je Ivan Per izučil v Kranju

pri Čadežu, v Trzinu pri Kralju pa je delal štiri leta kot pomočnik. Tam je prodajal kruh tudi po okoliških vaseh, kamor ga je vozil s kolesom in s košem na hrbtu. "Bilo je vseh sort," pravi gospod Per. Tudi prevrnil se je nekoč s kolesa, ko je bilo ledeno; k sreči je bila čez koš pripeta rjuha, da se mu kruh ni raztresel po tleh. Nekateri odjemalci so mu na okno ali na vejo obesili papir kot znamenje, da potrebujejo kruh, sicer bi brez potrebe stopal s kolesa. "Kruh so ponavadi kupovali tam, kjer so imeli otroke in teličke," pripoveduje gospod Ivan.

Včasih revnejši ljudje niso vsak dan jedli kruha, marsikje so ga stradali, zato pa so ga toliko bolj spoštovali. Če ti je padel kruh na tla, si ga moral pobrati in poljubiti. Tudi otroke so učili: "Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga." Danes pa je žal drugače; z mize, ki je bila nekoč hišni oltar za kruh, se je preselil na tla, v smeti in vsepovsod. Ljudje so izgubili posluš za kulturno dediščino kruha in za njegov simbolni pomen v našem duhovnem življenju in ustvarjanju. Včasih so si ga pritrgovali od ust, a za praznike so se potrudili, da je bil na mizi kruh take vrste in oblike, kot so zahtevale šege in navade v krogotoku letnih časov in človekovega življenja od rojstva do smrti.

Ivan Per je leta 1937 dogradil svojo pekarno na Trdinovem trgu, še isto leto je v njej začel peči kruh in tu ga je pekel

prav do svoje upokojitve. Leta 1948 se je poročil in žena Anči mu je vseskozi pomagala v pekarni. Naslednje leto se jima je rodil sin Zvone, ki pa ni nadaljeval očetove obrti, pač pa je postal zdravnik. V pekarni je bilo vedno veliko dela, ponoči in podnevi. Pekli so bel, črn kruh in tudi rženi, a ta je ostajal. Ljudje so si raje privoščili bel kruh, ki je včasih bil tudi statusni simbol, danes pa je izgubil ta pomen, saj prehrambeno osveščeni ljudje vedo, da druge vrste kruha še bolj koristijo človekovemu zdravju. A ob posebnih prilikah se je dobro malo posladkati, zato je gospa Perova pekla tudi piškote, toda nekoč jih je nekdo prijavil, da so morali plačati veliko globo, češ, da v pekarni ne smejo peči in prodajati piškotov. Seveda so jih pekli tudi drugi peki, a kjer ni tožnika, ni sodnika! Perovi pa so pekli tudi srčke, zapeljivčice-to so male pletene štručke-piške, rogljičke, slanike, makovke, žemlje in pa še parkeljne za Miklavža.

Pred vojno in še po njej so ljudje nosili peč tudi svoj kruh v pekarno, celo po sto komadov dnevno. Za praznike so prinesli tudi potice. V pekarni so tokrat pekli bolj štruce kot hlebe, samo za gospoda Fikarja, ki je stanoval pri Traku, so spekli vedno majhen hlebček, sicer ni hotel kupiti kruha. Dve ženski sta jim pomagali prodajati kruh po Mengšu, ena ga je nosila po Malem Mengšu, druga pa po Velikem Mengšu.

Med vojno je bilo težko za drva, saj je bilo nevarno hoditi v gozd, zato so ljudje sami prinašali drva, da so jim pekli kruh. Takrat so imeli nemškega župana, ki je stanoval v župnišču, in ta je vsako jesen poslal svojega hlapca s hruškami, da so jih posušili v pekarni. Po vojni pa so delili prostor v pekarni z vojaki, štirje fantje so pekli pri njih za vojsko, v Radomljah so imeli štab. "Bili so fejest fantje," se spominja gospod Ivan, "eden je bil izučen za peka, ostali trije pa so mu pomagali."

V Perovi peči, ki so jo kurili z butarami in "klaframi", se je pekel zares dober in zdrav kruh. Med vojno so poskusili kuriti s premogom, pa se ni obneslo. Zadnjikrat je gospod Per zakuril peč na silvestrovo 1980. leta; še do pol dvanajstih sta z ženo pekla pečenko za mengeške silvestrovalce, prihodnji dan pa je bilo vsega konec. Obema je bilo hudo, saj sta rada bila med ljudmi in z

ŽUPAN NA OBISKU

Ivan Per

veseljem sta delala zanje. Še sedaj z znanci in prijatelji rada pokramljata o tistih časih. Da pa ne bi bila vrata trgovine za vedno zaprta, sta oddala lokal v najem in zdaj je že dvanajst let preurejen v prijazno cvetličarno, ki nosi pomenljivo ime Marjeta.

Ob pogovoru s Perovo gospo in gospodom mi je prišel na misel Bojan Štih, ki je v svoji knjigi z naslovom, To ni nobena pesem, to je ena sama ljubezen, napisal, kako je nekoč ob reki z največjim užitek jedel rogljičke, ki sta mu jih starša na njegovo željo kupila za rojstni dan. Nikoli se jih ni mogel dovolj najesti, saj pri hiši ni bilo denarja na pretek. In ko se je spominjal tega dogodka, je takole zapisal:

Danes nihče več ne peče tako čudežnih rogljičev, kot sta jih znala gospa in gospod Zalaznik. In če nimata spomenika v našem mestu, ga imata v mojem srcu. Zaradi našega vsakdanjega kruha in zaradi mojega otroškega kruha. Zdaj ni več kruha, je le še "družbena prehrana".

Te besede veljajo tudi za gospo Anči in gospoda Ivana Pera, ki imata prav gotovo posebno mesto v marsikaterih spominih na otroštvo.

Marija Cvetek

**POOBLAŠČENI
SERVIS**

KENWOOD

SHARP

**SERVIS
MENGEŠ**

Hribarjeva 38

73 84 09

PRAZNIKI IN OBIČAJI

Mihélovo (29. september)

Nadangel Mihael ("kdo kakor Bog") nam je znan z nešteti podob: kot bleščoč vojščak peha Satana v peklensko brezno; takega nam predstavlja sveto pismo. Zato mu je bila že v Dioklecijanovem času posvečena cerkev v Nikomediji: cesar Konstantin mu je sezidal v Carigradu svetišče Mihaelion. Pod Justinijanom je bilo v Carigradu kar pet cerkva Sv. Mihaela in papež Gelazij mu je postavil v Rimu lepo cerkev l. 1943. Posebno je cvetelo češčenje nadangela Mihaela v 6. in 7. stoletju.

Ker je bil nadangel Mihael bojevnik zoper Satana, poganstvo pa je bilo po naziranju prvih kristjanov češčenje satanovo, so med pokristjanjevanjem na razvalinah poganskih svetišč zelo radi postavljali cerkve v čast nadangelu Mihaelu. Tako je bilo tudi na Slovenskem v 8. in 9. stoletju. Najimnitnejša taka cerkev je bila cerkev v današnjem Šmihelu na Gosposvetskem polju na Koroškem, sezidana na razvalinah starega rimskega mesta Virunum. Dolga je vrsta cerkva na Slovenskem, ki so jih v tistih in poznejših časih posvetili nadangelu Mihaelu. Mnogo nekdanjih starih Mihaelovih svetišč je ob prezidavi menjalo patrona. Na vsem Slovenskem ima ali je imel nadangel Mihael nad 100 farnih ali podružničnih cerkva.

Duše, ki jih je nadangel Mihael s svojo zmago iztrgal duhovom iz peklenskega brezna, je krst privedel v naročje Cerkve. Zato so v prvih časih krstne cerkve ali kapele ob potokih ali rekah in jezerih, zelo radi posvečali nadangelu Mihaelu. Po vzgledu sv. Ruperta je bilo to dokaj pogosto v salzburški nadškofiji. Te prvotno lesene stavbe niso bile trajne in jih danes ni več, vendar pa zavetništvo sv. Mihaela pri današnji farni cerkvi priča, da je bila na tistem kraju krstna cerkev za vso okolico. Sporočilo navaja, da je nadškof Adalvin l. 864 posvetil na ozemlju kneza Koclja krstno cerkev v čast sv. Mihaelu.

Takšne krstne cerkve so bile na Štajerskem-kot cerkev v Pišecah; na Kranjskem v Mengšu (njen okoliš je segal do Zagorja in Čemšenika) in Šmihelu pri Novem mestu; iz 9. stol. so cerkve sv. Mihaela v Blatogradu, v Rožeku in v Šmihelu nad Pliberkom na Koroškem, dve iste starosti sta na Primorskem.

Ko so v 10. stol. prenehali ogrski roparski napadi in se je začela organizacija fara, so jeli ob novih zidanih farnih cerkvah postavljati tudi okrogle krstne kapele sv. Mihaela, če niso nove farne cerkve sezidali kar ob stari krstni kapeli. Toda v 12. in 13. stoletju so nehali krščevati s potapljanjem, zato so krstne kapele izgubile svoj prvotni pomen in so poslej rabile le kot kostnice. (V kostnice so spravljali kosti iz prekopanih grobov.)

Najznamenitnejša krstna kapela stoji še danes poleg Gospe svete na Koroškem. Legenda trdi, da je v njej krščeval že škof Modest, ko je za vojvode Hotimira (754 - 770) oznanjal evangelij med karantanskimi Slovenci. Spodnji del je danes kostnica. V gosposvetski krstni kapeli je bila gotška freska sv. Mihaela, ki je nastala okoli leta 1400. Ker je bila že zelo poškodovana, so jo sneli in prenesli v cerkev.

Ta podoba ne kaže nadangela Mihaela kot zmagovalca nad satanom. V viteški opravi drži v eni roki meč, v drugi pa tehtnico. Nadangel tehta dušo, ki jo predstavlja droban človeček. Le-ta ves prestrašen čepi v skodeli, ki se je vzdignila visoko kvišku. Na drugo skodelo se je namreč obesil nemaren hudobec, ki vleče skodelo krepko navzdol. Zdi se, da je usoda človečka zapečatenata, če se ne bo zgodil čudež... Za to bo poskrbela Marija. Nastale so razne pesmi v duhu srednjeveških legend.

"Marija tri kapljice solzic spustila
dušica dosti vage dobila."

Hudič se srdi: "Ti požrtna Marija,
ki si nam dušo z grla spulila."

Marija ga zavrne: "Jest sem vam dušo z
grla spulila
če li ni sama meni služila,
pa mi je lih nje mati,
ko ju v trupli je nosila,
in jo je Mariji priporočila.
Hudiči naj grdojo za hudičem
v pekel,
dušice naj grdojo za dušicem
v nebesa."

Pravda je bila s tem dognana. Te pesmi so očitno nastale ob opazovanju številnih podob nadangela Mihaela s tehtnico po naših cerkvah, pa tudi ob poslušanju pridigarjev, ki so radi preprosto in na široko

Mihélovo (29. sept.)

govorili o nadangelu Mihaelu "ki duše vaga", in o Mariji priprošnjici.

Seveda predstave o nadangelu Mihaelu s tehtnico niso samo slovenske. Pozna jih ves krščanski svet, tako pravoslavni Vzhod kakor katoliški Zahod.

Odkod neki sv. Mihaelu Tehtnica? Za njegovo svojevrstno vlogo v svetem pismu ni nobenega potrdila. Pogled v zgodovino nam pove, da je predstava o tehtanju duš starejša od krščanstva. Zato mnenje, da je tehtnica sv. Mihaela v zvezi z nebesnim znamenjem Tehtnice, ki sonce vanjo stopi 23. septembra, ne bo držalo.

Toda kje in kdaj je prišel prav nadangel Mihael do vloge spremljevalca in do tehtnice? Vsaj do konca prvega tisočletja ne nastopa s tehtnico na nobeni podobi. Pojavi se šele na neki sliki neznanega meniha v l. 1125. Vzgladu neznanih umetnikov menihov je sledila dobi gotike visoka umetnost. Podobe na stenah in kipi predstavljajo za naprej nadangela Mihaela takega, kakor smo ga vajeni mi. Renesansa in barok sta nadaljevala, kar se je začelo v gotiki in sta staro dediščino zapustila nam.

Kot krotilec zlih duhov, ki škodujejo zemlji in ljudem, je postal sv. Mihael mogočen vremenjak.

Če na Mihélovo sever vleče, veliko zimo in sneg obeče.

Zdolec in sever z Miháalom v boj, gorje ti pozimi še za pečjo.

Če pred Mihelom jasna je noč, bo tudi zime velika moč.

O sv. Mihaelu če grmi, viharjev veliko pozimi buči. Slana pred sv. Mihaelom če pada tolikokrat ob letu ob trjakih je rada..

Če žerjavi o sv. Mihaelu še ne gredo, še pred Božičem zime k nam ne bo.

Če sv. Mihael v želodu leži, obilno nam Božič s snegom pognoji.

Sv. Mihael če veliko šišek da, zgodnja bo zima in veliko snega.

Sv. Mihael leto zapre, sv. Jurij ga pa odpre.

Franc Veider
(Povzetek-Niko Kuret
Praznično leto Slovencev)

Skupni vodovod Krvavec-Vodice-Mengeš

(tretje nadaljevanje)

Načrti za izgradnjo skupinskega vodovoda Krvavec-Vodice-Mengeš so dobili trden temelj za svojo uresničitev na začetku leta 1959 z ustanovitvijo Vodovodne skupnosti Cerklje-Vodice-Mengeš. To so ustanovili predstavniki občanov iz občine Cerklje, občine Mengeš, občine Kamnik in občine Šentvid. Predstavniki občin so sprejeli tudi pravila za delovanje Vodovodne skupnosti CVM. Soglasno so izvolili Upravni odbor in Nadzorni odbor. V omenjena odbora so bili izvoljeni:

Za predsednika UO Tone Blejč

Za člane UO pa:

- za občino Cerklje: dr. Jože Bohinc
Janez Močnik
Janez Por
Janez Kosirnik
Franc Boltežar
- za občino Mengeš: ing. Igor Oroš
Franc Lužar
Ivan Vidali
Franc Premk
Miha Bokalič
- za občino Kamnik: Tone Cibašek
Nande Vode
Metod Lajovic
Janko Juhant
Ivan Zupan
- za občino Šentvid: Franc Logar
Janez Kimovec
Franc Zupan

Za namestnike članov UO:

- iz občine Mengeš: Anton Jančigaj
- iz občine Cerklje: Franc Hubert
- iz občine Šentvid: Franc Grilc
Srečko Mihelčič
- iz občine Kamnik: Maks Kern
Ivan Bergant

Za nadzorni odbor:

- občina Cerklje: Franc Čamernik
Franc Bobnar
- občina Mengeš: Stane Lužar
Jože Bardorfer
- občina Kamnik: Janez Štrcin
Lovro Lukan

Upravni odbor je na svoji prvi seji marca 1959 izmed svojih članov izvolil še Ivana

Zupana za tajnika UO, Vodovodne skupnosti CVM, Nandeta Vodeta za blagajnika, za gospodarja Janeza Pora in za pravnega referenta VS Franca Lazarja. Upravni odbor je takoj pričel z zahtevnim delom.

Skrajšan opis izvajanja izgradnje skupinskega vodovoda:

Na splošno so bile z ustanovitvijo vodovodne skupnosti in po izvolitvi upravnega in nadzornega odbora, sprejemu pravil skupnosti ter z izčrpnim in vsestranskim seznanjenjem z investicijsko-gradbenim programom skupinskega vodovoda, formalno podane vse osnovne pravice in možnosti za realizacijo načrtanega programa.

Vladalo je veselje in zadovoljstvo tako strokovnega teama, oblastnih organov, vseh dosedanjih financerjev, članov iniciativnega in novo izvoljenega upravnega in nadzornega odbora ter tudi večine prebivalstva, ki so na vodovod res že težko čakali, saj se jim bo s tem izpolnila dolgoletna želja o ureditvi potrebne, higiensko neoporečne in zanesljive vodooskrbe.

Izvajanje programa gradnje novega vodovoda je kasneje pri uresničevanju večkrat in nepričakovano naletelo skoraj na nepremagljive težave in zapreke.

Največje težave, posebno prva leta, so nastajala pri zbiranju potrebnih finančnih sredstev.

Vsi prizadeti in poklicani republiški, okrajni in občinski investitorji niso zmogli sproti in pravočasno zagotavljati odmerjena finančna sredstva, deloma zato, ker teh ni bilo predvidenih v njihovih letnih proračunih, deloma pa, ker se še vedno niso dokončno odločili, koliko in če sploh potrebujejo vodo iz bodočega vodovoda.

Največ težav je bilo s kranjsko in cerkljansko občino, nekaj zaradi zahtevane in nikdar osvojene cenitve obstoječega vodovoda, nekaj pa zaradi neodločenosti glede ojačitve Vodovoda Kranj, ker študije o tem niso bile pravočasno izdelane.

Do zamude je prihajalo tudi pri gradnji letališča na Brniku, zato je v določenem obdobju

Skupni vodovod Krvavec-Vodice-Mengeš

celo večkrat grozilo, da bo treba z gradnjo vodovoda in celo z zajemanjem vode in izgradnjo zajetij vsaj nekaj časa ali celo več let še počakati, do tedaj zgrajena vodovodna zajetja pa za toliko časa ustrezno konzervirati in zaščititi.

Z velikimi napori vseh članov UO, vodstva VS in tudi vseh večjih soinvestitorjev, bodisi podjetij kot tudi pristojnih občin ter odločnih članov vodovodne skupnosti, je uspelo premagati take težave in gradnjo vodovoda skoraj brez večjih prekinitvev nadaljevati in po več kot desetih letih skoraj v celoti dokončati.

Izdelava novega investicijskega programa:

Za gradnjo vodovoda je bilo potrebno izdelati nov investicijsko-gradbeni program, ki se je od programa, ki je bil obrazložen na ustanovnem zboru vodovodne skupnosti, v precejšnji meri razlikoval in sicer:

- potrebne količine vode so bile povišane od prvotnih 65 na 95 l/sek.
- za ojačanje Vodovoda Kranj je bilo odmerjenih 30 l/s, namesto prvotnih 15 l/s, v vodovodni sistem je bila vključena tudi tovarna Lek Mengeš s 15 l/s ter ojačitev vodovoda Preserje s 5 l/s.

Toliko povečanje kapacitet skupinskega vodovoda je bilo možno le zato, ker so bile z novimi zajetji izvirov vode v dolini Reke stvarno zagotovljene večje količine, kot so bile načrtovane s prvim investicijskim programom in so bile dejansko že zagotovljene celotne količine vode, ki jih je zahteval in potreboval nov investicijski program.

V Mengešu ali Domžalah iščem hišo ali večje poslovne prostore (100 m²) za opravljanje mirne dejavnosti.

dr. KOVAČ-MOHAR Gabrijela
Ljubljanska 95, 61230
Domžale

Potrebne količine so bile določene tudi na osnovi študij potreb in možnosti ojačanja kranjskega vodovodnega sistema, ter študije o možnosti oskrbe Mengeša in tukajšnje industrije iz podtalnice, odnosno iz navezave na kamniški vodovod z napeljavo vode iz Kamniške Bistrice, saj sta obe mengeški študiji pokazali, da je najbolj smotno, da se Mengeš in kraji južno od Mengeša oskrbijo s pitno vodo iz načrtovanega skupinskega vodovoda, prav tako pa je tudi kranjska študija podala popolno utemeljitev za navezavo na novopredvideni skupinski vodovod.

Študije za oskrbo Mengeša so pokazale, da bi bilo zajemanje vode iz podtalnice v tedanjih razmerah še predrago in celo tehnično težko izvedljivo, za oceno stroškov pridobivanja vode iz podtalnice so bili uporabljeni podatki vrtin, ki so se že tedaj izvajale za potrebe bodočega domžalskega vodovoda, napeljava vode iz kamniškega vodovoda z zajemom v Kamniški Bistrici pa je bila časovno še preveč odmaknjena in zaradi zelo velikih stroškov najbolj verjetno tudi neizvedljiva.

Ker je bilo vode v izviroh pod Krvavcem povsem zadosti za kritje vseh potreb na območju ustanovljene vodovodne skupnosti, je bila tudi s strani republiške recenzijske komisije sprejeta dokončna odločitev o upravičenosti izgradnje načrtovanega skupinskega vodovoda.

V novem hidravličnem izračunu in dimenzioniranju oskrbovalnih cevovodov je bilo treba upoštevati tudi bodoči prirast in planirano priselitev prebivalstva, predvsem v novih, že takrat začelih in še na novo predvidenih stanovanjskih soseskah in naseljih, tako v Mengešu, Komendi in Cerkljah, pa tudi v drugih večjih krajih, ki bodo oskrbovani iz novega vodovoda in to vsaj za 30 let vnaprej.

Pri izdelavi novega investicijskega programa, predvsem še pri opisu načina in urejenosti dotakratne vodooskrbe posameznih vasi, je sodelovala tudi uprava takrat že ustanovljene vodovodne skupnosti. Sodelovala je tudi pri izračunu stroškov izgradnje ter še bolj pri sestavi finančne konstrukcije in virov denarnih sredstev.

Investicijska vsota skupinskega vodovoda je po novem investicijskem programu znašala 990 milijonov dinarjev.

Vodovodna skupnost je z gradbenimi deli za zajetje vodnih virov nadaljevala tudi v času izdelave novega investicijskega programa, začela pa je tudi že gradnjo samih zajetij za bodoči skupinski vodovod.

Gradbena dela hidroloških raziskav in gradnje zajetij je Vodovodna skupnost s 15. oktobrom 1957 zaupala Komunalnemu gospodarstvu Mengeš. Gradbena dela je Komunalno gospodarstvo zaračunavalo po porabljenem materialu in opravljenih delovnih urah. V obdobju, od začetka del s strani Komunalnega gospodarstva ter do srede decembra 1958, je vrednost opravljenih del po izstavljenih fakturah znašala že ca 5.800.000,- dinarjev. Prve fakture za izvajanje raziskav v skupnem znesku 778.000,- je poravnal Projekt nizke zgradbe Ljubljana iz sredstev, ki jih je dobil namensko za izvedbo raziskav in izdelavo programa direktno od Uprave za investicije LRS. Uprava za investicije LRS je direktno Komunalnemu gospodarstvu plačala 3.258.000,- din. Vse ostale fakture za opravljena pripravljala dela za gradnjo zajetij je Komunalno gospodarstvo izstavilo na naslov Vodovodne skupnosti in sicer v letu 1958 1.740.000,- din in za prva dva meseca v letu 1959 še nadaljnih 1.054.000,- din. Vrednost opravljenih del je hitro naraščala. Ker pa Vodovodna skupnost sprva še ni imela zbranih zadostnih sredstev, so bile izstavljene fakture sprva le delno poravnane, dokončno pa so bile poplačane v letu 1959.

S 1. marcem 1959 je gradnja vodovoda prevzela v izvajanje Vodovodna skupnost CVM sama v svojo režijo. V ta namen je bila organizirana posebna režijska grupa, ki je prevzela tudi vse delavce od Komunalnega gospodarstva Mengeš, ki so delali na izviroh pod Krvavcem, v svojo ekipo.

S 1. februarjem 1959 je bila ustanovljena samostojna Uprava Vodovodne skupnosti. Za upravnika je bil imenovan Ivan Zupan, za knjigovodja Ljudmila Bele in za administrativne posle Cirila Blejc. Opremljeno pisarno, s tremi mizami, dvema omarama in telefonom je odstopila takrat ukinjena Občina Mengeš. S tem so bili podani pogoji za intenzivnejše nadaljevanje gradnje skupinskega vodovoda v lastni režiji.

Skupni vodovod Krvavec-Vodice-Mengeš

Oskrbo naselij v cerkljanski občini je med gradnjo skupinskega vodovoda v celoti prevzelo podjetje Vodovod Kranj, ki je postalo tudi soinvestitor skupinskega vodovoda in to v deležu odmerjenih količin vode za bodoči odvzem.

Hkrati z vključitvijo Vodovoda Kranj v soinvestitorstvo je odpadel tudi spor glede ocenitve crkljanskega vodovoda, saj je odmero vodnih prispevkov za posamezna naselja cerkljanske oziroma kranjske občine določal in urejal Vodovod Kranj sam.

Z glavnimi projekti so bile delno spremenjene tudi prvotne lokacije vodovodnih zajetij in rezervoarjev.

Zaradi gradnje žičnice na Krvavec, je bilo treba zajem izvira ob žičnici opustiti ter se zato z zajemanjem vode premakniti ca 250m višje v hrib.

Vodo je bilo treba dobiti in zajeti v Lukenjskem in Brezovškem grabnu, ki pa sta imela ob večjih nalivih in deževjih tudi hudourniški značaj.

V takih primerih je površinska voda, ki je pritekla iz širnega krvavškega območja, s seboj prinašala ogromne količine gručca, skal in zemeljskega materiala.

V zimskem času, ko jih je zametel sneg, voda v njih pa zamrznila, sta bila oba grabna uporabljena kot drče za spravilo posekanega lesa z gozdnih parcel krvavškega območja. Ta dejstva je bilo treba upoštevati pri izgradnji bodočih zajetij za nov vodovod.

Izvire vode za nov vodovod je bilo treba poiskati v primerno večji globini od površine terena, tehnično je bil izbran tunnelski ali rovovski način izgradnje, objekti zajetij pa so morali biti zgrajeni tako, da jih hudourniška voda in nanosi zemlje in skal ne bi ogrozili in poškodovali. Objekte zajetij je bilo treba zavarovati z obrambnimi nasipi in zidovi,

hkrati pa je bilo treba gozdarjem omogočiti zimsko spravilo lesa tudi za v bodoče.

Gradnjo zajetij je ovirala tekoča voda, saj je bilo treba vodo zajeti na samem vodnem toku. Vsa dela na zajemanju izvirov in izgradnji objektov obeh zajetij je bilo treba izvršiti v celoti z ročnim orodjem, ob le manjšem in zelo pazljivem miniranju tako, da se vodni tok ne bi preusmeril drugam.

Zaradi premanitve zajetij višje v hrib, so nastali višji tlaki v cevovodu kot je bilo prvotno izračunano, zato je bilo treba vzdolž cevovoda do razdelilnega rezervoarja Grad zgraditi še dva raztežilnika. V razdelilnem rezervoarju Grad se s posebnimi merskimi jezovi deli odtok vode za ojačanje vodovoda Kranj in za smer proti Komendi, Vodiciam in Mengšu in to v razmerju 30 proti 65 l/s. Odcep vodovoda za smer proti letališču je izveden v rezervoarju Poženik.

Izgradnja glavnega cevovoda je bila težavna tudi zaradi ozke in povsem skalnate doline oz. soteske potoka Reke, predvsem še v predelu, kjer je zajeta voda za HE Grad in tudi ostalih predelih, vendar je bila tudi tu potrebna velika pazljivost pri izkopavanju jarkov in miniranju skal.

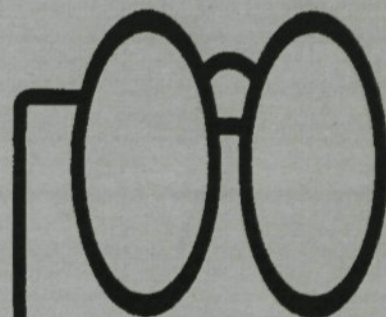
Delitev vode za oskrbo naselij v občinah Mengeš, Kamnik in Vodice se izvaja v vodovodnem rezervoarju Komenda, v Mengšu sta bila zgrajena dva vodovodna rezervoarja, ostali cevovodi in objekti pa so v glavnem skaldni s prvim investicijskim programom, kot pa je bil načrtovan s prvim programom.

Investicijski program, hidravlične izračune omrežja, lokacijske načrte, zakoličbe na terenu ter vse glavne projekte je izdelalo podjetje "Projekt nizke zgradbe" iz Ljubljane oz. njihovi projektantje in sicer: investicijski program, hidravlične izračune in projekte glavnih cevovodov ter oskrbovalnega omrežja je izdelal dipl.ing.gradb. Vlado Rupnik. Projekte vodovodnih objektov, zajetij, raztežilnikov in vodnih rezervoarjev pa je zelo natančno in podrobno izdelal dipl.ing.arh. Stane Kandus. Oba sta ob svojem delu nudila tudi zelo veliko podpore in strokovne pomoči pri sami izgradnji vodovoda, saj so bila vsa dela, razen ob samem začetku, izvajana v lastni režiji delavcev in vodstva vodovodne skupnosti,

ki pa s tovrstno gradnjo še niso imeli izkušenj. Delavci vodovodne skupnosti so sodelovali tudi pri trasiranju in zakoličevanju trase cevovodov na terenu, kakor tudi pri prepričevanju prizadetih posestnikov, da so dovolili in pristali na položitev cevovodov preko njihovih zemljišč, kakor tudi pri odmeri zahtevanih odškodnin za uporabo zemljišč in eventualno povzročeno škodo.

Pri zajemanju vode in zelo zahtevni izgradnji vodnih zajetij sta strokovni nadzor izmenično izvajala tudi gradb. tehnika Marušič in Ivan Lavrenčič. Za vodenje tunnelske gradnje zajetij je bil najet poklicni rudar iz RZS Idrja, gradnjo pa so izvedli delavci vodovodne skupnosti. Najtežja dela vrtanja in izkopavanja tunela spodnjega zajetja je poleg drugih sodelavcev opravil Stane Kropivnik, večkrat tudi v skoraj nemogoči situaciji, saj je ta dela močno ovirala tekoča voda vodočega oziroma sedanjega zajetja.

Ivan Zupan

**OPTIKA
GOLAVŠEK**

**Slovenska 30
tel.: 737 968
V poslovni stavbi
Občine Mengeš**

Inštruiram:

**MATEMATIKO, FIZIKO in
KEMIJO za osnovno
in srednjo šolo**

tel.: 739-412

Kulturno društvo Franca Jelovška

Neznani podleži so porušili "Mhačevo" znamenje v Loki pri Mengšu

(Znamenja podirajo, mar ne!)

V noči med 23. in 24. avgustom 1995 so neznanci porušili staro, stebrasto, kamnito, znamenje v Loki pri Mengšu. Znamenje je stalo ob regionalni cesti Trzin

Ker je znamenje čudovit izraz krščanske duhovnosti Slovencev, ker je to imenitna kulturna dediščina, je vest o porušenem znamenju pretresla Mengšane in še posebej Ločane. Ruševino so si ogledali predstavniki novoustanovljenega Muzeja Mengeš, prodekan gospod Matej Zevnik, podpredsednik Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš, ki je leta 1993 dalo znamenje obnoviti in predstavnik Občine Mengeš pospod Martin Ogrinc.

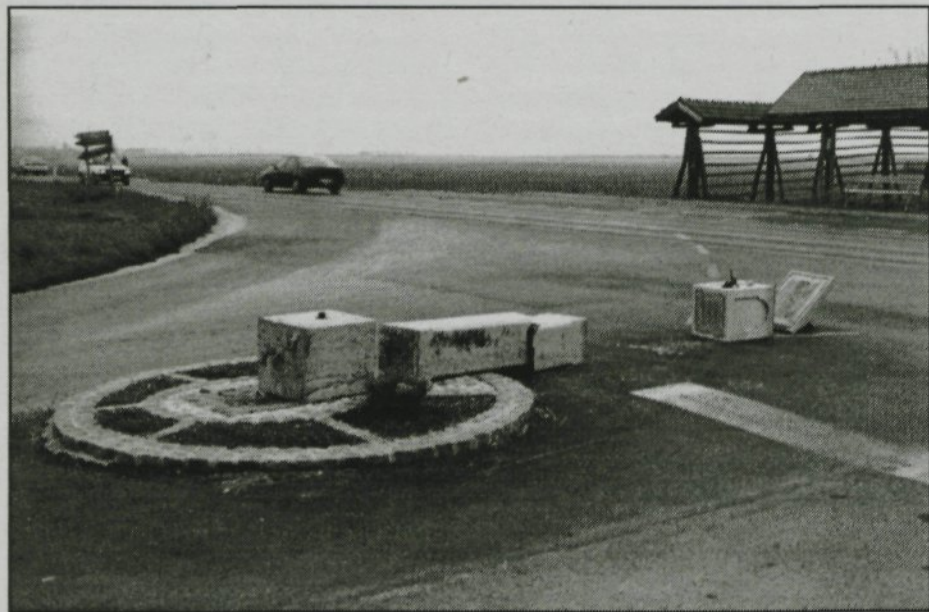

foto: Peter Škrlep

Po posvetovanju so sklenili, da bodo znamenje v organizaciji Muzeja Mengeš in Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš, ki je registrirano za organizacijo obnove kulturne dediščine, postavili nazaj. Manj poškodovani podstavek in steber so pod strokovnim vodstvom kamnoseka, mojstra Marjana Makovca, postavili še istega dne. Močno poškodovani kapitelj, streho in križ pa bodo po sanaciji dodali kasneje.

Škode je za približno 650.000 tolarjev, vendar so predstavniki Muzeja Mengeš in Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš prepričani, da bodo Ločani denarno podprli obnovo, posebno, ker bo po zagotovitvi predstavnika Občine Mengeš, gospoda Martina Ogrinca, Občina Mengeš zagotovila 350.000 tolarjev. Pri ponovni postavitvi so sodelovali poleg kamnoseka mojstra Marjana Makovca tudi številni občani in podjetje VIPI - Brezje.

Janez Škrlep

Mengeš-Kamnik, na križišču proti Loki. Ker to v Mengeški občini ni prvi primer vandalizma, saj je na podoben način bilo uničeno tudi znamenje ob cesti Mengeš-Rodica, bo policija, po zagotovitvi dežurnega policista policijske postaje Domžale g. Pustotnika, storilce izsledila. Seveda računajo na pomoč občanov.

Gledališče na Studencu

Pestra poletna sezona v poletnem gledališču na Studencu pri Domžalah

Pred mnogimi leti še gledališče pod kozolcem, danes pa pokrito poletno gledališče, ki se lahko primerja s Križankami v Ljubljani. To je poletno gledališče v majhni vasi Studenec pri Domžalah. Grajeno je v obliki amfiteatra in ga odlikuje izredna akustika. Prijatelje gledališča na Studencu privabljajo poleg spokojnega miru, zaradi oddaljenosti od mesta, še zelenje studenških "gmajn" in travnikov ter prijazni domačini, ki znajo z drobnimi pozornostmi presenetiti obiskovalce. KD Miran Jarc aktivno deluje na Studencu od ustanovitve dalje (od l.1949). Vsako ali vsako drugo leto pripravijo lastno predstavo. Predsednik društva in režiser Lojze Stražar je gonilna sila, ki že tri desetletja povezuje in združuje ljubitelje Talijine umetnosti s Krtine, Škocjana, Studenca, Brezja in okoliških krajev. Domača predstava je za to območje največji dogodek v letu. Z njo zaživijo in oživijo vsi, tudi tisti, ki bolj prisegajo na gostovanja glasbenih skupin, oper in profesionalnih gledaliških hiš. Tako je bilo tudi letos, ko so se odločili za uprizoritev drame Črna žena v priredbi Domžalčana Ivana Redenška.

Režiser Lojze Stražar je k sodelovanju povabil prijatelje, ki se na tak ali drugačen način profesionalno ukvarjajo z gledališčem. Besedilo je lektorirala lektorica Ana Mlakar, ki že petdeset let na različnih področjih skrbi za "zvočno podobo slovenskega jezika". Koreograf Janez Mejač (član Opere in baleta) je predstavo koreografiral, glasbo in pesemski material zanjo pa je zbral in pripravil glasbenik Dominik Krt, ki ga poznamo kot vodjo ansambla Krt in aranžerja kantavtorja Franca Juvana. Kostume za številne igralce in statiste je skrbno izbrala in pripravila kostumografinja Nada Slatnar, ki dela kot organizatorica kostumske opreme v SNG v Ljubljani. Pri izbiri, šivanju in popravilu kostumov ji je pomagala njena hči Jasmina Slatnar. Bogato sceno je oblikoval Marko Cernič iz studia Unikal. Za maske in lasulje sta poskrbela Sašo Vene in Jana Recek.

Spektakularno predstavo je poleg odlične tehnične ekipe (Mavricija Grošlja, Marjana Jančarja, Janeza Lukmana, Mateja Zakoška

Gledališče na Studencu pri Domžalah

in Andreja Peterke) oblikovalo kar sedemdeset amaterskih igralcev. Svojtven pečat so ji dali konji Konjenskega kluba Krtina in haflingerji Davida Stražarja.

Režiser Lojze Stražar in asistent režije France Stražar sta dogajanje drame postavila na velik - naraven oder pod lipami.

Zgodba v igri se pleče pred več kot sto leti na Gorenjskem in nekje na Hrvaškem. Postavljena je v čas turških vpadov. Skrivnostna Črna žena-ciganka Nigana, ki velja za mrtvo, pride na Gorenjsko iskat svojega moža Radka. Ta si je v prepričanju, da je Nigana ob turškem napadu nekje na Hrvaškem zgorela, ustvaril z drugo ženo Zalko novo, stanovitejšo življenje. Nigana se v preobleki duha z onstranstva prikazuje pri vaškem znamenju in povzroči razburjenje med vaščani, ki v njeni prikazni vidijo napoved zlovesče nesreče. Mladi gospodar France Bregar se odloči, da bo prikazen pregnal. Nigana se mu ob srečanju razkrije in mladi posestnik, zaradi obljube, ki jo je dal pred Bogom Nigani, zbeži z njo na Hrvaško, ne da bi se poslovil od svoje žene Zalke in otroka. Niganin in Radkov zakon ni srečen. Niganina nemirna ciganska kri jo žene s cigani iz kraja v kraj. Svojega moža zanemarja. Dogajanje v igri se dramatično zaplete, vendar se vse srečno konča.

Ob zgodbi magičnega trikotnika-ciganke Nigane, Franceta Bregarja in Zalke (Bregarjeve druge žene), se prepletajo usode tlačenih kmetov, še posebej pa navdušuje prizor s cigani. Plesalke, ki plešejo ob zvokih ciganske glasbe, so med gledalci izzvale ovacije navdušenja.

Mlada-sedemnajstletna Vesna Humar je v vlogi ciganke Nigane prijetno presenetila z ustvarjalno interpretacijo vloge in radoživim plesom. Matej Kotnik je v vlogi Franceta Bregarja združil razpetost med dva svetova

in vračanje v preteklost zaradi načelnosti. Karmen Zakošek je odigrala vlogo Zalke prav tako dobro, kot njena mati pred petindvajsetimi leti. Stane Maselj je v vlogi krošnjarja Šteflicja navdušil publiko. Stane, ki že osemtrideset let igra na Studencu, je vlogo Šteflicja odigral že pred petindvajsetimi leti. S svojo dobro voljo in humorjem je popestril vsako vajo.

Strah, da drame ne privabljajo gledalcev, ki si želijo smeha po napornem delovnem tednu, je bil odveč. Premiero in dve ponovitvi si je ogledalo rekordnih tri tisoč ljubiteljev domačih predstav na Studencu. Obisk dokazuje, da amaterska gledališka umetnost privablja gledalce, ne samo preproste-kmečke ljudi, kar je večkrat slišati, temveč tudi tiste z izostrenim gledališkim in umetniškim okusom.

Dramo Črna žena so zaradi izjemnega zanimanja ponovno uprizorili v petek, 18. avgusta, v soboto, 19. avgusta in v nedeljo, 20. avgusta v poletnem gledališču na Studencu.

Do konca poletne sezone so se v poletnem gledališču odvijale še nekatere zanimive prireditve. Že kar tradicionalna je bila glasbena prireditev GLASBA TREH DEŽEL.

Prijeten večer ste lahko preživeli na zabavno-glasbeni prireditvi KDO BO BOLJŠI?, ki je bil v petek, 8. septembra ob 20. uri. V družabnih igrah sta se pomerili ekipi občine Domžale in občine Ptuj. Točki za ekipi bosta skušala dobiti tudi dr. Miroslav Luci, župan občine Ptuj in Cveta Zalokar-Oražem, županja občine Domžale.

Vsi, ki vam je vseh utrip podeželja, pridite in nas obiščite! Z ogledom večerne predstave ali prireditve lahko zaokrožite prijeten izlet po Krtini, Škocjanu in okoliških krajih, ki imajo bogato kulturno in zgodovinsko dediščino.

Draga J. Anžin

Razstava Janeza Trdine

Odmev na razstavo Janeza Trdine v Galeriji Mežnarija

V prejšnjih dveh številkah Mengšana sem prebrala članka Ivana Sivca in Marije Cvetek in jima pritrdila v njihovih razmišljanjih o našem velikem možu, pisatelju Janezu Trdini.

Menim, da je problem, kdaj praznovati naš občinski praznik, pomembnejši, kot pa se nekateri zavedajo. To ni samo zunanji problem, saj konec koncev je res vseeno ali bo ta dan meseca maja, julija ali pa mogoče oktobra. Gledano zelo površinsko številka sama ne pomeni dosti.

Problem nastane v Mengšu drugje. Mislim, da je v Mengšu premalo posluha za kulturo in umetnost, če pa ta že obstaja, je usmerjena, kakršna pa kultura še zdaleč ne bi smela biti, nasprotno-v umetnosti naj ne bi postavljali nobenih mej.

Vedno sem imela občutek, da v Mengšu vlada zatišje, nekakšna praznina in da je vsaka sprememba v tej smeri takoj potlačena, tako da se še tistim redkim posameznikom zdi brez smisla delati karkoli v tej smeri. Posamezniki, ki bi hoteli kaj spremeniti seveda so, a sami zelo težko kaj storijo in tako se naš kraj, sedaj občina, vrti okoli bolj ali manj pomebnih stvari. Tako pozabljajo tudi na tako velika imena v slovenski literaturi, kakor je Janez Trdina, gotovo pa bi večje pozornosti moral biti deležen še kdo drug, npr. Franja Trojanšek-Zorana, če omenim samo eno.

Ko sem bila v Novem mestu v Študijski knjižnici Mirana Jarca, sem videla, kako pri njih spoštujejo velike može, pa čeprav niso tu rojeni.

Tako smo v veliki meri sami krivi, da marsikdo Trdine ne povezuje z Mengšem, ampak z Novim mestom, marsikdo celo ne ve, da je bil rojen Mengšan.

Prav zaradi vsega tega, kar sem prej napisala, sem bila toliko bolj presenečena nad razstavo o Janezu Trdini. Razstava je bila zanimiva, zbranih je bilo res veliko zanimivih stvari Trdini, njegovem življenju in delu, tako da sem pomislila, da se lahko kosa z marsikatero spominsko sobo katerega naših zaslužnih mož. Taka spominska soba bi morala biti urejena vseskozi v Mengšu. V njej bi prirejali razne družabne večere in recitale z glasbenimi nastopi, skratka, bila bi nekakšna stična točka

Razstava slik

kulturnega življenja v Mengšu.

Postavitelj razstave gre res vsa hvala in upajmo, da bo Trdina v Mengšu ponovno dobil svoj dom-v spominski sobi.

Sabina Accetto

V kulturnem domu:

Razstava slik Vinka Železnikarja

V avli kulturnega doma v Mengšu, je od 15. julija dalje "na ogled postavljeno" več likovnih del domačina Vinka Železnikarja.

Z razstavo, s katero je popestril poletno kulturno mrtvilo, je organizator Hit-Fit iz Mengša ponovno, že kar tradicionalno, približal vsem, ki žele spoznavati likovne dosežke, avtorja, ki je v letošnjem letu razstavljal že v Londonu, Sofiji in Barceloni, če omenimo le nekaj svetovnih metropol.

V Mengšu smo tako lahko spoznali tudi nekoliko, vsaj po formatih, drugačna dela, tudi taka, ki so se dopolnjevala in v bistvu tvorila celoto, s katero nam Vinko Železnikar diskretno in vendar z odkrito dinamiko potrjuje svojstveno doslednost, ki je posledica vztrajnega in tehtnega iskanja ter snovanja novih pristopov k upodobitvi figur in krajin.

Organizator in seveda tudi sam avtor, sta zaradi zanimanja obiskovalcev razstavo celo podaljšala in dopolnjevala, tako da je po otvoritvi, na kateri je nastopila prvič v tem okolju vokalna skupina Kvarta, vodi jo Mihaela Pihler, program je povezoval Niko Robavs, še veliko domačinov in obiskovalcev kulturnega doma vse do prvih septemberskih dni lahko občudovalo, kot je o avtorju zapisal Franc Zalar: " ... neprestan in slikovit raziskujoč duh, bogastvo likovne fantazije, likovno tehnično virtuoznost in iznajdljivost..."

Mr.

Daješ mi

Daješ mi, poskusne sence večernih draži.

V tišini, pelodna padala letijo pred me.

Dotik, je električna harfa potočnih brzic.

Topla ovenčina mavrica plete.

Na dan ciljnih aren.

Oko repatice-slave spogledovanju je meč.

Za bližajočo noč vlak bo odpeljal.

Proti jutru belega kruha.

Ostanki pisarije na tleh.

Bodo čutni spomini razigranega plesa megle.

Daješ mi up-resnice podmladka.

V reko globoko, potaplja se senca.

Na valu, lajdari zali sum.

Pekoči sindrom

starega človeštva je.

Tolmun, brez zlobnega vrtinca vabi.

Okopana v njem

postala sva srebrni iskri.

Daješ mi dom nezamenljive svobode.

Igra se pasjansa, počrnjenih niti.

Zdrobljen z okolico-čevljarskega stanu.

Ko so koraki čvrste sanje.

Pleteš okorelo pajčevino.

Vsi izreki, so potemneli bojevniki upa.

Kremen, ki neti ustnicam sram.

Obletena

je sova lažniva.

Pampe

Učinkovina starega sramu možgane polni.

Pretaka se po žilah krvenih.

Pročelja ječ, kulturnih domov

so siva in pusta.

Moj sram je čist

pred bogom-Da res!

Posedena zanimivost.

Grd tenor.

Razglašena violina.

In vem

in vemo

da so

Da so pampe brazilske.

Bojazen

Razhojena je pot-ki razdvaja.

Poniknjena sonca.

Ušivi strahopetci so.

Ki bežijo pod krila svojih ravnodušnih babur.

Kronajo konec

ko še pravega začetka ni.

V strahu, pred novoselci

urinirajo

kar tam spodaj.

Kamor so se zatekli

pred svojo boleznijo.

(NE)KULTURA

Ponovno pozvanjanje-tvori utripov polno moč.

Vijolica, ki hoče cveteti.

Doprinosa miloščine-slabosti odvzema.

Na ponorenih trgih

sredi belih mest.

Se s prstom

kaže za ljudmi.

Kako?

Kako nerazumljiva se zdi popotniku voda!?

Tista voda, ki odteka in se ponovno nataka.

Kako nesmiselen se zdi popotniku ogenj?

Zagori

gori

zažiga in požiga.

Kako nerazumljiv je popotniški zrak?

Z vetrovi in oblaki obkoljen.

Pa tisto malo zemlje

ki nam je še ostaja!?

Pojem

Oplaja-preživetje noči.

Kratek je jezik izdajalcev.

Nič (kaj) prijetno, ni ležati

na marmornem hladu.

Izprana kri, pronica med gredice.

Neosebno je neosebno.

Osebno, pa je pojem doživetega.

Snegovi

Zakaj iz norčkov naj bi delal klavce.

Ko po njihovih močeh kri mi plane.

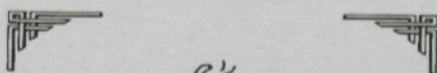
NAŠI PESNIKI

Zakaj iz klavcev naj bi delal norčke.
Ko po klanju mi norija dene.
In takrat
Ta jutra
bledi so spomini.
Srh noči
z belimi Eskimi.
Kosmeni snegovi
za doto dani.
Na saneh.
V dračju.
Vsepovsod.
Ne prej.
Šele spomladi.

Miro Bregar

Sem pošten, delaven fant, star 30 let. Iščem sobo ali stanovanje. Za plačilo bi bil pripravljen tudi pomagati pri delu v popoldanskem času.

Moj naslov je v uredništvu na ime: MARKO

**Foto
Repanšek
Mengeš**

061/737-492

FOTOGRAFIJE Z VAŠEGA FILMA V ENI URI!

FOTOGRAFIJE ZA DOKUMENTE TAKOJ!

VRTEC GOBICA

Likovni vrtljak

Zdaj smo že pravi "mali šolarji". Pripravljamo se za LIKOVNI VRTILJAK, ki bo v okviru MIHAELOVEGA SEJMA v soboto, 30. septembra in zbiramo že šolske potrebščine za "malo šolo". Prvi mesec v novem šolskem letu je uvajalni mesec, potem pa se začne čisto zares. Vse leto PRIPRAVA na šolo, v jeseni 1996/97 pa bomo PETELINI IZ VRTCA GOBICA v Mengšu že prestopili šolski prag.

Marija Jerina

foto: Marija Jerina

Tako so otroci poleti še uživali v vrtcu Gobica v Mengšu.

MENGŠAN

Za slovo bomo pa kar spali v vrtcu!

Ob koncu šolskega leta se vsako leto mali šolarji poslavljajo iz vrtca. Nekateri so obiskovali vrtec eno leto, nekateri dve, nekateri pa so vrtec obiskovali kar vsa leta; takoj, ko je morala mamica v službo, so prišli v jasli in nato so do vstopa v šolo obiskovali to ustanovo, ki se ji reče vrtec. Ko so prvič prestopili prag vrtca, so nekateri imeli težave. Morali so se uvesti v novo socialno okolje, kjer mame kar nekaj ur ni bilo. Nekateri so imeli večje težave, nekateri manjše, redkokateri nobenih. Veliko je bilo odvisno od staršev in od njihovega upoštevanja vzgojiteljskih nasvetov. Veliko je bilo odvisno

Polica j e prijazen mo ž

od usklajenega sodelovanja vzgojiteljic in staršev. Moram reči, da smo bile letos zelo vesele, ker so starši zelo dobro sodelovali z vzgojiteljicami pri uvajanju novincev. Vsaj večina. Tako otroci laže prebrodijo uvajalno obdobje. Ko se to konča, otroci po enem letu preidejo v naslednjo skupino, kjer niso več "žabice", ampak "polžki". Tu se navadijo na suhe hlačke, na umivanje in na večjo samostojnost, pa tudi na drugih področjih že delajo: na govornem področju, na področju spoznavanja okolja, intelektualnem področju, na likovnem, plesnem in glasbenem področju, na področju telesne in zdravstveno-higienske vzgoje in na moralnem področju. Vsako leto prilagajajo vzgojne cilje in vsebine starostni stopnji otrok in zahtevnost stopnjujejo. Iz leta v leto postajajo z vzgojiteljico večji prijatelji in vežejo jih vedno globlja in prijetna skupna doživetja. Tudi če se zgodi, da otrok skozi vsa obdobja ne vzgaja ista vzgojiteljica, so si z otroki blizu in zlasti zadnje leto pred vstopom v šolo otroci tudi veliko potujejo, si pridobivajo tudi širša spoznanja in veže jih še več lepih doživetij. Letos so se otroci z vzgojiteljico odločili za slovo na nenavaden način. Otroci iz popoldanske "priprave na šolo" so se poslavljali v Kranjski Gori v KEKČEVI DEŽELI, otroci iz dopoldanske "priprave na šolo" pa so se odločili za eno od novosti v slovenskem prostoru-za PRENOČEVANJE V VRTCU, z zobnimi krtačkami, oblačili za spanje in z vsem, kar sodi zraven. Po odzivih sodeč so se imeli zelo lepo in dobro, kaj pa so doživljali ob svojih vzgojiteljicah zadnje dni, vedo samo sami otroci in njihovi spomini na prijetne urice jim bodo morda v tolažbo, ko bodo za njih prišle resnejše in težje naloge v življenju.

Marija Jerina

Polica j e prijazen mo ž!

Hvala vsem policistom, ki so vrčevskim otrokom približali njihov poklic in pomen v pravi obliki. Še najbolj gre zahvala gospodu Karbi, ki je znal motivirati svoje mo že in je našel voljo in čas prav za vse skupine otrok. Ni namreč vseeno, kako otrok policista prvič doživi in pomembno je, da ga doživi že na predšolski stopnji-ne šele v šoli. Letos so prišli mo že, ki so bili prijazni, imeli so pravi

policijski avto z lučkami in sireno, imeli so pravo kapo, pa lisice, pa pištolo... Otroci so bili navdušeni. Utrdili so znanja, katera so jim vzgojiteljice celo leto pospešeno posredovale in ponovili zlasti kdaj in kje smejo prečkati vozišče, zakaj morajo nositi rumene rutice in kresničke, kje se smejo in kje ne smejo igrati, kje in s kom moraji biti, kadar vozijo kolo... Nato so policistom povedali, da skoraj vsi poznajo svoj naslov, da nikoli

požrtvovalnim vzgojiteljicam, ki so se na obisk policista izredno dobro didaktično pripravile. Zlasti smo previdno pripravile ukrepe za otroke, ki imajo pred policisti prirojen ali pridobljen strah. Obisk pri malčkih je bil vreden res prave pohvale. Kako čudovita je bila vzgojiteljica s policistovo kapo in kako prijazen je bil vrčevski otrok pod njo; in kako prijazen je bil ta mo ž, ki je otroke kar pobožal in dovolil, da ga pocukajo za hlače in pobožajo

22.06.1995 Ura je 22.30, otroci pa še vedno plešejo-seveda v oblačilih za spanje. Z otroki preživljata zadnje ure prizadevni Jana in Klavdija.

ne bodo "lopovi", katerim bi morali nataktni lisice in zlasti, da poznajo najbolj varno pot v šolo.

Tako mali šolarji, kako pa mlajši? Ko je bil policist že pri otrocih, ki obiskujejo malo šolo, smo ga poprosili, naj se "pokaže" še malčkom. Seveda gre zahvala tudi

po obrazu. Mlajšim je bil najbolj všeč tudi avto, pa lučka, pa sirena in znak za ustavljanje vozil; policista kar niso in niso hoteli spustiti od sebe.

Posebna zahvala gre policistom zato, ker ni v vseh krajih po Sloveniji tako. Tudi pri nas smo imeli kakšno leto večje težave, zlasti zaradi razdrobljenosti oddelkov predšolskih otrok po različnih krajih in zaradi preobremenjenosti policistov. Vendar je pomembno, da se daje poudarek na vzgoji predšolskih otrok zlasti zato, ker je zgođen vpliv na otroka v velikem številu primerov usoden za celo kasnejše življenje. V Domžalah, Mengšu, Moravčah in Lukovici poteka tudi program "Preprečevanje nezgod v cestnem prometu" in obiski policista v skupinah otrok so bili le del interventnega programa. Mislim, da je bil ta del dobro opravljen, zato še enkrat hvala policistom in vzgojiteljicam v svojem imenu in v imenu otrok.

Marija Jerina

NAŠA ŠOLA

Športni tabor - vez z naravo

OD IDEJE DO REALIZACIJE

Skladno s sodobnimi razvojnimi tokovi na športnem področju, sva športna pedagoga na OŠ Mengeš že dlje časa razmišljala o novostih, ki bi še posebej zbudile zanimanje učencev.

Izbrala naj bi nove vsebine in zanimive organizacijske oblike, ki bi pri otrocih izzvale ustvarjalnost in pozitivne čustvene reakcije. Poletni športni tabor je bila taka oblika in svojevrsten izziv za oba učitelja, pa tudi za bolj k športu usmerjene učence.

Glede na to, da smo v lanskem šolskem letu uspešno poskusno izvedli tridnevni tabor, smo letos obogatili program in ga izvedli na višji ravni zahtevnosti.

V CENTRU TRILOBIT NA JAVORNIŠKEM ROVTU JE BILO ŽIVAHNO

Mladim nadarjenim športnikom in športnicam od 3. do 5. razreda je v tednu od 26.6.- 30.6. 95 nudil zavetje Center šolskih in obšolskih dejavnosti TRILOBIT na Javorniškem Rovtu, ki leži ob čudovitem

akumulacijskem jezeru na področju neokrnjene narave pod Golico. Tako okolje je kot nalašč za številne dejavnosti, ki otrokom omogočajo spoznavanje narave, doživljanje in pristen stik z njo, hkrati pa je to enkratna priložnost za naravovarstveno vzgojo.

Otrokom smo ponudili bogato izbiro športnih vsebin. Največ interesa so otroci pokazali za plezanje po umetni steni, za kanuizem, lokostrelstvo in seveda za športne igre. Zanimivo pa je bilo, da otroci niso kazali večjega navdušenja za pohodništvo, ko pa so se po planinskih turah vrnili v dom, so bili videti zadovoljni in polni lepih vtisov.

Poleg športnih vsebin so otroci dobili tudi nekaj teoretičnih napotkov za hojo v gore, spoznali živalski in rastlinski svet tega območja, največ zanimanja pa so pokazali za iskanje fosilov, ki jih je v tem okolju veliko.

Poznavanje fosilov so potrdili tudi na tekmovanju TRILOBITLON, kjer so poleg uspešnih športnih dejavnosti morali prepoznavati mahovnjake, trilobite, školjke, ježke in morske lilije.

Med hojo po hribih so otroci spoznavali rastline, največ cvetlice, ki so prav v tem času najlepše prekrile travne poljane v okolici Golice.

Večere smo si polepšali s pesmijo in skeči ob tabornem ognju, s plesom v maskah in z besednimi igrami.

Čas namenjen počitku smo porabili za likovno in literarno ustvarjanje.

Ker so bili na taboru sami športniki, je razumljivo, da je bilo opaziti največ zavzetosti za pokalno tekmovanje TRILOBIT.

V tem tekmovanju so sodelovali vsi otroci, na osnovi žreba so se razvrstili v ekipe trojke. V vseh športnih in intelektualnih dejavnostih so vsi trije člani ekipe prinašali točke in prispevali k zmagi oz. k dobremu rezultatu. Opaziti je bilo veliko solidarnost in medsebojno spodbujanje, ob koncu pa so naključno zbrane ekipe postale eno.

Na ta način smo se izognili egoizmu in zvezdništvu, ki pri otrocih velikokrat poruši pozitivne medsebojne odnose.

Dan smo začeli s pozdravom SONCU, ki ga je vodil učitelj JOŽE.

Športni tabor - vez z naravo

DAN MED UDELEŽENCI
ŠPORTNEGA TABORA

O tem, kako so dneve preživljali udeleženci športnega tabora priča opis enega od dnevov.

Oči smo odprli ob nežnih zvokih ustne harmonike in ob narodni Sonce zgodaj gori gre..., ki jih je izvajal zanimiv gorski vodnik Jože z dolgo, že malo sivo brado.

Hitro smo se skobacali iz postelj in odšli na igrišče, kjer smo ob pesmi in ob nekakšnem obrednem plesu za lepo vreme, razgibali svoje kosti. Vodil nas je priljubljeni in za vse "špase" navdušen taborniški instruktor Rok. Po zajtrku smo se odpravili, oprtani z nahrbtniki, v katerih smo imeli dleta in kladiva, na nahajališče fosilov Počivala ob Javorniških slapovih. S pomočjo geologa Tomaža in pedagoškega vodje Mateja ter biologinje Irene, smo se šli raziskovalce.

Najbolj vesel je bil tega dne četrtošolec Aljoša, ki je našel čudovit primerek Trilobita, nekakšnega rakca, ki je bil najden na tem območju.

Celi dve uri smo premetavali, obračali in razbijali kamenje ter vzklikali ob morebitnih zanimivih najdbah.

Žvenket kladiv in dlet je odmeval po dolini

in šele v soteski Javorniških slapov se je izgubil v šumenju vode.

Noge so postale težke, ko smo se v opoldanski vročini vračali v hrib proti domu in le pesem nas je spodbujala, da je bil korak še vedno živahen.

Kosilo je vsem teknilo, ura popoldanskega počitka pa je hitro minila. Kljub temu, da je bil vsak dan zapolnjen s športom in gibanjem, so nekateri tudi med počitkom navdušeno igrali nogomet ali košarko.

Popoldne je minevalo v znamenju tekmovanja za pokal Trilobit. Zaradi pestrosti in intenzivnosti vadbe smo se razdelili v štiri skupine. Prva je pod vodstvom taborniškega instruktora Klemena veslala, druga je plezala po umetni steni, tretja in četrta pa sta tekmovali v lokostrelstvu in v namiznem tenisu.

Po nekaj urah smo se zvrstili vsi na vseh postajah in bližal se je že večer, ki smo ga nameravali preživeti ob napenjanju možgančkov. Dekleta so tekmovala v kvizu za BRIHTNE BUČE, fantje pa v besedni igri LINGO. Čeprav so bile že počitnice, vneme in resnosti ni manjkalo, saj smo rezultate prišteli k pokalnemu tekmovanju.

Da so fantje neumorni, so dokazali še z nočnim pohodom do uro oddaljenega Doma na Pristavi.

Pozno smo legli in še dolgo v noč je bilo slišati čebljanje in smeh iz posameznih sob.

TUDI TO SE JE ZGODILO....

D nevi, ki so sledili opisanemu, so bili enako ali pa še bolj pestri in zabavni, polni prijetnih in manj prijetnih dogodkov. Tretješolcu Roku bo ostal v spominu dan, ko je na planini Seča pozabil nahrbtnik, še bolj in raje pa se bo spominjal gospoda Jožeta, ki je naslednje jutro "za hec skočil" ponj in Roku polepšal dan. Tudi sošolec Tilen se bo rad spominjal gospoda Jožeta, saj je z jutranjega "sprehoda" prinesel tudi njegov pozabljeni pullover. Dvanajstletni Miha bo odslej redno obiskoval svojega zobozdravnika, saj zobobol v gorah ni niti malo prijeten. Mojca se bo verjetno še dolgo lahko pohvalila z osvojenim osebnim višinskim rekordom (1700m), da o Barbari, ki je vsako prsto minuto izkoristila za plezanje po umetni steni, sploh ne govorimo.

ZA KONEC

Že v lanskem letu, posebej pa letos se je izkazalo, da je izbrana oblika dovolj zanimiva, še zlasti, če je izbor vsebin pravšnji. Hkrati z dobrim programom in načrtom pa se morajo pri izvedbi v praksi "pokriti" interesi učencev in pedagogov in z domiselnimi oblikami voditi h končnemu cilju. Ta pa je, uspešen športni tabor.

Pisni in likovni prispevki udeležencev zgovorno pričajo o preživetih dnevih na Javorniškem Rovtu. Iz vseh veje zadovoljstvo in radost, da so bili v okrilju zelene Golice in z ljudmi, ki upravičeno nosijo ime PEDAGOGI.

Naj zaključimo s trditvijo, da se bodo otroci gotovo še dolgo spominjali teh dni. Če bodo spomini lepi in prijetni, bo to hkrati zahvala organizatorjema za vložen trud in delo.

Milica Tomšič
predm. učit. športne vzgoje na
OŠ Mengeš

Spretna dekleta so se zabavala s hoduljami.

Pohod na Kamnitnik

Zjutraj smo se zgodaj odpravili na planinski pohod. Hodili smo dobri dve uri po strmi gozdni poti. Med potjo so nam učitelji pripovedovali o drevesih, živalih in cvetlicah. Na Seči smo imeli počitek z malico. Gospod Jože nas je boste odpeljal po travni preprogi vse do državne meje z Avstrijo.

Po počitku smo se po ozki kamniti poti odpravili na Kamnitnik. Tam so se na pobočju pasle ovce, ki so nas začudeno gledale. Močno nas je presenetil tudi sneg v kotanji pod vrhom. Navdušeni smo se okeпали. Na vrhu smo počili in si ogledali okolico, ker pa je močno pihalo, smo se hitro odpravili v dolino.

Čeprav je bil pohod utrudljiv, je bilo lepo in prijetno.

Hana Košir

Težavna pot v gore

V četrtek smo se pozno prebudili. Hitro smo se oblekli in odšli na jutranjo rekreacijo.

Takoj za tem smo videli na oglasni tabli, da nas čaka daljši pohod na Kamnitnik. Po uvodnih napotkih gospoda Jožeta smo se odpravili. Med potjo smo se osvežili ob bistrem izvirkcu in si ogledali okolico. Gospod Jože nam je veliko poučnega povedal o gozdu in o drevesih.

Na planoti Seča smo imeli prvi počitek in malico.

Tu smo se razdelili v dve skupini, na planince in na pohodnike, saj vsi niso bili tako dobri, da bi šli na Kamnitnik. Tja je vodila strma in ozka kamnita pot, vendar smo jo zmogli vsi planinci.

Z vrha Kamnitnika se je odprl čudovit razgled na Bled in okoliške kraje.

Po kratkem počitku smo se po strmi poti po melišču spustili navzdol proti domu. Ta izlet mi je bil zelo všeč, čeprav sem bil nekoliko utrujen.

Jure Vahtar

V hribih

Če hočeš prilesti v Medji dol, hoditi je treba dve uri in pol.

Čeprav težavna naša je pot, lepot prepolno je povsod. Si rože ogledujemo in pesmice prenevamo, v skale se oziramo, za gamsi pogledujemo.

So naši hribi čudoviti, kdo v sončne žarke so odeti, če mogla krila bi imeti, zelega k vrhu bi poleteti.

Martina Beber

Na Kamnitniku

Pravi planinci mi smo bili, ko na Kamnitnik smo odšli. Prva skupina že odhaja, ko druga počasi vrh osvaja.

Med potjo smo okolico opazovali, na travni poljani se tudi igrali. Čeprav že noge nas močno bolijo, se naša srca veselijo, saj nov vrh smo osvojili lepot narave se naužili.

Anja Markovič

Inštruiram
**MATEMATIKO in
ANGLEŠČINO**
za osnovno šolo
Nataša: 715-762

Moja Malenkost d.o.o.
61251 Moravče

VENERA klub

Glavarjeva 92, 61218
Komenda

Telefon: 061/813-398
Od torka do petka
od 09. do 11. ure
v četrtek tudi
od 18. do 20. ure

Poletni tabori

Tabori v Kranjski Gori

2. julija 1995 se je začel poletni tabor v Kranjski Gori, ki ga je organiziralo podjetje MI AMIGO. Ves teden je manjša skupina otrok, starih od 7 do 11 let, preživela v Porentovem domu skupaj z učiteljema Damjano in Blažem. V Porentovem domu so nas že sprejeli zelo lepo in nam ves teden kuhali dobro hrano. Tajni so za rojstni dan spekli slastno torto, poleg tega pa so nam ponudili tudi jahanje. Bili so zelo prijazni. In kaj smo ves teden sploh počeli?

Poudarek je bil na učenju angleškega, nemškega jezika in plesa, kar je potekalo vzporedno z drugimi dejavnostmi na sproščen način in v obliki igre. Poleg tega smo tudi plavalni, hodili na sprehode, jahali, pripravljali naš časopis, pisali dnevnik, imeli likovno delavnico, šli na izlet v Bohinj in obiskali Kekca v Kekčevi deželi. Ob večerih smo se zabavali ob pokaži kaj znaš, karaokah, modni reviji, pantomimi, plesnem in športnem tekmovanju in igrah... Seveda smo bili tudi v disku. Bilo je pestro.

V nedeljo, 9. julija 1995, pa smo vsi skupaj že nestrpnost pričakovali starše, da jim na krajšem nastopu pokažemo, kaj smo delali in se naučili. Pripravili smo tudi razstavo izdelkov otrok. Otroci, ki so ves teden pridno delali, so tudi nastop lepo izvedli in starši so bili navdušeni, zadovoljni in tudi presenečeni. Otroci so se razveselili daril, ki jim jih je podarilo podjetje MI AMIGO za uspešnost na različnih področjih. Nagrado je dobila tudi najlepše pospravljena soba Piksne in najboljši jedki Maša in Ana. Po prijetnem tednu smo se tako poslovili z otroki iz treh sob: Snoopy, Miki Miške in Piksne in njihovimi starši, ki so prišli iz različnih koncev Slovenije v prelepo dolino Save Dolinke.

Za vse tiste, ki bi se radi udeležili tabora v Kranjski Gori, bomo ponovno organizirali prijetne počitnice naslednje leto.

Damjana Trobec

Poletni tabori tako in drugače

Kaj je lepšega za starše kot to, da lahko otrokom nudijo tisto, za kar menijo, da jim bo v življenju lahko koristilo, še posebej, če sami teh ugodnosti niso imeli ali pa so

Tudi veliki de radi igrajo.

od njih doživeli tako prijetne trenutke, da jih želijo na nek način prenesti tudi na otroke. Tako so se mnogi odločili, da bodo svojega "nadebudneža" poslali za teden dni na poletni tabor, ki ga prireja podjetje MI AMIGO iz Mengša, kjer se bo od učiteljev naučil tujega jezika in plesa, v zameno za to pa bo njih naučil neumnosti, kakršnih včasih nismo poznali, še bolj verjetno pa je, da smo nanje že pozabili. Tako so nekateri že pred odhodom odkritosrčno priznali, da so "problematični", da stalno težijo in da je zato najbolje, če imajo sobo nekje v kotu, kjer ne bodo nikogar motili.

No, navsezadnje se je izkazalo, da so bili to najbolj navihano pristržni, zabavni in prijetni "mulčki", ki so spravljali voditelje taborov, upravnike in drugo osebje v domovih v smeh, mlade "gosposodične" pa v zadrego. Stkali so mnogo novih prijateljstev in simpatij in zbrali mnogo idej, ki jih bodo s pridom uporabili drugo leto.

Samo eno vprašanje je ostalo odprto za njih, za njihove starše in za nas. To je vprašanje pričakovanj, ki je bilo posebej izraženo le pri nekaterih udeležencih tabora, nam, ki smo želeli, da bi bili vsi otroci kar najbolj zadovoljni, pa je marsikatero urico spremenilo v globoko premišljevanje o tem, kako stvari v bodoče urediti še bolje.

Mnogi starši so nam ob odhodu zabičali, naj otroke kar trdo primemo, da se bodo česa novega naučili. Nekateri imajo v tujini znance in sorodnike, "zato se morajo čimprej naučiti

jezika," so še zatrjevali, "pa zapravljati ni treba in ubogajo naj, da se jim kaj neprijetnega ne zgodi!" No, pa smo tam, kjer ni muh in kjer so pozabljeni vsi "dobri" nasveti. Najprej so na to pozabili otroci, pa ne čisto vsi. Ker smo jih ob prihodu glede na predznanje in jezik, ki so se ga "želeli" učiti, razdelili v več skupin, je bila v vsaki od njih vsaj četrtina takih, ki so kljub dobrim in strogim starševskim nasvetom mislili, da organiziramo "tabor žurk", ena četrtina je bila takih, ki se je želela učiti in kasneje s pridom uporabiti pridobljena znanja tudi v šoli, ena polovica pa je bila takih, ki ji je bilo pomembno samo to, da se nekaj dogaja, pa naj bo to šport, ples ali pa učenje. Tako so bile tri četrtine s programom zelo zadovoljne, ena četrtina pa nekoliko manj, še posebej, če ji ob strogih "zmajih" (voditeljih tabora) ni uspelo negativno vplivati na ostale.

Pa tudi učimo.

Poletni tabori

Nekateri starši, sprva najbolj zagrizeni privrženci reda in poslušnosti, so ob težko pričakovanem snidenju s svojim nadebudnežem popolnoma pozabili na svoja načela in z velikim usmiljenjem poslušali tarnanje glede reda, ki so ga morali spoštovati. Spet drugi so izrazili obžalovanje, ker je trajal tabor samo teden dni. V tem času se od presenečenja nad mirom in tišino v svojem domu še odpočiti niso utegnili.

Največ staršev pa je realno ocenilo, da v skupini sedemindvajsetih otrok vedno pride trenutek, ko vsaj enemu od njih ne moreš ustreči, kajti vedno se najde kdo, ki bi v tistem trenutku rad počel nekaj drugega kot počne večina, pri tem pa njegovi možgančki še ne razmišljajo o tem, da so ga starši poslali v tabor, da bi se naučil prilagajanja in življenja v skupini. S takšnim obnašanjem škodi sebi, ker ga skupina obravnava kot posebneža in ga zato ne mara, in skupini, ker onemogoča izvajanje dogovorjenih dejavnosti in s tem skrajšuje prosti čas. Nenazadnje tak otrok ne more biti deležen posebnega zaupanja voditeljev, ki v tem času odgovarjajo za njegovo varnost, zato kljub svojim željam ne morejo sami preživeti prostega časa tako, kot bi ga želeli (ponoči disco, samostojno potepanje po okoliških krajih, ne da bi koga obvestili o svojem odhodu, skakanje s pogradov na nižje postelje, poslušanje preglasne glasbe v poznih nočnih urah in spanje do poldneva...).

Čeprav so bili le redki tisti, ki jim poletni tabori v organizaciji MI AMIGO niso bili povsem všeč, bodisi zaradi preveč učenja, po njihovem preveč reda ali pa premajhne svobode (nekateri so trdili, da so jim starši naročili, da lahko gredo sami povsod, kamor želijo in delajo tako, da bodo kar najbolj zabavno preživeli svoj "dopust"), smo pričeli razmišljati o pestrejši ponudbi, ki bo že v naslednjem letu omogočila tako staršem kot otrokom, da bodo lažje uskladili svoje želje, nam pa da bomo lažje izpolnili njihova pričakovanja. Tako bomo že naslednje poletje organizirali tabor, kjer bo poudarek na učenju tujih jezikov, športu, likovni dejavnosti, na glasbi in plesu, na preživetju v naravi. Vsakdo bo lahko prilagodil svoje želje naši ponudbi. Morda boste tudi vi, spoštovani starši in otroci, prišli na kakšno zanimivo idejo. Sporočite nam jo in skušali jo bomo uresničiti. Zavedajmo se, da velja poskusiti prav vse, s čimer lahko otrokom ponudimo več in bolje. Morda je to tudi trajanje, saj največji del udeležencev trdi, da je teden dni premalo. Nekaj dni potrebujemo vsi za medsebojno spoznavanje, tista najlepša doživetja pa ostajajo za zadnje dni. S tem se strinjamo tudi mi, saj se proti koncu umirijo tudi tisti, ki se na začetku bojijo, da ne bodo mogli pokazati vseh svojih "vragolij" in zato na začetku bolj hitijo, temu primerno pa sledijo "kazenske sklece", ki so navadno tudi najbolj zabavni del tabora.

Nikakor pa ne moremo mimo najpomembnejše ugotovitve. Otroci so naše bogastvo in naša prihodnost in prav vsi so najboljši: eden pri tujem jeziku, drugi pri petju, risanju ali pa je tako zabaven, ki bi ga želeli naslednje leto pogrešati, želimo le, da se starši in otroci kar najbolje uskladite glede na to, kaj kdo od tabora pričakuje: učenje in red, zabavo in svobodo, tako v trenutku, ko otroci odhajajo, kakor tudi takrat, ko se ponovno srečujem. S tem nam boste omogočili oblikovanje homogenih skupin, mi pa otrokom in vam še boljšo izpolnitev pričakovanj.

Letošnji poletni tabori so potekali v Fiesi v začetku julija, v Kranjski Gori pa v juliju in avgustu. Za boljšo ponazoritev naših dejavnosti smo pripravili nekaj zanimivih utrinkov.

V Fiesi so v penzionu Šica poskrbeli, da nismo bili nikoli lačni in da smo spali v lepo urejenih sobah. Pouk je potekal v naravi, saj smo imeli vseskozi lepo vreme. Učili smo se ob igri na plaži, na večernem sprehodu. V prijetni senci doma smo reševali križanke, izrezovali izdelke iz papirja, na obali pa plesali, poskakovali na trampolinu in se potapljali s pravo potapljaško opremo. Z ladjo smo se peljali do Izole, zbirali školjke in risali na kamne. Zadnji dan smo pripravili staršem pravo presenečenje. Obdarili smo jih z lastnimi izdelki, pred njimi zaplesali, zapeli in jim marsikaj zanimivega povedali-seveda po angleško ali nemško. Večina otrok se še vedno z veseljem oglašja z najlepšimi pozdravi in željami po ponovnem, skupnem srečanju. To je bila skupina petindvajsetih otrok, starih od 7 do 13 let.

V Kranjski Gori v Porentovem domu so potekali trije tabori. Prvega je opisala voditeljica Damjana. Program je bil pri vseh podoben. Učenje in priložnostne dejavnosti so se med seboj prepletale glede na vreme in možne termine: kino, fitnes, obisk Kekčeve dežele, obisk pasje farne, kopanje, jahanje, izlet v neznanu (Bohinj, Vrata, Martuljek).

Na zadnjem taboru smo se takoj po prihodu udeležili prireditve Karaok v Martuljku, kjer sta dve dekleti zasedli 1. mesto, dve pa tretje. To dokazuje, kako hitro se otroci spoznajo in prilagodijo. Pred nekaj urami se še poznali niso, potem pa so celo peli skupaj in tako izjemno prijetno vzdušje je trajalo do

Radi se imamo.

Center za mlajše odrasle zaživel

Igre brez meja so igre smeha in sprostitve.

zadnjega dne, ko se je takoj po končanem nastopu vili dež in spral marsikatero solzico slovesa.

Zadnji poletni tabor je potekal na Madžarskem, ob Blatnem jezeru, namenjen pa je bil predvsem starejšim otrokom. Otroci so ob vrnitvi domov prejeli tudi Zbornik, kjer so zbrani vsi njihovi prispevki in slike, ki so jih naročili. Vse to je na voljo na ogled tudi v podjetju MI AMIGO kot spomin na prijetne skupne trenutke.

Vodje taborov Gregor, Blaž, Damjana, Petra, Martina in Metka želimo vsem otrokom prijetne spomine na poletne dni in da bi s pridom uporabili v šoli tista znanja, ki so jih pridobili pri nas. Naslednje leto pa zopet na svidenje v enem izmed poletnih taborov, z enako ali drugačno vsebino.

Margareta Atelšek

**Prodaj solato
in radič
(večje količine)**

Informacije 813-398

CENTER ZA MLAJŠE ODRASLE ZAŽIVEL

Kaj nekajkrat smo že pisali o namenu delovanja Centra za mlajše odrasle, ali kakor ga na kratko imenujemo CMO. Mnogi ste se z njegovim pomenom za mladega, brezposelnega človeka, brez srednje ali drugačne strokovne izobrazbe, seznanili, ko ste pred vrati Zavoda za zaposlovanje čakali v vrsti in prebirali različne pisne informacije, ki so tam na voljo.

Skupaj z Andragoškim centrom Slovenije v Ljubljani, Ministrstvom za šolstvo in šport, zavodi za zaposlovanje in službami za socialno delo smo več kot dve leti analizirali brezupen položaj mladih brezposelnih in iskali poti za reševanje situacije, v kateri so se znašli, največkrat brez svoje krivde. Tržne razmere so narekovale številne spremembe na gospodarskem in družbenem področju, ki so mnogim omogočile napredovanje, številne pa so porinile na rob preživetja in jim vzele upanje v izboljšanje razmer in zaupanje vase.

Po vzoru drugih držav smo prišli do zaključka, da je ena od možnosti pomoči mladim v stiski njihovo vključevanje v CMO. Pri tem smo se zavedali znanega rekla: "Ne daj lačnemu kruha, ampak ga nauči, da ga bo zaslužil sam; ne daj

mu ribe, nauči ga loviti!"

Tako smo pripravili obširen program, v katerem se bodo mladi naučili spoštovati sebe in zaupati svojim sposobnostim. Le tako bodo bolj odločno stopili pred kadrovske komisije in brez zadrege povedali, kaj znajo in kaj bi radi delali, drugi pa z veseljem izpolnili prijavnico za nadaljnje redno šolanje, ki so ga iz različnih vzrokov opustili. Postali bodo samozavestni in zopet bodo začutili, da so družbi potrebni, da so vsaj v eni stvari najboljši in tisto se bodo naučili uporabljati in tržiti.

V prvem Centru za mlajše odrasle, ki ga odpiramo v Mengšu v podjetju MI AMIGO, se bodo mladi brezposelni, od 16. do 27. leta starosti ob praktičnem delu v kuhinji, na polju, v šiviljski in v tehnični delavnici prepričali, da učenje ni težko, če veš, kaj se učiš in zakaj se učiš. Pridobili si bodo splošna znanja, ki so potrebna za splošno razgledanost in različna strokovna znanja, s katerimi si bodo po končanem izobraževanju lažje iskali zaposlitev. Pri tem ne bodo ostali sami. Skupaj bomo navezovali stike s podjetji, kjer bi se lahko zaposlili in jih naučili tistih vsebin in del, ki jih bodo pri delu rabili. Obiskali bomo številne šole in se dodobra spoznali z njihovimi izobraževalnimi programi, spoznali bomo številne znané in manj znane poklice v teoriji in praksi. Vsi skupaj bomo staršem, podjetjem in vsem v okolju, kjer bomo delovali, pokazali, česa smo se naučili in kaj vse znamo, čeprav se tega nismo naučili v klasični šoli, na klasičen šolski način, ki ga mnogi sovražijo prav zaradi njegove neprilagodljivosti, neživljenjskosti in nepovezanosti z okoljem in njegovimi potrebami.

Izobraževali bomo torej za posamezno, vnaprej dogovorjeno delovno mesto ali za ponovno vključitev v redni izobraževalni proces, mladim pa skušali vrniti mesto, ki jim v družbi pripada.

Glede na dosedanje raziskave pričakujemo precejšen interes za tovrstno izobraževanje, ki ni niti šolsko niti seminar. Zato smo se strokovno in organizacijsko dobro pripravili.

Vse mlade, ki se želijo vključiti v naš program, pričakujemo v svetlih, dobro opremljenih in prijetnih prostorih, kjer boste imeli na voljo svojo knjižnico, možnost dodatnega usposabljanja - ples in učenje tujih jezikov. Učili se boste tistega, kar boste sami želeli in kar čutite, da vam bo v življenju glede na vaše sposobnosti in interese koristilo.

IZOBRAŽEVANJE

Center za mlajše odrasle zaživel

Pri nas se boste izobraževali od dveh mesecev do enega leta. Izobraževanje je za udeležence brezplačno. Zato se morate prijaviti na svojem Uradu za delo ali se oglasiti pri nas, na Slovenski 28, v Mengšu. Pokličete nas lahko tudi na telefonsko številko 737-857, kjer vam bomo z veseljem nudili izčrpne informacije.

vodja CMO: mag. Margareta Atelšek

Spoštovani!

Šolsko leto se je spet začelo, otroci so se novemu redu privadili, enako tudi starši. Jutranje vstajanje nam ni več tuje, celo zamujamo ne več.

Krožki in druge prostčasne dejavnosti so že razpisane, marsikdo pa želi poleg šolskih aktivnosti obiskovati tečaj tudi kje drugje. Šola MI AMIGO je tudi v letošnjem letu pripravila pestro ponudbo izobraževanj, delavnic, seminarjev in tečajev za otroke in odrasle. Kljub določenim težavam, s katerimi se je podjetje srečevalo pri uveljavljanju

določenih novih projektov, osnovna dejavnost poteka uspešno ne le v Mengšu, pač pa tudi po drugih krajih Slovenije do Kostanjevice, Kočevja, Kranja, Ljubljane...

Dekleta v tajništvu pričakujejo vaš klic vsak dan med 08. in 15. uro. Podaljšan vpis pa bo v torek, 26.09., in v petek, 29.09.1995, od 08. do 17. ure. Takrat boste lahko uredili vse vpisne formalnosti. Pokličite nas po telefonu 737-317 in dogovorili se bomo o podrobnostih!

Tatjana Sivec Strmšek, direktorica

Pri tem velja omeniti zlasti nekatere programe:

ime tečaja	št. ur
za otroke	
A jezikovni tečaji (po stopnjah)	
1. angleški jezik	30
2. angleški jezik	40
3. angleški jezik	60
4. nemški jezik	30
5. nemški jezik	40
6. nemški jezik	60
7. francoski jezik	30
8. francoski jezik	60
9. italijanski jezik	30
10. italijanski jezik	60
B ples	
1. jazz balet	16
2. standardni + latinsko ameriški plesi	16
3. priprava na valetto (1. stopnja, osnove)	20
4. priprava na valetto (2. stopnja - nadaljevanje)	20
C kitara in petje	
1. šola kitare za ljubitelje (OŠ)	30
2. šola kitare za ljubitelje (OŠ)	60
3. šola petja za ljubitelje	30
4. šola petja za ljubitelje	60
5. karaoke (starost ni omejena)	30
6. karaoke (starost ni omejena)	60
Č drugo	
1. šola slikanja	30
2. ure pravljic	30
3. likovna delavnica	30
4. glasbeni ŽIV ŽAV	30
D aerobika	
1. aerobika	30
2. aerobika	60
E balet	
1. prvi koraki h klasičnemu baletu (MŠ, 1. - 4. r.)	30
2. prvi koraki h klasičnemu baletu (MŠ, 1. - 4. r.)	60
3. baletni koraki za ljubitelje plesa (5. - 8. r.)	30
4. baletni koraki za ljubitelje plesa (5. - 8. r.)	60
za odrasle	
F jezikovni tečaji	
1. angleški jezik	90
2. nemški jezik	90

3. angleški jezik (konverzacija)	60
4. nemški jezik (konverzacija)	60
5. francoski jezik	60
6. italijanski jezik	60
G ples	
1. standardni + lat.-amer. plesi (družabni plesi) - 1. stopnja	16
2. standardni + lat.-amer. plesi (družabni plesi) - 2. stopnja	16
3. standardni + lat.-amer. plesi (družabni plesi) - 3. stopnja	16
H aerobika	
1. aerobika	16
I tečaj kuhanja in peke	
1. osnovni tečaj kuhanja	40
2. nadaljevalni tečaj kuhanja	40
3. tečaj kuhanja in peke peciv	40
4. tečaj kuhanja slovenskih narodnih jedi	30
5. tečaj peke kruha in potic	20
J šivanje, ročna dela	
1. tečaj šivanja - 1. stopnja	50
2. tečaj šivanja - 2. stopnja	50
3. tečaj ročnih del: vezenje narodnih vzorcev	30
K za vzgojitelje in učitelje	
1. papir in škarje 1. del	5
2. papir in škarje 2. del	5
3. papir in škarje 3. del	5
4. likovna delavnica, 1. del	5
5. likovna delavnica, 2. del	5
6. likovna delavnica, 3. del	5
7. vžiganje v les	5
8. vžiganje v usnje	5
9. komunikacija in retorika	20
L izobraževanje za turistične delavce	
1. izobraževanje za turistične delavce	120
2. tečaj kuhanja slovenskih jedi	40
M za poslovneže	
1. angleški jezik za poslovneže	60
2. angleški jezik za poslovneže	90
3. nemški jezik za poslovneže	60
4. nemški jezik za poslovneže	90
5. družabni plesi	16
6. komunikacija - delavnica	4
7. drugi tečaji in seminarji po dogovoru	

8. marketinški pristop - delavnica	8
9. retorika - delavnica	30
10. poslovna skrivnost in varovanje podatkov	8
N za vse, ki so kakorkoli povezani z lokalno samoupravo	
1. Kako zagotoviti dobro poslovanje občin?	8
2. poslovna skrivnost in varovanje podatkov	8
3. javno nastopanje - delavnica	4
O za poslovne sekretarke	
1. verificirani program za poslovne sekretarke	475
2. bonton	10
3. poslovna korespondenca v slovenskem jeziku	40
4. poslovna korespondenca v angleškem jeziku	40
5. poslovna korespondenca v nemškem jeziku	40
6. poslovna skrivnost in varovanje podatkov	8
P za podjetnike - ustvarjalne delavnice	
1. poslovne knjige za podjetnike	70
2. računovodstvo in knjigovodstvo na računalniku	55
3. poslovni bonton	10
4. retorika	25
5. učinkovito vodenje malega podjetja	30
6. uspešna pogajanja	8
7. javno nastopanje	20
8. poslovna skrivnost in varovanje podatkov	8
R priprave na izpise	
1. za trgovca	24
2. za trgovskega poslovodjo	30
3. za malo maturo	30
4. za veliko maturo	30
S za brezposelne	
1. Center za mlajše odrasle	
2. Usposabljanje za življ. uspešnost	120
Š drugo	
1. trening hitrega branja	15
2. po dogovoru in želji naročnika	

Pes - prijatelj ali sovražnik

Nad Mengšem imamo lep hribček, ki se imenuje Gobavica. Na njem je več sprehajalnih poti, najlepša in najdaljša pa je trim steza. Ta je namenjena vsem sprehajalcem tako tistim, ki jo imajo za športni trening kot ostalim starejšim in mlajšim, pa tudi veliko sprehajalcev je s svojimi štirinožnimi prijatelji. Ko se tako sprehajaš po lepi gozdni poti, srečaš veliko osamelih psov, ki sploh nimajo svojega gospodarja, in se sprehajajo po mili volji po gozdu in stezah. Veliko je primerov, ko se pripeljejo z avtomobilom do hriba, odprejo vrata in svoje ljubljence spustijo brez vrvice in nagobčnika. Med njimi so različne pasme psov, od najmanjših, pa do največjih. Na stezi je veliko pasjih iztrebkov in je treba paziti kam stopiš. Gospodarji mirno gledajo svojega psa pri opravljanju svoje potrebe in gredo lepo mirno naprej, ne da bi počistili za njimi.

Nekega nedeljskega jutra sem se sprehajal po stezi in doživel srečanje, ki se ga bom dolgo zapomnil. Nič hudega sluteč opravi nekaj vaj na orodju. Mimo prideta mlajši moški in ženska z velikim psom čuvajem. Bil je šar planinec. Takoj, ko je prišel do mene, me je napadel in mi raztrgal trenirko. Nisem še prišel k sebi, ko me je napadel drugič. Od strahu sem močno zavpil. Psa sta gospodarja poklicala k sebi in ne da bi vprašala za škodo in posledico ugriza, sta jo lepo odkurila naprej, kot da se ni nič zgodilo. Ne zamerim psu, temveč gospodarjema, ki se nista ne opravičila niti predstavila. To naj bo opozorilo vsem, ki imajo svoje pse spuščene, pa tudi sprehajalcem, ki se mirno sprehajajo po stezah Gobavice. Kaj lahko pride do nesreče!

T. S.

Žalostni obletnici samostojnosti na rob

V mesecu, ko nam narava ponudi svoje prve plodove, je dozorelo tudi naše tisočletno prizadevanje. Dobili smo samostojnost! Res, da ni šlo vse gladko; tema je pred jutrom najgostejša. Toda desetdnevna vojna je dokazala, da znamo biti složni, da znamo pozabiti drobne vsakdanje prepire.

Potem pa so minevala leta. Štiri svečke smo upihili in z vsako upihnjeno svečko je manj razumevanja, manj ljubezni.

Smo se naveličali biti gospodarji na svojem, še preden smo sploh začeli gospodariti?

Nas je strah lepot, ki nas obdajajo? Se kot narod hlapcev-kot nas je označil Cankar-bojimo, da nismo sposobni?

Ljudje, zbudite se!

Res je potreben DOBER gospodar, ki pelje kmetijo, toda brez hlapcev je delo neopravljeno! Brez delovnih rok je vsa umnost zaman! Toda mi imamo umnost in pridne roke! To nam je priznal že Valentin Vodnik. Izkoristimo to! Izkoristimo energijo za graditev, ne za rušenje! Pustimo tiste, ki se bore za stolčke; naj se sami pobijejo med seboj-če to žele! Ne potrebujemo jih! Nikogar ne potrebujemo, ki bi namesto nas jedel dobro, svežo hrano, nam pa dajal vso prežvečeno. Sposobni smo sami jesti! Sposobno smo sami delati! Sposobni smo sami živeti in preživeti!

Ljudje, zbudite se!

Ni še čas za spanje na lovorikah. Dobili smo šele eno bitko. Najtežja nas še čaka. To je bitka s samim seboj. Z našimi problemi, z našimi strahovi, sovraštvom, razklanostjo, zavistjo...

Slovenci smo poštene, delovni, dobri ljudje. Zakaj smo pokopali te vrednote? Pustimo jih na svetlo! Naj spet zažive!

Dovolimo, da med nami zavlada ljubezen! Ničesar ne bomo izgubili! Saj veste: ko z nekom deliš srečo, se podvoji; ko deliš žalost, se razpolovi.

Prosim, delimo srečo, radost, ljubezen..., da bomo vsi bogati! Ne zapirajte se v svoje ozke kamrice, ne pestujte žalosti! Slovenija je prelepa in prebogata, da bi jo smeli napraviti!

*O, domovina,
čeprav bolečina mi trga srce,
ljubim te!*

Žalostni obletnici samostojnosti na rob

*O, domovina,
čeprav dela nimajo tvoji ljudje,
ljubim te!*

*O, domovina,
čeprav oblastniki le zase skrbe,
ljubim te!*

*O, domovina,
čeprav le nekateri si tvoje bogastvo dele,
ljubim te!*

*O, domovina,
pa če vzamejo mi vse,
ljubim te!*

*O, domovina,
ker za tvoje bolečine nihče ne ve,
ljubim te!*

Natalija Kušar

Realistična razmišljanja

Mengeš ni mesto, ki je nastalo samo po sebi. Zgradili so ga ljudje, v svojem času pač po svojih zmogljivostih. V zgodovinske čase, ko naj bi bili tisti, ki nimajo živih prič, segajo koristi. V sedanje čase, v katerih pa še živimo, četudi so v prelomnici dveh sistemov, pa posamezniki lahko nastopamo še vedno kot graditelji. V Mengšu si določeno graditeljsko pravico jemlje tudi Edigs. V času socializma je s precejšnjimi prispevki denarne narave omogočil izgradnjo kulturnega in gasilskega doma. Zavedal se je, da ima vsaka gospodarska dejavnost širše družbene naloge, zato je obnovil tudi propadajoči objekt v bližini osnovne šole v času, ko je kot kulturna dediščina že tako propadal, da je postal že fizično nevaren. Bili sta dve možnosti: objekt porušiti ali obnoviti. Edigs je izrazil željo po gradnji, tudi zaradi poslovnih interesov. Objekta ni bilo možno kupiti, ker je bil označen kot kulturna dediščina. Denarja za tovrstne objekte vedno primanjkuje, zato bi bila najlažja rešitev rušitev. Kako lahko in kulturno je rušiti kulturno dediščino, vidimo in slišimo vsak dan po radiu ali televiziji. Da rušenje ni ravno najboljša rešitev, so se zavedali tudi takratni ljudje krajevne skupnosti, ki so kulturno dediščino

Realistična razmišljanja

močno spoštovali in niso popustili nagovorom Edigsa, da odkupi omenjeni objekt. Želja mož KS je bila obnoviti ruševino, denarne možnosti za to pa niso imeli, zato je bila najemna pogodba za obdobje 60-ih let modra odločitev. Edigs je bil obvezan obnoviti (seveda tudi plačati) nevarno ruševino po zahtevah spomeniškega varstva. Normalno je normalnim ljudem, da je Edigs to počel tudi iz svojih interesov in da je verjetno prekoračil običajne norme, ko je vložil ogromne vsote denarja v ta objekt, ki je sedaj lep in varen. Da ga sosedski odnosi ne bi bili načeli, je Edigs sodeloval tudi z osnovno šolo. Začetek je bil seveda v denarnem prispevku (nakazilo OŠ v enkratnem znesku v vrednosti 50.000 DEM), ki je bil namenjen zankup računalniške opreme za krožke učencev. Tudi prašno cesto na drugi strani in temne poti so postale asfaltne in osvetljene z denarjem Edigsa. Tudi v samem Edigsu se je marsikaj spremenilo. Zaradi dogodkov v letu 1991, ko so izgube trgov prizadele vse gospodarske subjekte, je v svoji moči popustil tudi Edigs. Najprej je izdelal novo zasnovo trženja, ki je vplivala tudi na razvoj objekta Oranžerija. Prvotno je bilo mišljeno, da bi Oranžerija predstavljala poslovno reprezentančni del Edigsa. Zaradi delitve premoženja iz osebnih interesov ta funkcija ni bila več opravičljiva.

Edigs je preko statusne oblike Edigs-Holding ustanovil pet podjetij-hčera, ki so morale ustanoviti lastno gospodarsko delovanje; Ena od teh firm je tudi podjetje Edigs Oranžerija, ki deluje izključno na lokaciji Oranžerije. Trudili smo se in se še trudimo preživeti na izključno gospodarskih osnovah. Kljub temu je organizirala 37 različnih razstav, 30 kantavtorskih večerov kot popolnoma negospodarske dejavnosti (vsakomur je razumljivo, da jih je morala sama plačati). Vse to smo delali z dobrim namenom za Mengeš oziroma Mengšane. Ko ni mogla

poenostaviti svojega razvoja z nakupom objekta znanih lastnikov, je lastnik in direktor firme Brane Peterlin predlagal odpravnino vloženih sredstev v objekt Oranžerija. Nisem še našel nikakršne odpravnine, kar mi nujno narekuje, da nadaljujem poslovanje po lastnem načrtu, seveda upoštevajoč tudi odlok Občinskega sveta, ki je opredelil Oranžerijo kot kulturni objekt.

V tem objektu je poskušala tudi druga firma Edigs Pege ojačati svoje gospodarsko delovanje, vendar je bila zaradi neustreznosti objekta prisiljena opustiti svoje ambicije. Edigs je začel svojo pot v Mengšu leta 1976. Kar precej se je razvijal in tudi spreminjal. Zanimivost je mogoče v tem, da je pravica uporabe imena Edigs omejena z letom 1995, ko vse hčere Holdinga izgubijo pravico uporabe imena Edigs. Tako postane tudi podjetje Edigs Oranžerija po odločitvi lastnika, Oranžerija d.o.o. Škoda, da imeni Edigs in Oranžerija ne bosta potovali skupaj. Tako so narekovale objektivne in subjektivne okoliščine. Gospod Edvard Golob, ki je bil in ostaja edini lastnik blagovne znamke Edigs, odhaja iz Mengša. Pojem Edigs Mengeš, žal, ne obstaja več.

Oranžerija d.o.o.
Brane Peterlin

V PREMISLEKI!

O, ti preljuba, slovenska deželica! Koliko darov si prejela, koliko bogastva je v tebi, koliko prečudovitih koticovk premoreš. Vse imaš, kar potrebuješ, od visokih, s snegom pobeljenih višav, do rodnih ravnin, ki nam dajejo kruh, od čudovitega koščka morja, preko krasa, do visokih, z gozdom poraščenih planot. Le kdo te ne bi ljubil, deželica moja?!

Majhen narod, narod Slovencev te naseljuje. Na tisoče zavednih mož, mater, deklet in fantov si rodila, ljudi, ki so se borili dolga stoletja za to deželo, ljudi, ki so dali življenje za Slovenijo in slovenstvo, ljudi, ki so hoteli biti Slovenci, ki so govorili svoj rodni jezik in želeli živeti v slovenski državi.

Pred kratkim smo si priborili to državo. Zdaj jo imamo, imamo tako imenovano demokracijo, imamo voditelje, ki smo jih volili na svobodnih volitvah. Skratka, imamo možnost sami odločati o sebi, kako in na kakšen način bomo živeli. Pa smo se začeli obnašati kaj čudno. Ta

svoboda nam je stopila v glavo, nas opijanila, da se niti ne zavedamo, kakšno škodo si delamo. Rodili smo se slovenskim staršem; najbrž je bila prva beseda, ki smo jo spregovorili, mati. Spregovorili smo jo v materinem jeziku, v slovenščini. Celi rodovi pred nami so jo govorili in to navkljub resnim poskusom, da bi nas potujčili. Mi pa smo se začeli, milo rečeno, mačehovsko obnašati do svoje materinščine. Zakaj?

Zakaj tako hlepimo po takoimenovani "Evropi", da pri tem pozabljamo svoj jezik. Poreče kdo, da se motim, pa se ne. Ko potujem po tej naši, slovenski deželi, me spreletava srh. "Kaj sem res še v Sloveniji, se morda nisem naenkrat znašel na angleškem podeželju"?

Sama tuja imena podjetij, angleška imena trgovin, tuje reklame, tuje blago, še tisto, kar pridelamo sami, poimenujemo v tujem jeziku. Svoje otroke že kot osnovnošolčke pošiljamo v tujino, da se učijo tujega jezika. Zakaj vse to? Se mar sramujemo slovenščine, svoje materinščine? Kaj bomo res prej v Evropi, ki nas ne mara, če bomo pozabili svoj jezik?

Menda se je pred kratkim pripravljala zakon o podjetjih, po katerem se podjetje pod tujim naslovom sploh ne bi moglo ustanoviti. Kdo in kje je tak predlog izstavil, ne vem. Vem pa, če bi imel moč in možnost, vsaj v moji občini podjetja ali trgovine s tujim imenom ne bi bilo. Na žalost tega ne morem zagotoviti niti v svojem kraju. Zato prosim vse tiste, ki še govorite slovensko, ki ljubite svoj jezik, ki lahko kaj storite, ki imate to, zganite se že enkrat, da ne bo prepozno, da zgodovina ne bo poznala našega jezika kot jezika majhnega, eksotičnega naroda na meji Balkana, ki je umrl, na žalost po svoji malomarnosti. Kakor zdaj slepo drvimo v to pogubo, ne rabimo nobene zgodovinske osebnosti, ki bi dejala: "Naredite mi to deželo tujo!"

Optimist

AVTO ŠOLA

RETO

tel.: 739-621

Mengeška godba v novi narodni noši

Mengeška godba, ki deluje že 111 let, je v tem letu dosegla še en velik uspeh. Poleg dobrega igranja je potreben tudi dober izgled godbe. Mineva 10 let, ko smo prešli iz klasičnih uniform, v nove "mengeške noše" s tradicionalnim slamnikom na glavi. Godbeniki bi radi še nekaj več, zato smo ob praznovanju 110-letnice godbe nabavili nove slavnostne obleke s površniki. Kar je bila pred pol leta samo želja, je sedaj že resničnost. V soboto in nedeljo, 17. in 18. junija 1995, smo v Malečniku, Mengšu, Ljubljani in Jaršah prvič nastopili v novih narodnih nošah.

Idejo, če se temu lahko tako reče, je dobil predsednik Lado Kosec pri njegovih dobrih prijateljih v Gorjah oz. pri Gorjanski godbi. Pri njih je videl in občutil kakšen odnos gojijo do same narodne noše in igranja v njej.

Upamo, da bo mengeška godba, ki tudi sicer veliko nastopa, še bolj zanimiva. Kako nam je to uspelo. Finančna sredstva so iz več virov. Prvo so tu godbeniki in njihovi starši, ki so sami vložili del sredstev. Tu so sredstva večine mengeških in tudi okoliških obrtnikov in podjetnikov in podjetij na čelu s podjetjema, s katerima še posebno dobro sodelujemo, to je Filc Mengeš in LEK-PFU Mengeš. Sredstva so še od obiskovalcev prireditve Pod mengeško marelo, pa tudi sredstva same godbe in Občine Mengeš. Investicija s samo predstavitvijo še zdaleč ni zaključena!

Kdo so opremljevalci

- Ženske noše - naša godbenica Mateja Totter iz Mengša
- Spodnje hlače in srajce - tudi godbenica Irena Keš iz Rodice pri Domžalah
- Hlače - material: Usnjarna Grčar, Dragomelj
- delo: Krojaštvo Herman Kokol, Cirkulane
- Telovniki - Krojaštvo Konrad Šmigoc, Ptuj
- Škornji - Jaka Jereb, Šentjakob
- Klobuki - Univerzale Domžale

Tako je Mengeška godba, ki ima sedaj tri uniforme-obleke, končala z vizuelno podobo. Sledi pa prav tako izredno velik zalogaj, ki je s strokovnega in glasbenega stališča zelo nujen. To je nabava oz. zamenjava zastarelih instrumentov. Prvi nov instrument nam je ob 110. letnici podarila bivša KS Mengeš. Ob tako mladi godbi in podpori v Občini Mengeš, obrtnikov in podjetnikov, ter seveda ob pomoči in podpori naših Dobencev, Ločanov, Topolcev in Mengšanov (pa tudi izven meja občine imamo veliko iskrenih prijateljev), nam bo to tudi uspelo! Ob tej materialni pridobitvi smo skoraj pozabili na izredno prizadevnega kapelnika Frančka Gornika, ki nam vliva poguma in je nasploh "duša". Mislimo, da bo tako tudi v bodoče!

UO Mengeške godbe

Zborovske novice

Mošani pevski zbor "SVOBODA" Mengeš tudi v sezoni 1995/96 nadaljuje s svojimi pevskega načrti. Oblikujemo nov koncertni program, s katerim se želimo predstaviti našim zvestim poslušalcem.

Če nas kljub našemu dolgoletnemu delovanju še ne poznate, naj se na kratko predstavimo.

Zbor je bil ustanovljen leta 1972. Sestavlja ga štirideset ljubiteljev lepega petja iz Mengša, Domžal, Ljubljane in okolice. Kakovost našega petja si že osmo leto z veliko energije in znanja prizadeva dvigniti zborovodja Matevž Goršič. Vsa leta smo širili svoj repertoar, nastopali na samostojnih koncertih, občinskih srečanjih in prireditvah po Sloveniji in tudi v zamejstvu. Pojemo renesančne skladbe, slovenske in tuje ljudske pesmi, lahkotnejše vedno zelene melodije, ni nam tuj niti ritem črnskih duhovnih pesmi, predstavili pa smo se celo z jazz rock mašo.

V sezoni 1994/95 smo med drugim uspešno gostovali ob 100-letnici celjskega pevskega društva. Predstavili smo se na medobčinskem srečanju pevskega zborov in na regijskem srečanju Gorenjske v Kranju. 9. junija pa smo pripravili letni koncert in v goste povabili Tunjiški oktet.

Vemo, da je v Mengšu in okolici še veliko pevcev in pevk-ljubiteljev petja, ki bi se nam želeli pridružiti, zato vas vabimo med naše vrste.

Pridružite se nam vsak ponedeljek in četrtek ob 20. uri v kulturnem domu Mengeš (pevska soba II. nadstropje). Korajža velja.

Vabljeni

M.G.

Anonimni alkoholiki, vas zanimajo naše izkušnje?

Pokličite nas:

061/451 022

061/301 883

061/714 238

061/13 21 096

Ali nam pišite

AA - 61116 - p.p. 12

DRUŠTVA

Mihaelov sejem

letos 30. septembra in 1. oktobra

Napredek sodobne tehnike nam ponuja raznovrstno zabavo samo s pritiskom na gumb. Številne trgovine nam svoje blago ponujajo "za vsakim vogalom", pa vendar, po velikem številu obiskovalcev na predlanskem in lanskem sejmu ugotavljamo, da si takih sejmov kot ga znamo pripraviti v Mengšu, želimo tudi v današnjem času.

Sejem organizira Odbor Mihaelovega sejma, ki ga sestavljajo člani Gasilskega in Turističnega društva ter Mengeške godbe, ob pomoči pokrovitelja Občine Mengeš. Po oživitvi sejma pred tremi leti, si je odbor zadal nalogo, da bo poleg prvotne zasnove sejma, vsako leto še kaj novega, privlačnejšega. Tako bo tudi letos.

O srednji del sejma bo na Trdinovem trgu pred cerkvijo, stojnice bodo postavljene od križišča Lovca in vzdolž Trdinovega trga.

Živahno bo že dva dneva pred uradno otvoritvijo sejma.

V ČETRTEK, 28. septembra 1995,
bo otvoritev prenovljene TRIM STEZE na Gobavici ob Staretovev gradu. Tega bodo veseli vsi ljubitelji zdravega življenja.

V PETEK, 29. septembra 1995
ob 8.00 bo otvoritev OCENJEVALNE RAZSTAVE malih živali v organizaciji Društva malih živali iz Kamnika.
ob 19.30 nam bodo ponudili veliko kulturnega užitka KAMNIŠKI KOLEDNIKI, MPZ ZVON, folklorna skupina SVOBODE, dramska skupina KD FRANCA JELOVŠKA pod naslovom Fantje na vasi.

V SOBOTO, 30. septembra 1995
ob 9.30 bo OTVORITEV SEJMA in dvig sejemске zastave, ter otvoritev RAZSTAVE GLASBIL izdelovalcev iz Mengša, v glasbeni šoli Mengeš.
ob 10.00 ŽIV-ŽAV

Otroci in mladi po srcu, vabljeni ste na ustvarjalno delo z različnimi materiali, glino, papirjem in še s čim. Pri delu vam bodo pomagale

strokovne voditeljice iz obeh vrtcev iz Mengša.

KARAOKE-prijubljena zabava otrok in mladih po srcu, ki se radi preizkusijo v petju. **NAJBOLJŠI BOSTE NAGRAJENI.** Razpis tekmovalnih pesmic bo objavljen na panoju v križišču Lovca, da se boste za nastop lahko pripravili.

- ob 15.00 se boste zabavali ob nastopu HARMONIKARJEV IN KITARISTOV na instrumentih Mengeških izdelovalcev.
- ob 18.00 bodo zazvenele ZLATE CITRE MIHE DOVŽANA in glas JOŽICE KALIŠNIK.
- od 19.00 dalje pa bo zabavno z ALPSKIM KVINTETOM

NEDELJA, 1. oktobra 1995

- 9.15-9.45 bo podelitev priznanj in pokalov rejcem malih živali.
- 10.00-11.00 Maša na prostem-blagoslovitev novega gasilskega avtomobila.
- 11.00-12.30 Koncert Mengeške godbe.
- 13.30-15.00 Nastop pevcev iz Mengša: KD SVOBODE, MKZ Zvon-a, LEK Mengeš, Nonet Vigred, ter pevci iz pobratenega Šentilja pri Vrbi (St. Egydena iz Koroške)-zbor Pavla Kernjaka.
- 15.00-16.00 Povorka kmečke vprege s prikazom kmečkih opravil. Potekala bo iz Šolske ulice po Slovenski cesti in na prireditveni prostor.
- 16.00-18.00 Festival narodno zabavnih ansamblov.
- 18.00 Podelitev priznanj najlepši in najizvirnejši stojnici na sejmu.
- 19.00-23.00 Zavrteli in poveselili se bomo ob zvokih Slovenskega kvinteta.

Nekdaj je bilo v Mengšu takole:

Mnogi sejmari se se na Mihaelov dan v Mengeš pripeljali s konji že dan prej in potem prenočili. Največ pa jih je prišlo na semanji dan. Ko se je zdanilo, je bilo po vsem Mengšu živo.

Živo bo tudi letos, zato vas vabimo na obisk.

Odbor Mihaelovega sejma Mengeš

Gasilci

105 let delovanja prostovoljnega gasilskega društva Mengeš

Pomeni 105 let enotnosti krajanov, ki so se združili v potrebi po varovanju pred požarom in drugimi elementarnimi nesrečami.

V te organizirane vrste so stopili ljudje, ki so imeli čut humanosti. Biti pripravljen pomagati drugemu v stiski, pomeni pravo prijateljstvo in od prijateljev lahko pričakuješ, da bodo pomagali tebi, ko boš to potreboval.

Pravega prijatelja, ki je tudi strokovno izobražen za gašenje in reševanje, pa lahko imenujemo PROSTOVOLJNI GASILEC. Prav ta humanost, prijateljstvo in izobraževanje, pa je lahko trdna osnova, da je ne more zrušiti niti politika, ne vojna in ne čas. Na to smo lahko ponosni.

Naj se ne sliši neskromno, če rečem, da smo lahko ponosni tudi na naše opravljeno delo v zadnjem obdobju in tudi rezultate, ki smo jih dosegli. Za doseg tega je bilo na tisoče prostovoljnih delovnih ur gasilcev in občanov, za kar se vsem skupaj še enkrat zahvaljujem.

Ostanimo takšni kot smo, kot so bili naši pradedje, dedje in očetje. Vzgajajmo naše otroke, da bodo nadaljevali to plemenito poslanstvo v službi ljudstva.

NA POMOČ!

**Predsednik GD Mengeš
Jože Žargi**

**RAČUNALNIŠKI
TEČAJI**

Ljubljanska 80 (SPB1), 61230 Domžale
713-660

105 let delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Mengeš

Sponzorji in darovalci spominskih trakov

Občina Mengeš, Gasilska zveza Domžale, LEK d.d., FILC Mengeš

Gasilska zveza Kamnik, Dom počitka Mengeš, Semesadika Mengeš, Prostovoljno gasilsko društvo Bevče, Trak Mengeš, Blejec Marija-Matej, Špenko Peter, Leben Jože, Servis Gregorc, Marlov Mengeš, Avtogen Trzin, Modecom Mengeš, Foto Repanšek

Seznam darovalcev zlatih žebličkov

Prostovoljno gasilsko društvo: VIR, Trzin, Lukovica, Blagovica, Kamnik, Šinkov Turn, Kamniška Bistrica, Loka pri Mengšu, Križ, Domžale, Jarše-Rodica, Tosama, Rova, Radomlje, Krašce, Dob, Homec, Moravče, Ihan, Topole

Industrijsko gasilsko društvo: Helios Domžale, LEK Mengeš

Darovalci srebrnih žebličkov

Prostovoljno gasilsko društvo: Šmarca, Prevoje, Bukovica-Utik, Studenec, Študa

Darovalci zlatih žebličkov Delovne organizacije in društva

Avtoservis BUS Domžale, Ljubljanska banka

Domžale, Menina d.d. Kamnik, KIMI Comerc d.o.o. Trzin, Hidmetal-Vidic, Hidroteh Mengeš, Vigred Mengeš, Edigs Credo, Optika Golavšek, MBB Mengeš, Hani Mengeš, DOM sester Mengeš, Osnovna šola Mengeš

Zveza borcev NOV Mengeš, Društvo upokojencev Mengeš, Avto moto Mengeš, Planinsko društvo Janez Trdina Mengeš, Balinarski klub Mengeš, Turistično društvo Mengeš, Kulturno društvo Svoboda Mengeš, Godba Mengeš

Seznam darovalcev zlatih žebličkov za nov prapor

Sinčič Marjan, Blejec Marjan, Družina Benda

Toneta, Medic Andrej, Melich security, Pungercar Zvone, Škofic Jakob, Rožman Jože, Šinkovec Marjan, Pavli Francka, Flerin Franc, Gregorc Stane, Debevc Franc, Ipavec Anton, Lipovšek Matevž, Trobec Marjan, Rženičnik Janez, Ogrin Pavle, Benda Jože, Tomelj Anton, Špenko Janez, Družina Ručman, Trampuž Mirjan, Gjerger Ernest, Rak Vinko, Hribar Jože-Darinka, Avbelj Janez, Zupan Valentin, Jeločnik Minka, Borin Štefan, Blejc Franc, Žargi Jože ml., Jerič Franc, Jerič Jure, Žargi Tomaž, Podgoršek Alojz, Skok Ana, Kosec Petre, Jerman Anka, Kosec Primož, Rojnik Franc, Kos Fani, Cunder Ignac, Župančič Miran, Rogelj Jože, Tomažin Franc, Srebačič Štefan, Pirc Francka, Jančigaj Anton, Škrlep Feliks

Mirno!

Darovalci zlatih žebličkov

Černetič Marija, Lenarčič Sašo, Car Janko, Orel Francka, Jamšek Franc, Skok Jože, Rojnik Božidar, Rahne Franc, Slokan Stane, Šimenc Stane, Kuralt Lado, Žagar Franc, Zupan Valentin, Koncilja Brane, Leb Tilka, Mlakar Domžale, Horvat Jure, Mučič Emil, Kušar Janez, Jenko Brane, Zupan Sašo, Rogovič Brigita, Kosec Franc-dva žeblička, Koželj Andrej, Koželj Justina, Osolin Ciril, Levec Ignac, Levec Franci, Sitar Vinko, Osenek Stane, Golob Matjaž-Darinka, Labrovič Luka, Železnik Anton, Leskovec Miha, Skok Cene, Skok Jernej, Peternelj Maja, Per Jože, Jeretina Primož, Belentin Martin, Funtek Ivanka, Tome Stane, Sršen Miha, Kunstelj Ana, Skok Franci, Pečnik Franc, Makovec Marjan, Jagodic Jože, Krušnik Peter, Bergant Ivan, Martin Ogrinc-

Ga. Vida Marcijan, direktorica tovarne Filc.

DRUŠTVA

105 let delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Mengeš

G. Jože Žargi

Dare, Bergant Matjaž, Černivec Janez, Železnikar Vinko, Kveder Boris, Burgar Feliks, Burgar Slavka, Majdič Milan, Rovanešek Jože, Čebulj Zdravko, Kosec Anton, Sitar Marjan, Vrhovnik Marjan, Kosec Lado, Čebulj Jože-Anica, Kosec Tone, Andolšek Minka-Stane, Rajnovec Radovan, Skok Janez II, Jenčič Francka, Malus Stanko, Hočevar Jože, Vahtar Vinko, Rženičnik Anica, Žargi Jože, Burja Janez, Skok Jože, Burnik Janez-Ana, Per Janez, Kosec Marija, Sršen Stane, Franko Janez, Dolinšek Slavko, Jauh Rudi, Kompare Vera, Kumer Marjan, Sitar Jože, Maver Igor, Malus Inka, Čeh Vinko, Orešnik Mojca, Župančič Marina, Rosulnik Franc, Jamšek Marjan, Robavs Niko, Lukan Franc, Lukan Milan, Krašovec Martin, Verbič Helmut, Sitar Peter

Darovalci srebrnih žebličkov

Štampelj Feliks, Mueller Anton, Vengust Franc, Kos Tone, Gašperlin Ivan, Divjak Lojze, Žibert Avgust, Hribar Anton, Burgar Vera, Šuštaršič Pepca, Lipar-Jamšek, Pavli Marko, Bele Frido, Plibernik Marjan, Marinkovič Nedeljko, Tomelj Anton ml., Boštjančič Jože, Krpič Vili, Družina Špenko-Rob, Šimenc Janez, Slapar Zdravko, Hribar Franc, Aleš Silvo, Keržič Mimi, Majdič Franc, Majdič Vili, Dolinar Milan, Sedevičič Roman, Zorman Anton, Vidic Franc, Petač Mirko, Zabret Ivana, Župančič Stane, Požar Marjan, Kuhar Jože, Gregorc-Žunec, Gregorc Inka, Sršen Rajko, Stele Franc, Kimovec

Matjaž, Lužar Franc, Merčun Janez, Totter Marjan, Jamšek Zdeslav, Smole Ivan, Dolinšek Matevž, Šimenc Anica, Družina Fartek, Družina Pajnič, Šuštaršič Darinka, Štendler Anton, Klemen Franc, Prelovšek Ludvik, Gale Karol, Zalokar Peter, Salobir Danilo, Završnik Brane, Kosec Ivan, Skok Franc, Novak Francka, Oman Vojko, Kocjan Vera, Pogačar Ivanka, Janežič Marija, Tkurnher Marija, Stojič Drago, Zibelnik Matija, Kolar Marjeta, Jerič Franc st., Ficko Stane, Župančič Drago, Hajdinjak Drago-Marjana, Šuštar Marjeta, Burgar Viktor, Videmšek Minka, Janežič Tone, Jaklič Stanka, Volkar Janez Škofic Marija, Jerin Edo, Brank Vera, Štraus Angelca, Golob Angela, Golob Sandi, Šuštar Anton, Zaletel Ignac, Loparič Viktor, Blejc Anica, Mušič Pavle, Habjan Zvone, Žužek Aleksander, Seliškar Andrej, Habat Martina, Zalokar Pavle, Dolinšek Martin, Homar Janez

(Že v naprej se opravičujemo, če kateri darovalec ni objavljen. To bomo storili naslednjic).

MENGŠAN

Dne 04.09.1995 je Društvo upokojencev Mengeš priredilo vsakoletno kosilo za svoje člane, stare 80 in več let. Od 78 vabljenih, se je kosila udeležilo 49 članov, ostale vabljene, ki se zaradi bolezni vabilu niso mogli odzvati, bodo člani UO društva obiskali.

Ker je DU del prostorov, ki jih je doslej uporabljalo, v denacionalizacijskem postopku vrnilo bivšemu lastniku, sprejema letos prvič ni moglo prirediti v svojih prostorih. Zelo prijazno so udeležence sprejeli v Domu počitka Mengeš, kjer so jim tudi pripravili okusno kosilo in jim lepo postregli. Za še lepše počutje pa sta s svojim glasbenim nastopom brezplačnimposkrbela g. Božo Matičič in g. Jožica Kališnik iz Kamnika.

Tako so naši starejši upokojenci doživeli prav lepo družabno in z lepo glasbo popestrjeno popoldne.

Domu počitka in obema glasbenikoma se prav lepo zahvaljujemo.

AVTO ŠOLA

RETOS
RETOS
RETOS
RETOS
RETOS

tel.: 739-621

Novo pri sosedih

V septembru 1995 je izšla že druga številka glasila KD Groblje in KS Jarše Rodica pod imenom njihovega krajevnega simbola PIB'Č. Očitno opogumljeni z vzgledi, so za svoj kraj naredili izredno lepo publikacijo, ki izhaja vsaka dva meseca. Kdor ga je imel že priliko videti, lahko prizadevnim članom, komaj dve leti staremu Kulturnemu društvu Groblje čestita, saj tako prizadevnega pobudnika v vsesplošni kulturi v celotnem področju ZKO verjetno drugje ni. Želimo obilo uspeha pri nadaljnjem delu z željo po sodelovanju med "Mengšanom" in "Pib'čem".

Jože Vahtar

Srečanje zborov v Jaršah

V soboto, 09.09.1995 nas je KD Groblje povabilo vse pevce iz bivše občine Domžale na srečanje pod njihovo platneno streho. Kljub dežju smo prišli iz treh novih občin, le iz Lukovice ni bilo glaslu. Vsak zbor se je predstavil s tremi pesmimi in to kar ob svoji mizi. Sodelovali so: OKTET BRATOV PIRNAT, MOŠKI PEVSKI ZBOR RADOMLJE, ŽENSKI ZBOR UPOKOJENK DOMŽALE, MOŠKI ZBOR UPOKOJENCEV DOMŽALE, MEŠANI PEVSKI ZBOR GROBLJE, DEKLIŠKI ZBOR MORAVČE, SVOBODA MENGEŠ in MOŠKI KOMORNI ZBOR MENGEŠKI ZVON.

Srečanje zborov v Jaršah

Zagnani domačini so nam pripravili prijeten večer in dokazali, da se s skupnimi močmi da marsikaj narediti, predvsem pa povedati dvomljivcem, da kultura nima mej-ne občinskih (ki bi jih nekateri ali so jih že postavili), ne društvenih, ne političnih.

Pesem je kljub gromu in dežju izzvenela z željo, da se večkrat takole srečamo, KD Groblje pa vse čestitke za opravljeno delo.

Jože Vahtar

Zahvala

GD Mengeš se zahvaljuje
vsem darovalcem

Društvo izgnancev Domžale vabi na Srečanje izgnancev v Brestanici

Vabimo vas, da skupaj z nami 17. septembra 1995 obiščete Brestanico (Rajhenburg), kjer bomo slovenski izgnanci, živih nas je še blizu 23.000, počastili spomin ob petdesetletnici vrnitve iz izgnanstva. Iz Domžal in okoliških krajev (če bo dovolj prijavljenih) se bomo odpeljali v jutranjih urah, po dogovoru pa ob Brestanici in znanem Posavskem muzeju obiskali tudi druge zanimive kraje.

Prijavite se lahko samo PISMENO na naslov Društvo izgnancev Domžale, 61230 Domžale, Ljubljanska 69. Cena vožnje bo okoli 1.000,00 SIT, o natančni uri odhodov pa boste pravočasno obveščeni.

Prijeten september vam želimo!
Društvo izgnancev Domžale

Trgoavto
trgovina Burnik
Prešernova 3, Mengeš

Akcijska prodaja - plačilo z 1+5 čeki brez obresti

kolesa Rog

kolesa Atala

avtoradio Pioner

motorne žage Husqvarna

plačilo z 1+3 čeki brez obresti ali 1+5 čekov z min. obresti

vrtno 4-taktne kosilnice

avtogume, dodatna oprema vozil

betonski mešalci, samokolnice

avtokumulatorji za vse vrste motorjev,

osebni in tovorni vozil

električno ročno orodje, stabilne elektro žage

avtokozmetika, motorna olja in maziva Castrol,

Valvoline, Elf, Ina Delta, RSL

motorji Tomos in Piaggio vespe

rezervni deli za osebna vozila Zastava, Lada Škoda, Golf

tovorna vozila Tam, Zastava, Iveco, Man

rezervni deli za kolesa in mopede

plačilo kupljenega blaga je možno z gotovino,

čeki ali kreditom brez pologa

za pogodbene kupce ugodni pogoji

Trgovina je odprta vsak dan

od 8. do 19., sobota od 8. do 12. ure.

Vse informacije na tel. 061/737-785.

Se priporočamo!

Prenova trimske steze na Gobavici

Ze skoraj četrto stoletje je minilo, odkar je val trimskega gibanja zajel tudi Slovenijo. Rojevale so se številne trimske akcije in trimski kabineti, v sleherni takratni občini pa so se na pobudo številnih lokalnih dejavnikov, zlasti organizacij sindikata, turističnih in športnih društev, pojavile tudi trimske steze.

V nekaterih občinah jih je bilo celo več, vse pa so bile zgrajene z namenom, da bi se prebivalci dejavno rekreirali v naravnem okolju.

Trimska steza je bila in je še danes privlačna vadnica v naravi, zlasti še, če je dobro vzdrževana, saj le taka spodbuja krajane k rednemu športnorekreativnemu udejstvovanju. Večina trimskih stez je bila sestavljena iz stez za hojo in tek ter posameznih postaj, ki so sledile vzdolž stez. Na označenih postajah so udeleženci izvajali različne gimnastične vaje ali pa druge gibalne naloge, ki so jih narekovala orodja oz. različne naprave na stezah.

Trimskih stez je bilo več vrst. Razlikovale so se po dolžini, številu postaj in vrsti naprav, ki so sestavljale posamezne postaje. Razlike so bile tudi v bolj ali manj zahtevanih gimnastičnih vajah oz. gibalnih nalogah, ki so jih udeleženci izvajali med rekreativno vadbo na trimski stezi.

Največ je bilo takoimenovanih "Vita Parcours" trimskih stez, ki so bile postavljene po švicarskem vzoru. Dolge so bile od 2 do 2,5 km, z dvajsetimi postajami in uporabne za najširši krog udeležencev. Na teh so lahko vadili moški in ženske, mlajši in starejši ter družine, pa tudi taki s slabšo telesno kondicijo.

Zaradi neustreznega odnosa, zlasti lokalnih dejavnikov, je mnogo trimskih stez v Sloveniji propadlo. Številne je prerاسlo grmičevje in le še nekateri ostanki pričajo, da je bil tam nekje in nekoč koristen naravni športnorekreativni objekt.

Za trimsko stezo na Gobavici, ki je speljana v gozdnem okolju po razgibanem terenu, z določenimi vzponi in spusti, tega ne bi mogli reči.

Marsikateremu krajanu je v preteklih letih nudila možnosti za redno in sistematično

vadbo oz. rekreiranje v naravnem okolju. Kljub hvale vredni skrbi za omenjeno mengeško naravno vadnico, pa se je izkazalo, da je trimska steza potrebna prenove in tudi nekaterih dopolnitev.

Vadba na prenovljeni stezi bo bolj pestra

Vemo, da redna vadba na trimski stezi ugodno učinkuje na organizem vadečega. Ker gre za kombinacijo hoje in teka ter različnih gibalnih nalog, so tudi učinki mnogoteri. V ospredju je ugoden vpliv na srce in ožilje, dihala, živčno-mišični sistem, kostno-sklepni sistem in na druge organske sisteme.

Posameznik lahko izbira med različnimi načini obremenjevanja na trimski stezi. Zapisali smo, da se športnorekreativna dejavnost na trimski stezi sestoji iz hoje in teka, pa tudi iz drugih gibalnih dejavnosti. Tek je pomemben, saj kot ugotavljajo strokovnjaki podaljšuje in bogati življenje. Za mnoge je to temeljna sestavina gibalne omike. Pri teku na trimski stezi gre za igriv način gibanja v naravnem okolju in za najbolj primerno učinkovanje na takoimenovane aerobne sposobnosti. Hkrati z izboljšanjem in ohranjanjem aerobnih sposobnosti, pa redna vadba pozitivno vpliva tudi na motorične sposobnosti. Tu mislimo predvsem na moč, ki je pri delu in v življenju nasploh najbolj pomembna, pa tudi na gibljivost, koordinacijo in ranotežje.

Ob tem naj dodamo še ugoden učinek, ki ga ima redna vadba za ohranjanje oz. uravnavanje primerne telesne teže udeležencev, hkrati pa jih psihično razbremeni in sprošča.

Rekreacijska vadba na trimski stezi prav tako ugodno vpliva na izboljšanje in ohranjanje zdravja, če pa na trimsko stezo zahaja vsa družina oz. prijateljska skupina, se bogatijo tudi medsebojni odnosi in krepijo notranje vezi.

Vse kar smo zapisali seveda velja tudi za vadbo slehernega posameznika ali skupine, ki redno zahaja na trimsko stezo nad Mengšem.

Vadba je dosedaj potekala tako, da so po ogrevanju lažjim vajam sledile težje. Med prvimi so bile tiste, s katerimi so se dosegli

določeni učinki na gibljivost v posameznih sklepih. To so bila kroženja, predkloni, zibi, odkloni in druge gibalne naloge. Zatem so sledile vaje moči in različne naloge na posameznih orodjih, ob koncu pa so udeleženci izvajali lažje gimnastične vaje in druge gibalne dejavnosti.

Tudi po obnovi bo začetek vadbe podoben, le da bodo posamezne postaje bolj strnjene. Na teh se bodo še vedno izvajale lažje vaje, ki bodo hkrati dopolnilo ogrevanju pred zahtevnejšimi gibalnimi storitvami. Te bodo sledile po prvem daljšem vzponu. Na primernih mestih bodo pripravljene nove postaje, ki bodo popestrile celotno vadbo in omogočile tudi zahtevnejšim športnikom in športnicam večjo intenzivnost. Tako bo na celotni trimski stezi dodano sedem novih postaj, kjer se bodo izvajale različne vaje, na nekaterih sicer že znanih orodjih.

Neposredno ob trimski stezi se ponuja tudi možnost, da se primeren skalni odsek opremi s klini in doda krajši "plezalni" vložek.

Glede na dodatne postaje, bo ob enaki dolžini trimske steze neprekinjenega teka nekoliko manj, izvajanje različnih gimnastičnih vaj in gibalnih nalog pa bo bolj zgoščeno. To pa pomeni, da bomo tako na Gobavici dobili kombinirano trimsko stezo. Povsem razumljivo je, da si vsakdo lahko prilagodi vadbo svojim sposobnostim in željam. To pomeni, da posameznik, ki želi več teka, nekatere postaje lahko obide in obratno, število ponovitev različnih vaj na posameznih postajah naj podvoji oz. ustrezno poveča.

Ob koncu naj zapišemo še to, da bodo na trimski stezi obnovljene tudi klopi in za tiste, ki se radi večkrat zaustavijo večkrat dodane tudi nove.

Še naprej pa velja, da motorji in gorska kolesa ne spadajo na trimsko stezo, lastniki psov, pa naj svoje štirinožne prijatelje vodijo na vrvicah. Če bomo vsi skupaj to upoštevali in še naprej skrbeli za trimsko stezo na Gobavici, tako kot doslej, bo vadba na njej prijetna, kraj pa bo svojim prebivalcem še naprej ponujal nadvse koristen in privlačen športnorekreativni objekt.

Herman Berčič

Mengeški balinarji

Tenis

Mengeški balinarji
praznujejo

Letos praznujemo mengeški balinarji že 10. obletnico ustanovitve sekcije. V sklop prireditve in turnirjev, ki jih bomo še imeli, je spadal tudi največji letošnji turnir, ki smo ga organizirali 12.8.95.

Udeležilo se ga je 16 ekip. Turnir je bil tudi po moči ekip najmočnejši, saj sta se ga udeležila dva društva iz 1. lige, tri ekipe iz Italije, ena iz Primorske ter ekipe, ki krojijo vrh v 2. ligi.

Pripravili smo tudi srečelov, kjer smo imeli kar 350 dobitkov in bližanje v krog, kjer je bila nagrada električna kitara tovarne "Melodija".

Turnir je lepo uspel, k temu je pripomoglo tudi vreme.

KLEK d.o.o.

**Pavli Tjaša na OP Radenci
(22.-24.7)**

Tekmovalni tenis se v Mengšu šele dobro razvija, zato je vsak uspeh spodbuda tako tekmovalcem, kot tudi njihovim trenerjem. Tokrat je za to poskrbela **Pavli Tjaša** (TK TOP Mengeš), ki je nastopila na odprtem prvenstvu deklic do 12 let v Radencih. Z dobro igro se je uvrstila v polfinale, v katerem je izgubila proti kasnejši zmagovalki turnirja - Nives Knežević (ŽTK Maribor) - z rezultatom 6:1 6:1, in na koncu osvojila 3.mesto.

Čeprav so v konkurenci manjkale prve štiri z jakostne lestvice TZS, rezultata ne gre podcenjevati. Z dobrim delom in vztrajnostjo Tjaše in njenega trenerja **Sitar Miha** lahko upamo na še več podobnih in tudi boljših rezultatov.

Blaž Janežič

Uvrstitev ekip nosilk pokalov:

1. Strahovica
2. Gorica
3. Sloga
4. Domžale

Letos pripravljamo med drugim še tradicionalni maraton med Mengšem in Budničarjem, ki bo 17.9.95, maraton "veliki in mali" Mengeš ter klubsko prvenstvo med posamezniki.

**Predsednik BS
Marjan Tomazin**

AVTOOPTIKA, VULKANIZERSTVO

- elektronska meritev in nastavitve podvozja
  - montaža, centriranje ter popravila in prodaja avtoplaščev
- Sava Exact, Semperit, FULDA** in obnovljeni plašči **Bandag**

Jože Skok Veselovo nabrežje 16, Mengeš
tel./fax: 373-300

Slavko Duščak

Julija je mlada košarkarska reprezentanca Slovenije-igralci do 22 let-na kvalifikacijskem turnirju v portugalskem mestu Madeiri osvojila prvo mesto brez izgubljene tekme in se uvrstila na EP, ki bo naslednje leto v Turčiji. Za mnoge je bilo to veliko in prijetno presenečenje, po mnenju stroke in prikazani igri pa je ta zmaga povsem zaslužno pripadla našim mladim igralcem. Verjetno pa je malo ljubiteljev športa v Mengešu, ki vedo, da je bil med izbranimi košarkarji selektorja Andreja Urlepa tudi naš someščan, 21 letni Slavko Duščak, sicer član prvoligaške ekipe Litostroja (prej Slovan) iz Ljubljane. Zato je prav, da ga predstavimo, saj si to tudi zasluži.

Slavko, od kod prihajaš in kje si se učil prvih košarkarskih korakov?

Prihajam iz Ljubljane, kjer sem tudi začel svojo športno pot. Med koše me je zaneslo že v petem razredu OŠ in takoj sem postal član KK Vič-Olimpija in v naslednjih letih igral v mladinskih selekcijah. V letu 1989 sem se preselil k Slovanu-današnjemu Litostroju, kjer sem še zdaj.

Kot vem, te v Mengeš ni pripeljala ljubezen do košarkaške žoge, temveč...

Katarina Rožič-bivša košarkarica Induplati Mengeš, Šentvida in Slovana, ki je zdaj že skoraj leto in pol moja žena in super mamica najinemu deset mesečnemu sinku Klemenu.

Kot mlad in obetaven igralec si že dokaj izkušen, saj že četrto leto igraš v I. ligi. Katero je tvoje pravo mesto v ekipi?

Do lanskega EP v Mariboru sem igral kot organizator igre, ker pa sem izrazit igralec na koš, sem se preselil v napad, kjer pridejo do izraza moje strelske sposobnosti. Včasih se je treba podrediti tudi trenerjevi strategiji in odigrati tekmo po njegovi zamisli.

Pri nas je v modi, da trenerji pogosto menjajo klube. Je bila to praksa tudi v Litostroju? Kako to vpliva na igralce?

Tudi moj klub ni nobena izjema. V štirih sezonah, odkar igram, sta me po dve leti trenirala Vojko Herksl in Janez Drvarič. Ker pa je slednji odšel k Olimpiji, je moj zdajšnji trener Franci Volaj. Igralci nimamo vpliva na te menjave in se pač prilagajamo novim metodam treninga, vse drugo je stvar vodstva.

Po selektorjevih podatkih si bil eden boljših na Portugalskem, v napadu celo odličen. So tvoje želje po vsem tem še vedno vezane za sedanjí klub ali imaš večje cilje? Morda NBA?

Zdaj so moje želje še vedno vezane na slovenski prostor, čeprav vsak mlad igralec sanja o igranju preko luže. Moj prvi cilj je Smelt Olimpija, tja pa me lahko pripeljejo le odlične igre v Litostrojevem dresu.

Se z igranjem košarke v slovenski ligi da preživeti?

Preživi se, živi pa bolj skromno. Posebno, ker žena še študira in je vsa družinica odvisna od mojih dohodkov, klub pa z izplačili velikokrat zamuja. Dobro, da imava oba z ženo izredne starše, ki nama stojijo ob strani, tako da ta problem ni tako velik in nepremostljiv.

Kot vrhunski športnik imaš verjetno bolj malo prostega časa. Je Mengeš kraj, kjer lahko dobro izkoristiš proste urice?

Tega je res bolj malo, vendar se tudi prosti čas najde. Težje je takrat, ko se začno priprave in med samim tekmovanjem. Toda jaz si ne belim glave, saj imam okrog sebe same vesele in družabne ljudi in mi ni nikoli dolgčas. Mengeš? Super kraj. Vesel sem, da sem postal Mengešan, mislim, da sem ga že dodobra spoznal in je že prirastel k srcu. Vsak prosti trenutek z družino izkoristimo za sprehode po drevoredu, Gobavici, Dobenu, obisk sorodnikov, radi se zapeljemo k slapu Orglice in v Kamniško Bistrico ter k mojim staršem v Ljubljano. Pogostokrat pa zavijem tudi v mengeško cerkev, kjer najdem mir in duhovno oporo.

Velika večina mladih športnikov ima vzornika. Ga imaš tudi ti?

Ne, svojega vzornika nimam, po mojem okusu pa so mi od domačih igralcev, najbolj vseč Vilfan, Brodnik in Hauptman ter Jordan, Stocton in Malove od tujih.

Mengeš je veliko bolj znan po glasbeni kot športni zvrsti. Je glasba tudi tebi blizu?

Glasbo rad poslušam, čeprav nisem glasbenik in tudi kakšnega posebnega posluha nimam. Vendar smo košarkarji veseljaki in radi zapojemo predvsem ob zmagah. Nisem privrženec nobeni zvrsti glasbe, še najbolj mi je vseč narodno-zabavna (nagnjenje sem podedoval po mami), pri srcu pa mi je tudi mengeška godba. Z veseljem si ogledam prireditev Pod mengeško marelo.

Ali bi za konec morda sam kaj dodal k najinemu pogovoru?

Rad bi se zahvalil vsem, ki mi tako ali drugače stojijo ob strani pri mojem vzponu na košarkarski olimpi, še posebej ženini in svojim staršem, Marceli in Ladu Koscu ter Tomažu Arhu. Pozdravil pa bi tudi vse bralce Mengešana

Slavko, jaz pa ti v imenu bralcev našega glasila želim, da bi ta olimpi čimprej dosegel, pa ne samo košarkarskega, tudi tistega mnogo važnejšega, po katerem se vzpenjata tudi tvoja Katarina in Klemen.

Jože Brojan

MENGŠAN

Alpinistične novice

V mesecu maju se je največ plezalo v Kogli in Beli peči nad Trzičem. V južni steni Kogla so bile preplezane naslednje smeri: Spominska smer Tine Jakofčič (V-VI, A2), ki sta jo preplezala Miran Martinjak in Marjan Malus. Kamniško smer (VII-) sta plezala Janez Kešnar in Marjan Kovač. Virjansovo smer (IV+) pa so plezali, Dušan Kralj, Janez Kešnar, Marjan Kovač, Janez in Jana Slokan. V Beli peči pa sta JZ Raz (IV+/IV) in Sleparsko (IV,V), plezala Marjan Kovač in Klavdija kren. V Ospu pa je Tržaško smer (VI+ /A1) in Prečenje (VI/A0) plezala Monika Kambič in Klemen Mali (AO Kamnik). Gobo (V, A2) v isti steni pa sta plezala Marjan Malus in Monika Kambič. Monika Kambič pa je skupaj z Janezom Cerarjem (AO Domžale) v Beli peči preplezala Javorniškovno smer (VI + /VI) in Fazanovo (VI + /VI). V plezališčih pa je v Vranji peči smer Peč (VII-) preplezal M. Malus. M. Malus pa je v Preddvoru preplezal že Črička (VII), Binetovo (VII-) in Ta Belo (VII). M Kambič pa je v Ospu preplezala Prety Baby (VII-). V Kotečniku je Kešnar preplezal naslednje smeri: Beli svod (VII), Bambus (VII+), Mravija (VII-), Ob razu (VII-) in Marjetico (VII+). Malus pa je preplezal Zajedo in Lusko (VII-) v Kotečniku.

V mesecu junija je bilo preplezanih že nekaj kvalitetnih vzponov. V Koglu sta

Zupanovo smer (VI/Ao) preplezala Monika Kambič in Andrej Nastran. V isti steni pa sta Miran Martinjak in Marjan Malus preplezala varianto treh smeri, Srakar-Češnovar-Amonit in Ceneta Kramarja (VI/Ao). V Planjavi pa sta Majsko smer (IV) preplezala Janez Slokan in Janez Šuštaršič. V Dedcu pa sta Desno smer (VI/V) in Levo smer (VI-V) preplezala Janez Kešnar in Marjan Malus. V Beli peči pa sta Dolinsko smer (VII/Ao) preplezala Marjan Malus in Monka Kambič. Planšarsko smer (VI/A2) pa sta preplezala Monika Kambič in Robi Poličnik (AO Kamnik). Grapo med Rzenikom in Konjem (IV-) pa je preplezala Monika Kambič. V Rušci pa sta smer Aga (VII-/IV+) preplezala Marjan Malus in Monika Kambič. Zahodno zajedo (V), pa Andrej Nastran in Dušan Kralj. V Kalški gori so Gregorinov steber (V) preplezali Miro Šuštaršič. Janez Slokan, Franci Vrankar in Janez Kosec, kateremu je bil to 20 vzpon v tej smeri. Janez Slokan pa je preplezal še Belačev steber (IV+). V plezališčih je v Preddvoru Malus preplezal Sovo (VII+), Binetovo (VII-) pa S. Gabrilo in M. Kambič. Kambič pa je preplezala še Ta Belo (VII). V Kotečniku je Zarjo (VII-) in Beli svod (VII-) preplezal M. Malus.

Dare Božič

Monika Kambič v smeri Netopir (VI/A0)

foto: M. Malus

Nogomet

Malonogometna liga Domžale - Kamnik

Poletje gre h koncu in zopet se bo začela malonogometna liga. Po lanskoletni dobri organizaciji so se v ligo vključile tri nove ekipe, tako da bo letos tekmovalo 8 ekip.

V taboru **MNK Mengeš** bistvenih sprememb glede na lansko, dokaj uspešno sezono, ko smo osvojili 2. mesto, ni. Zasedba je ostala enaka, z lanskim tekmovanjem pa smo si pridobili prepotrebne izkušnje. Tako vstopamo v novo sezono optimistični in z visokimi ambicijami - to je osvojitve 1. mesta.

V sezoni 95/96 bo tekmovanje potekalo nekoliko drugače kot lani. Najprej po dvokrožnem sistemu (vsak z vsakim doma in v gosteh), na koncu pa se bodo za zmagovalca lige potegovala prvo štiri uvrščena moštva v PLAY-OFF.

Da bo vse potekalo kot je treba so poskrbeli tudi sponzorji, katerim se zahvaljujemo za dano pomoč. Že drugo leto je z nami **Marlow design**, ki nam nudi tiskarske usluge, letos pa so se mu pridružili še **Avtoprevozniki PP** ter **Silva in Brane Koncilija (Bar Piccolo)**, ki so nam finančno pomagali.

Domače tekme bomo igrali na ploščadi OŠ Mengeš ob četrkih popoldne. Da si boste zvesti navijači in ljubitelji nogometa tekme lahko ogledali, prilagamo še razpored tekem jesenskega dela prvenstva.

- 1.kolo - 7.9.1995 ob 17h
MNK Mengeš - Pizzerija Furman (Lukovica)
- 2.kolo - 14.9.1995 ob 17h (igra se v Mengšu)
Dream team (Loka) - **MNK Mengeš**
- 3.kolo - 21.9.1995 ob 17h
MNK Mengeš - Termit bar 6 (Ihan)
- 4.kolo - 28.9.1995 ob 16h
MNK Rokovnjači (Lukovica) - **MNK Mengeš**
- 5.kolo - 5.10.1995 ob 16h
MNK Mengeš - Pekarna Jurček (Trzin)
- 6.kolo - 12.10.1995 ob 16h
MNK Mengeš - Don Juan (Vir)
- 7.kolo - 19.10.1995 ob 16h
Pizzerija Skok - **MNK Mengeš**

MNK Mengeš

Pričetek nove sezone v Partizanu Mengeš

Konec avgusta so se sestali vaditelji in vodstvo društva na 1. sestanku. Pripravili so urnik vadbe in se dogovorili za nekaj novosti, ki jih bodo ponudili krajanom to jesen.

PONEDELJEK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.30 - 18.00	NAMIZNI TENIS 2. SKUPINA	TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TVD
	20.00 - 22.00	NAM. TENIS - REKREACIJA	TVD
	20.00 - 21.30	AEROBIKA	TELOV. OŠ
TOREK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	17.00 - 18.00	CICIBANI	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	REKREACIJA ŽENSKE	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	BADMINTON	TELOV. OŠ
SREDA	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.30 - 18.00	NAM. TENIS 2. SKUPINA	TELOV. TVD
	18.00 - 19.30	BADMINTON	TELOV. OŠ
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	AEROBIKA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	ODBOJKA ČLANI - ČLANICE	TELOV. OŠ
ČETRTEK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.00 - 17.00	OTROCI IN STARŠI	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAMIZ. TENIS TEKM.. SKUP.	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	REKREACIJA MOŠKI	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	FITNES	MALA TELOV.
PETEK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.00 - 17.00	MALČKI IN MAMICE	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	NAM. TENIS REKR. LIGA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	BADMINTON	TELOV. OŠ
SOBOTA	9.00 - 10.00	NAMIZNOTENIŠKA ŠOLA	TELOV. TVD
	10.00 - 11.30	NAMIZNOTENIŠKI KROŽEK	TELOV. TVD
	15.00 - 17.00	BADMINTON	TELOV. TVD

Vadba v vseh skupinah se je pričela v prvem tednu v septembru, razen:

CICIBANI PRIČNEJO Z VADBO V TOREK, 3. OKTOBRA

MALČKI Z MAMICAMI PRIČNEJO Z VADBO V ČETRTEK, 5. OKTOBRA

AEROBIKA PRIČNE Z VADBO V PONEDELJEK, 2. OKTOBRA

VSE DODATNE INFORMACIJE LAHKO DOBITE PRI VADITELJIH OB PRIČETKU VADBE!

Kolesarski maraton

Kolesarski maraton Alpske ceste

Športov je več vrst, smučanje, plavanje, tenis,..., množični in posamični, zabavni, profesionalni, ...

Zadnje čase vedno bolj množičen in vedno bolj priljubljen šport pa je kolesarjenje. Veliko družin in posameznikov se odloča za staro geslo: Vsi na kolo za zdravo telo.

Enako je prepričan tudi g. Lojze Dežman, predsednik Organizacijskega odbora prvega promocijskega kolesarskega super maratona 200 km ALPSKE GESTE.

V soboto, 26.09.1995, je bilo veselo v Kranju, na Kokrici, v Tržiču, Domžalah, Kamniku, Mozirju, na Črncu, in seveda tudi v Mengšu.

Karavana vztrajnih in kondicijsko nabitih kolesarjev se ni ustrašila niti dežja niti prometa niti zdravnikov in drugega spremstva, ki so bili kolesarjem ves čas na razpolago.

Če kje kdo manjka, prav gotovo ne manjkamo Mengšani. Kot ena najbolj množičnih ekip je bila tudi naša. Povprašali smo jih na cilju, ko so že srečno prestopili v ciljno ravnino, kako se počutijo. Odgovori so bili sila optimistični.

G. Ciril Porenta: Bilo je zelo v redu. Ko premagam tako težko oviro, imam prijeten občutek. Čestitam organizatorju! V Mengšu imamo kolesarski klub, vendar, žal, trenutno stagnira. Lep šport je to, vzame mi nekaj časa, vendar se splača. Vse se povrne s prijetnim občutkom na cilju.

G. Anton Jereb: "Luštno" je bilo, pa seveda veliko km. Všeč mi je, da je bilo veliko km. Utrujen sem pa le toliko, da bi sedaj lahko peljal še stotko. Vsi štirje smo bili dobro pripravljene.

G. Niko Urankar: Super odlično. Do sedaj nisem nič utrujen (ob 19.30 uri zvečer, ko je bila za njim že 200 km dolga pot). Maraton s tako dolgimi postanki ni nič hudega, priprave so trajale daljši čas. Kljub letom sem aktiven v dveh klubih, Anžex in pa v mengeškem. Želim, da bi se drugo leto tega maratona udeležili tudi drugi mladi Mengšani, ki se skrivajo. Pokazali pa so se že na različnih

Izdelujemo vseh vrst štipiljk iz polimerov in gume. Na kvalitetne štipiljke iz gume dajemo 3-letno garancijo.

Naročila: MI AMIGO d.o.o., tel.: 737-317

Kolesarski maraton Alpske ceste

Mengeš je odprtih rok sprejel projekt ALPSKE CESTE, katerega začetnik je bil tudi naš župan, g.-Janez Per. Kolesarji so potrdili pravičen pristop vseh sodelujočih.

Mengeška četverica v družbi glavnega organizatorja, g. Lojzeta Dežmana, pozdravlja Mengšane in jih vabi v svojo družbo.

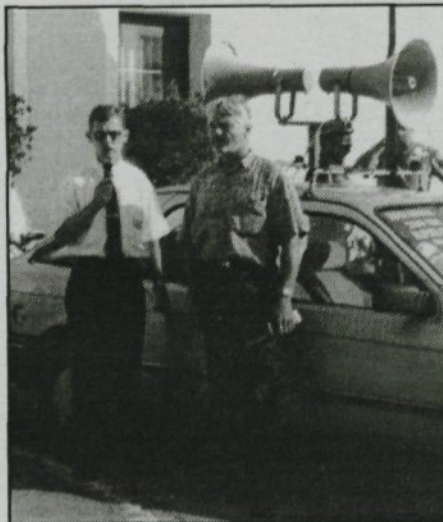
tekmovanjih, zato jih vabim, da se nam pridružijo.

G. Zvone Juršič: Ostal sem še edini predstavnik ekipe, ki je pred štirimi leti hodila po Evropi. Kdor ima rad kolesarjenje, ga ne more opustiti. Temu športu se je treba posvetiti, da spoznaš njegovo globino. Utrujen? Kako utrujen? Veste, 2 deci pinota povrne vse moči. Če bi bila dirka nepretrgana, bi bilo bolj haporno, tako pa so bili postanki. Ni bilo težav.

G. Lojze Dežman: Maraton je proti pričakovanju uspel zelo dobro. Glede na moje kolesarske izkušnje sem lahko predvidel čas, potreben za pot od enega do naslednjega kraja. Vesel sem prisrčnih sprejemov v vseh

krajih. Večina kolesarjev se je prvič vozila po nekaterih krajih.

Udeležencev je bilo 117, od tega dve ženski. Bilo je slišati kot dolga pot - 200 km. Pomanjkljivosti, ki so bile prisotne, bodo drugo leto odpravljene. Kolesarji so bili deležni zdravniške pomoči, masaže, spremstva kot na profesionalni dirki. Čiste vožnje je bilo dobrih sedem ur. Večinoma je šlo brez

Karavana se je ustavila tudi v Mengšu. Pristaši in simpatizerji množičnega športa so kolesarjem pripravili prijeten sprejem. V imenu Občine Mengeš je vse skupaj lepo pozdravil g. Roman Kalušnik. Povabil jih je na ponovno snidenje prihodnje leto.

posebnih poškodb.

Vesel sem, ker je projekt uspel že kot ideja.

tekst in foto: Tatjana Sivec Strmšek

LD MENGEŠ LOVSKI PIKNIK

v soboto, 14. oktobra 1995 ob 10. uri
pri lovskem domu

Državno prvenstvo v delu po krvnem sledu
za vse pasme lovskih psov

CACT

lovski golaž
kranjske klobase
vrhunsko vino

moški komorni zbor
Mengeški zvon
vabi na koncert

ob svojem 20.letnem
delovanju
v petek 27.X.1995
ob 20.uri
v kulturnem domu
v MENGŠU

vabljeni!

Pomoč otrokom pri učenju

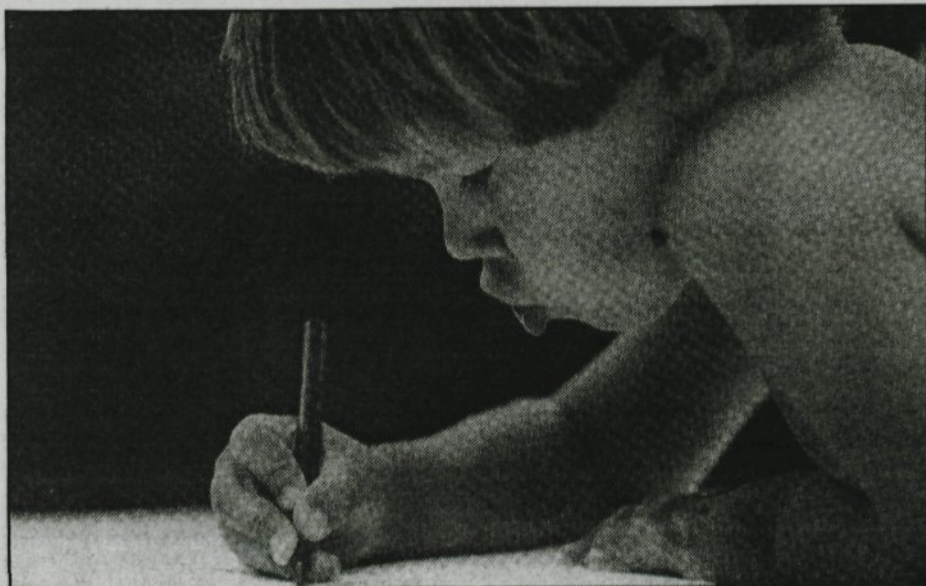
Kako in koliko naj starši pomagajo svojemu otroku pri učenju?

Gotovo je, da prav vsak šolar potrebuje podporo ter vzpodbudo staršev. Zelo malo je takih, ki bi bili lahko popolnoma prepuščeni samemu sebi in zaradi tega ne bi imeli težav. Na kakšen način in koliko pomoči kdo potrebuje, pa je vprašanje, na katerega se ne da odgovoriti v enem stavku. Vsak otrok je svet zase in tisto kar, nekemu koristi, lahko drugemu škodi. Na splošno bi lahko rekli, da otroku ni potrebno pomagati pri stvareh, ki jih je sposoben opraviti sam. Občutek, da mu starši zaupajo, krepi samozavest ter odgovornost. Kar zmore, naj le naredi sam, pa četudi ni vse čisto dovršeno. Otroku naj se zaveda, da mu šola nalaga obveznosti, ki jih je dolžan izpolniti. Starši niso tisti, ki morajo namesto njega sprejeti to skrb ter odgovornost. Ločiti mora delo od igre. Pri tem pa mu starši najlažje pomagajo tako, da uvedejo nek red, ki bo otroku omogočal redno delo. Dobro je, če se otrok usede k delovni mizi vsak dan ob istem času. Za delo naj ima primeren kotiček, kjer ga nihče ne bo motil. Če bodo starši pokazali razumevanje do otroka in se skupaj z njim tudi poveselili, ko konča s šolskim delom, bodo otroku s tem pokazali, da so obveznosti včasih sicer neprijetne, a nudijo hkrati zadovoljstvo, ko so opravljene. Otroku potrebuje tudi čas za igro ter sprostitve. Zato ni prav, če starši otrokovo domače šolsko delo v nedogled podaljšujejo in poskušajo iz njega

izveliči maksimum. Enako napako pri privzganjanju delovnih navad pa bi naredili tudi starši, ki od otroka ne bi zahtevali resnosti, ker bi se jim preveč smilil in bi prelagali začetek njegovega dela, ali pa bi mu celo naredili domačo nalogo in bili do njega preveč zaščitniški.

Seveda se morajo starši otrokom, ki imajo v šoli težave, bolj posvečati. Razstresenemu otroku bo dovolj že sama prisotnost starša. Ker se sam ne zna organizirati, lahko pred odprto knjigo presedi celo popoldne, naredi pa ničesar. Ko pa se poleg njega usede mama ali oče in usmeri njegovo pozornost, se rezultati občutno izboljšajo. Otroku s slabim spominom naj ključne točke naučene snovi še na kratko obnovi pred spanjem ter zjutraj, preden gre v šolo. Otroku naj snov ponavlja na glas, pred zaprtim zvezkom. Če otrok napreduje le v primeru, da se z njim uči tudi odrasla oseba, bodo morali zbrati starši veliko potrpežljivosti za delo z njim. Njihovo podporo in razumevanje, otrok s težavami nujno potrebuje. Starši pa ne smejo videti v njem le učenca, pač pa človeka kot enkratno osebnost. Pokažejo naj mu pozitivna čustva pri vsakem uspehu, ki ga doseže, pa čeprav ni v nobeni povezavi s šolo. Le tako bo ohranil notranjo mirnost in zaupanje vase.

Janja Čelofiga
šolska svetovalna delavka

Darovi za kaščo

Župnijska Karitas Mengeš naj bi za svoje človekoljubno delo dobila ustreznejše prostore v prenovljeni kašči ob župnišču. Po denarne darove za njeno obnovo smo se obrnili na obrtnike in podjetnike v mengeški občini. Kljub temu, da se jih je našemu klicu odzvalo že lepo število, brez vaše nadaljnje podpore ne bomo zmogli bremena, ki smo si ga zadali.

Zato se ponovno obračamo na vse vas, spoštovani župljani, da izkažete svojo širokosrčnost in nam priskočite na pomoč. Ljubezen je pač odločno premalo za današnjo stisko ljudi, ki naj bi bili naša skupna skrb. S svojimi denarnimi prispevki boste pokazali pozornost in razumevanje do našega dela, predvsem pa do trpečih.

Doslej so se z darovi za kaščo odzvali naslednji (navajamo imena po izpisku Krekove banke):

Mizarstvo Štampelj, Flajšman, Franc Debevc, Matjaž Majdič, Marija Škofic, Plagal video, Družina Kolar, M. in A. Leb, I. Flajšman, A. Bajruš, Darinka Hribar, Pavla Selan, Majda Kosec, Svilea d.o.o., Limato d.o.o., Stopar Mengeš, S. Flajšman, T. Dermastja, Janez Car, Franc Rojnik, Burgar Mengeš, Stopar Ivan, Tehmax d.o.o., V. Dornik, F. Podgoršek, Matak d.o.o., J. Nakrst, Frido Bele, N.N. Balantičeva 9, P. Majdič, F. Pirc, F. Stele, M. Krašovec, Irena Posavec, Kalcer d.o.o., Skanja d.o.o., N.N. Ljubljana, Mizarstvo Kumer, I. Jelovčnik, Semesadike Mengeš, A. Ipavec, Pečarstvo Košak, Peter Ručigaj, F. Rožnik, Trak Mengeš, Marija Kumer, Silvatica d.o.o., Občina Mengeš, Filc Mengeš.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo in naj jim Bog poplača njihovo dobroto.

Žiro račun za projekt "Kašča"

51800-620-336-200-225-86

Krekova banka d.d. p.e. Ljubljana

Župnijska Karitas Mengeš

V spomin Francu Ručigaj

V ponedeljek, 21. avgusta nas je pretresla vest, da je umrl naš častni predsednik Franc Ručigaj. Navkljub izraziti volji, da premaga bolezen, je klonil na pragu 61. leta starosti.

Njegova življenska pot se je začela leta 1934 v Loki pri Mengšu. Že kot 16-letni fantič je postal član Prostovoljnega gasilskega društva Loka. To so bila leta, ko so se člani odločili za gradnjo gasilskega doma in jo tudi pričeli uredničevati. Poleg dela pri gradnji, se je redno udeleževal orodnih vaj in se izpopolnjeval na operativnem področju. Tako je že v začetku leta uspešno opravil enomesečni tečaj za podčastnike v Medvodah.

Član Upravnega odbora društva je bil že leta 1951. V njem je deloval z manjšo prekinitvijo vsled služenja vojaškega roka in dela v tujini, vse do današnjih dni.

V različnih mandatnih obdobjih je kot predsednik 15 let vodil društvo, zelo uspešno pa je nekaj let deloval tudi kot poveljnik. Za svoje nesebično delo, gospodarsko vztrajnost in požrtvovalnost smo ga leta 1991 imenovali za častnega predsednika Prostovoljnega gasilskega društva Loka pri Mengšu.

Vse svoje operativno znanje in sposobnosti je prenašal na mlajše člane ter jih usposabljal za vestne in sposobne gasilce. Zelo veliko vlogo je posvečal mladini oz. gasilskemu podmladku. Večkrat je dejal: "Če bomo imeli dobro mladino se nam ni treba bati za obstoj društva oz. gasilstva nasploh." Kar žarele so mu oči, ko je na naših občnih zborih bilo prisotnih toliko mladih oz. naraščajnikov.

Ves čas delovanja v društvu je bil odbornik

sektorskih, občinskih in področnih gasilskih združenj. Zavzemal se je za položaj gasilstva v družbi kot mu gre glede na njegovo humano poslanstvo. Za nas pa je storil še mnogo več. Pokazal nam je, kakšen mora biti človek-gasilec, da dostojno in častno opravlja dolžnosti, katere mu nalaga članstvo v tej človeku tako potrebni organizaciji.

O izjemni osebnosti gasilca pričajo številna priznanja in odlikovanja, ko jih je prejel. Tako je prejel odlikovanje OGZ Domžale I. stopnje, ter odlikovanje GZ Slovenije I. stopnje. Ob jubileju društva v letu 1983 je prejel tudi priznanje za 40-letno delo v društvu. Ta priznanja in odlikovanja so odraz njegovega trdega in zavzetega dela v gasilski organizaciji.

Njegova poštenost, napreden duh, trdna-neomajna volja in življenski pogum, to so bile njegove vrline, zaradi katerih smo ga spoštovali in upoštevali. Delavnost in zagnanost mu nista dala miru tudi v zadnjih letih, ko mu je zdravje načela bolezen. Do zadnjega dne se je živo zanimal za delo in dejavnost društva.

V sodelovanju s predsedstvom Gasilske zveze Domžale smo imeli v njegov spomin združeno žalno sejo v četrtek, 25. avgusta. Na zadnjo pot k večnemu počitku smo ga v spremstvu številnih gasilcev, sorodnikov, Ločanov, prijateljev in znancev pospremili v petek, 26. avgusta. V imenu PGD Loka se je od njega poslovil predsednik g. Peter Petrič, v imenu GZ Domžale pa predsednik g. Marjan Slatnar.

Z njegovim odhodom je nastala vrzel, katero bo težko zapolniti.

Naj nam bosta Francetov značaj in delo vzor in vodilo.

Tako mu bomo dajali najlepšo zahvalo in ohranjali njegov spomin.

**UO PGD Loka pri Mengšu
Miro Urbanc**

Zahvala

Ob nenadomestljivi in mnogo prerani izgubi dragega moža, očeta, ata, brata, svaka in strica

Franca Ručigaja

se iskreno zahvaljujemo za zdravljenje, nego,

pomoč in razumevanje prim.dr. Dragu Ažmanu in osebju onkološkega inštituta, zdravnici dr. Gabrijeli Kovač-Mohar za skrbno zdravniško pomoč.

Iskrena hvala Gasilski zvezi Domžale, Občini Mengeš, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Loka, govornikom za poslovinne besede, Franciju za igranje "Tišine", župniku Mateju za obred, vsem, ki ste mu izkazali čast, mu darovali čudovito cvetje, sveče, darovali za svete maše, nam izrekli ustno in pisno sožalje, ter ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

V spomin

Zelo nas je prizadela vest, da je po težki bolezni odšel od nas v večnost, g. Franc Ručigaj

Ko se poslavljamo od spoštovanega Franca, se zavedamo, kako kruta je usoda, ki človeka tako nenadoma iztrga iz okolja, v kateri je živel in delal. Hudo je za sorodnike, prijatelje in znance, vendar nam je v tolažbo naša vera, da se nekoč snidemo v večnosti.

Pokojni France je bil še generacija, ki je občutila vse tegobe druge svetovne vojne in naše svobode. Možnosti za prosperiteto so bile slabe oz. privilegirane. Vendar s svojo pridnostjo in prizadevnostjo si je ustvaril, dobre pogoje za življenje, svoje družine.

Ko so se v Sloveniji začela politična obzorja jasnit, je začel delovati tudi na tem področju. Bil je član izvršnega odbora Krajevne skupnosti zadnjega mandata, zadolžen za komunalno in zastopanost naselja Loka.

Po pripravah, ki so se pričele za samostojno občino in volitve v njene organe, je bil takoj pripravljen sodelovati. Izvoljen je bil za svetnika občinskega sveta.

Čprav že močno bolan, je redno prihajal na zasedanja sveta ter konstruktivno sodeloval pri zasedanju sveta, konstruktivno sodeloval pri odločanju o pomembnih zadevah za novo Občino Mengeš.

S spoštovanjem se ga bomo spominjali, njega in njegovega dela. Naj mu bo lahka slovenska zemlja in naj se njegova duša spočije v Bogu.

S spoštovanjem

**Podpredsednik občinskega sveta
Mengeš**

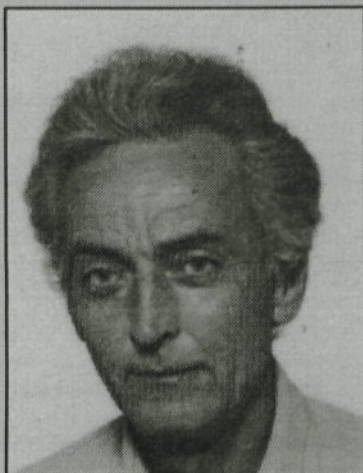
IN MEMORIAM

Alojzij Janežič

Ob boleči izgubi dragega Avgusta Šimenca se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti ter darovali cvetje in sveče. Posebej pa se zahvaljujemo g. župniku Mateju Zevniku, zdravnici Kovačevi in medicinski sestri Vandii, sosedi Zalki ter vsem prijateljem in znancem.

**Žalujoči družini Šimenc in
Jerar ter vsi njegovi**

Ob smrti našega dragega Toma Štruklja se iskreno zahvaljujemo za izraženo ustno in pisno sožalje, podarjeno cvetje, žalne sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se govornikom g. Tomažu Pavšiču, Francu Rošlju in Mihaelu Beravsu za poslovilne besede, pevcem in gasilcem za zadnji pozdrav.

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu!

družina Štrukelj

*Smrt obstaja,
žuljenje ostaja,
žuljenje, ki si
nam ga dala
in vero v Boga.*

V spomin

Dne 18. avgusta je minilo žalostno leto, od kar nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

**Antonija Kralj
iz Loke pri Mengšu**

Hvala vsem, ki se je radi spominjate, obiskujete njen grob, prinašate cvetje, prižigate sveče in darujete za sv. maše.

Vsi njeni

IN MEMORIAM

*Oh, kako je hiša prazna,
ker tebe u njej več ni.
Prej bila je tako
prijazna,
zdaj čisto tuja se nam
zdi.*

Zahvala

Ob boleči izgubi našega nepozabnega sina, brata in strica Gašperja Gregorca se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sošolcem, znancem, da ste ga v takem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in sveče ter nam izrazili ustna in pisna sožalja.

Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepe poslovilne besede in opravljen obred. Posebna zahvala Srednji šoli tehničnih strok Ljubljana, sošolcem, številnim prijateljem, Osnovni šoli Mengeš, Gasilskemu društvu Mengeš, tabornikom in pevcem.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

ZDRAVJE IN LEPOTA

Med v kozmetiki

Žaljuči: vsi njegovi

Rusi so znani kot vrhunski poznavalci naravnega zdravljenja. V njihovem ljudskem zdravilstvu ima med pomembno mesto. Profesor Jojšir iz Moskve je raziskal in razložil delovanje medu na kožo. Dobro jo očisti, uničuje bakterije in jo istočasno učinkovito nahrani. Gladi gube in daje koži svežino in žametasto mehko. Danes priporočajo ruski profesorji Bremener, Lass in Polikarpova obrazno masko, ki je sestavljena iz enakih delov medu, jajčnega rumenjaka in sveže sladke smetane. Na obrazu jo pustimo 20 do 30 minut in jo speremo z mlačno vodo. Maska je primerna za nego suhe in normalne kože.

Za nego mastne in mozoljaste kože pripravimo masko iz 100g medu, 25ml alkohola ali kakovostnega domačega žganja in 25ml vode. Mešanico nanesemo na obraz za 15 minut in jo pokrijemo z gazo, da nam ne bi kapljala z obraza.

Masko lahko pripravimo tudi iz medu, ovsenih kosmičev in rumenjaka za nego suhe in normalne kože ali beljaka za nego mastne kože.

Ameriški strokovnjaki so prav tako zbirali ljudske recepte. Za nego vseh vrst kože svetujejo masko iz dveh žlic medu, ki jih pomešamo z žlico mandljevega olja. Na očiščeni koži pustimo masko pol ure in jo speremo z mlačno vodo. Za nego utrujene kože in njeno pomlajevanje si pripravimo masko iz enakih delov otrobov in medu. Lahko ji dodamo tudi nekaj kapljic rožne vode, ki jo pripravimo z namakanjen cvetnih latic vrtnic v destilirani vodi. Lahko jo tudi kupimo v drogeriji ali lekarni. Najbolj kakovostne so turške in bolgarske rožne vode. Maska bo učinkovita tudi brez tega dišečega dodatka. Na obrazu naj ostane pol ure.

Zelo dobro kremo za obraz si lahko pripravimo iz žlice medu, dveh žlic masla, žličke olivnega olja in žličke orehovega olja (če ga bomo dobili). Uporabljajo jo lahko vsi družinski člani. Za otroke je primerna posebno pozimi ob hudem mrazu in v poletnih vročinah kot krema za sončenje. Recept je zapisal dr. Kurt Kancler. Hranimo v hladilniku.

Če imamo doma čebele, nam bo vedno pri roki tudi čebelji vosek. Iz njega lahko pripravimo kremo proti gubam. Potrebujemo eno žlico voska, ki ga bomo le toliko ogreli, da se bo razlezel. Topi se pri temperaturi 62-65°C.

Primešamo mu žlico čebulnega soka in žlico medu. Kremo mešamo tako dolgo, dokler se popolnoma ne ohladi.

Za lajšanje težav, ki jih povzročajo vse vrste opeklin in opamine, si pripravimo kremo iz dveh žlic masla, žlice čebeljega voska, žlice medu in žlice lanenega, šentjanževega ali mandljevega olja. Če imamo doma tudi polhovo mast, jo bomo dodali en žličko. Sestavine segrejemo in ko se stopijo, mešamo, dokler se krema ne strdi. Kremo hranimo v hladilniku. Znano je, da se ob njeni uporabi na opeklinah ne delajo mehurji. Večje opekline se zacelijo brez brazgotin. Po lastnih izkušnjah zagotavljam, da je krema tudi primerno sredstvo za sončenje, zlasti za zelo svetlopolte začetnike. V ta namen sem kremi dodala še žličko korenčkovega soka. Končna oblika recepta je nastala ob sodelovanju babice.

Želim vam obilico medenih užitkov.

Mirjana Lilić Južnič

G. Ivan Debevc, znani mengeški kreator, je svojo muzejsko zbirko 200 oblek prenesel s prvega v drugo nadstropje na Slovenski 30 v Mengšu. Njegova vitalnost in "borbenost", kot sam pravi, ga ohranja še vedno na vrhu slovenske mode. Več o njegovem življenju in delu v naslednji številki Mengšana.

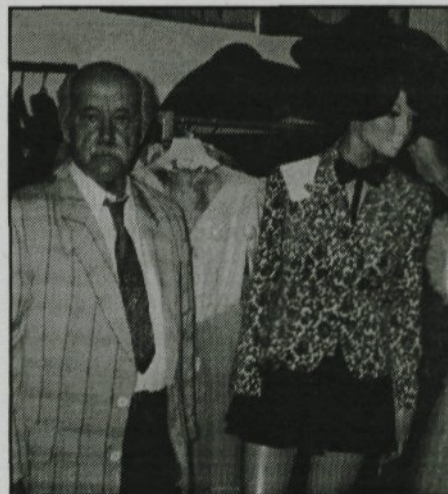

foto: T. S. Strmšek

NARAVA

Pogled z mojega okna

Hov in Mjav stranišča

Zelene livade-prijetna pesmica s tem naslovom nam včasih polepša dan, kajne? Žal pa so naše zelene livade vse bolj tisto, kar naj ne bi bile. Načelno nimam nič proti, tudi če se na njih podijo fantje za žogo in če dekletca urejajo svoje Barbike in druge "dojenčke". Vendar na te zelene livade nikakor ne sodijo naši štirinožni prijatelji-kužki (in tudi prave mrcine/ ter mucki.

Naši ljubljenci na štirih nogah so odraz kulture in navad lastnikov. In če-le ti, vsaj običajno je tako, svojo malo in veliko potrebo opravijo največkrat v zato primernih prostorih, tega žal za naše štirinožce ne moremo trditi, saj se morajo, največkrat kar sami, s hitrim tekom po stopnišču in nato na najbližji zelenici oz. za prvimi vogalom tudi oni "razbremeniti". Če pa jim ne uspe, zaradi zaprtih vrat, priti na prosto, seveda to storijo kar v stavbi.

No, pa nazaj k tistim, ki potrebo opravijo na zelenici.

Največkrat to storijo seveda ob stebelu drevesa, ki v poletnih dneh nudi senco tistim, že omenjenim kratkohačnikom, ki se prav tam podijo za žogo in seveda tistim deklicam, ki prav tam dajejo spat dojenčke in češejo Barbike.

Psi in mačke, ki prebivajo v stanovanjih, so ogledalo lastnikov in če sodim po tem, kar vidim v tem ogledalu, potem živim skupaj s čudnimi patroni, tudi takimi, ki mimo gledajo, seveda pa ne vidijo, kako prijetno se lajša njihova mucka v peskovniku, kjer sicer otroci za lopatkami delajo čisto drugačne potičke.

Bodo naše zelene livade res le zelene, ali bomo še naprej mimo prenašali ignorantsko manjšino, ki spreminja naše zelenice v, oprostite izrazu, poscane in posrane?!

Rem

MENGŠAN

GOSPODINJSKI NASVETI

Kuhajmo skupaj

V prvi jesenski številki sem si dovolila razmišljati o novejši zvrsti mesa "Nojevem mesu". Noj doseže velikost 2 do 3 m in povprečno težo 100 do 150 kg. Leteti ne zna, zato ima dobro razvite noge, s katerimi preseže hitrost 60 km na uro. Njegova domovina je Južna Afrika, kjer živi v naravi in seveda tudi na velikih farmah. Samica zleže na leto 50 jajc, od katerih je približno 80% oplojenih. Po 48 dneh se iz jajc izvalijo piščanci, ki jim v naslednjih 14-16 mesecih zraste perje in postanejo godni za zakol. Jajce, ki ima 2 do 3 mm debelo lupino, tehta približno 1,5 kg in se z njim lahko nasiti do 6 oseb. Največ mesa se pridobi iz stegna in se uporablja za zrezke. Okusno meso temne barve, skupaj ga je ca 35 kg, je precej podobno govejemu, vsebuje pa le 0,03% maščob in malo holesterola, zato je še posebej primerna dietna hrana.

Zrezke pripravljamo na enak način kot goveje, lahko pa ga pečemo tudi v kosu. V mesu je tudi veliko rudninskih snovi (kalij-magnezij).

Nojev zvitek "Zamorček" za 5 oseb:

0,75 kg noja
0,10 kg sojinih kalčkov
0,10 kg slanine
0,10 kg šunke
0,12 kg masla
15 zrnec zelenega popra, sol, poper, peteršilj.
Zrezke potolčemo in jih namažemo z nadevom iz kalčkov, slanine in šunke. Zrezke zvijemo, zapremo z zobotrepci in na maščobi popečemo. Opečene zalijemo s 1/2 l juhe. Dušimo približno 20 minut. Nato zvitke vzamemo iz omake, odstranimo zobotrebece in damo na krožnik. K omaki prilijemo sladko smetano, solimo, popravimo in dokončno prevremo in prelijemo čez zvitke. Kot prilogo ponudimo dušeni riž ali krompirjeve krokete.

Nojev file s prilogo

30 dag nojevih filejev, začimbe (rožmarin, brinjeve jagode, majaron) 30 dag kraške pancete, 1 dl vode, 1l temne mesne omake.
Nojev file začinimo, ovijemo s kraško panceto, opečemo na olju, zalijemo z omako, začinimo in dušimo ca 20 minut.
Kot prilogo ponudimo dušeno rdeče zelje, ocvrte krompirjeve kroglice z mandelji in brusnice.

V delikatesah pa lahko kupimo tudi nojevo šunko, katero ponudimo s smetanovim hrenom ali drugo primerno dekoracijo kot predjed ali samostojni narezek.

Ob spoznavanju nove vrste mesa Vam želim veliko kulinaričnih užitkov

.Justina Urbanec

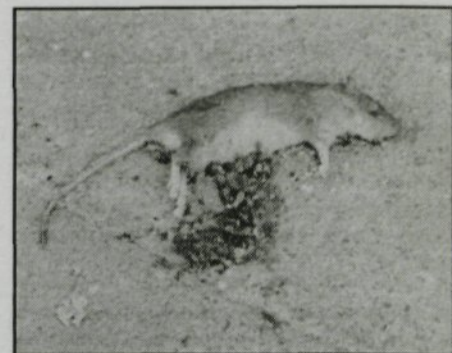
POHVALE IN GRAJE

Mengeška kopriva

Mengeško koprivo podeljujemo referatu za infrastrukturo.

Na 7. seji Občinskega sveta je bila povedana naslednja trditev: "V bližini objekta Slamnik so bile opažene podgane. Prosim, da se ukrepa." V zapisniku s te seje smo dobili napisan odgovor: "V kolikor so bile podgane opažene, bomo naročili deratizacijo za vse objekte, ki so v upravljanju občine Mengeš. Pripravlja pa se tudi odlok o obvezni deratizaciji za področje občine Mengeš."

Podgane pa, žal, za te grožnje niso slišale niti še niso prebrale v Mengšan. Nič hudega sluteče se sprehajajo po dvorišču Slovenske c. 28 in 30. Vozniki, ki vozijo prehitro, pa so vzeli življenje že marsikateri. Eno smo slika za spomin in opomin referatu za infrastrukturo, da bo mogoče vsaj sedaj kaj ukrepal.

tekst in foto: T. S. Strmšek

5. del

PAINTBRUSH

Programček je namenjen za risanje. Uporabljajo ga vsi; tako otroci kot mi "profiji". Prijubljen je zlasti zaradi enostavne uporabe. V njem lahko hitro narišemo skice, lahko pa tudi bolj zahtevne risbe. Lahko popravljamo že obstoječe slike ali pa jih s pomočjo ClipBoarda prenesemo v urejevalnike besedil, saj določeni teksti zahtevajo poleg besedil tudi sliko.

Na levi strani okna imamo pripomočke za risanje. To so šarke, sprej, črke,, radirke, maček, čopič, krivulja in ostale črte.

V spodnjem levem kotu si lahko izberemo debelino črte.

Na dnu okna pa se nahajajo barve. Barve izbiramo s pritiskom na miškin levi ali desni gumb.

Škarje rabimo za rezanje risb. Risbo občrtamo in risba je že odrezana. Risbe režemo bodisi za prenos v urejevalnike ali pa za brisanje...

Ali poznate spreje, s katerimi "mularija" packa po zidovih in riše razne grafite? Sprej v Paintbrush-u ima podobno nalogo, vendar se v nečem razlikuje: z njim se ne igra samo "mularija" in z njim ne moremo risati po stenah, ampak ga lahko uporabljamo samo na domačem ekranu. Uporaba je enostavna: pritisnemo na ikonco s sprejem, držimo levo tipko in vlečemo po zaslonu. Redkokdaj pa se zgodi, da poleg slike rabimo tudi krajše besedilo, za ta namen so nam Mikrosoftovi programerji naredili tudi gumb za pisanje. Uporaba je podobno, kot pri spreju, samo da tukaj pritisnemo tipko šele takrat, ko si izberemo prostor za pisanje.

Pri ostalih orodjih pa je postopek podoben.

(nadaljevanje prihodnjč)

Pripravila:
Tomaž Novak
Jure Labrovič

Frenk je bil že skoraj deset let v pokoju, vendar mu tega ne bi nihče prisodil. Bil je vitek in vitalen, zmeren pri prehrani in pijači, pri delu pa velikokrat bolj aktiven kot kak dvajsetletnik. Nikomur ni delal problemov, le za mladimi dekleti je rad pogledal. Vendar samo pogledal in se o tem pogovarjal, za kako resno avanturo pa se ni odločil. Večkrat je rad rekel: „Poglej, kako je ta lepa. In ona druga, kako lepe noge ima. In tista tam, ta bi pa bila za v posteljo.“

Pa se je zgodilo, da se je Frenk znašel na dopustu na lepi istrski obali. Z njim je bila seveda tudi njegova žena Minca. Prav letos jo je težko pregovoril, da sta šla na morje. Nekje sredi dopusta mu je bilo celo nekaj dni žal, da ni na morju sam. Spoznal je namreč neko lepo mlado žensko, v katero se je kljub dolgoletni ženini zvestobi skoraj v trenutku zaljubil.

Z ženo sta na morju stanovala v stanovanju ženininega nekdanjega podjetja. Zraven pa je bilo stanovanje neke druge tovarne. Vhod v to stanovanje je bil skozi isti hodnik. Dva dni zatem sta prišla v drugo stanovanje dva nova stanovalca. Nek "švedrast" moški v malo daljših kratkih hlačah in lepa mlada ženska, na kateri so takoj obvisle Frenkove oči. Frenk se je takoj vprašal, kaj je bilo tej ženski, da ima takega "dedca". Taka lepotica bi pa že lahko dobila kaj boljšega. Bila je kot filmska igralka iz ameriškega filma. Drugi dan se je Frenk z Minco kopal v kopališču, ki je bilo od mesta stanovanja kar precej oddaljeno. Z ženo sta rada pešočila. Šla sta po ozki prašni stezici in slednjič prišla v precej osamljeno kopališče. Bil je nekakšen napol divji kraj, kjer je bilo treba tudi to kopanje nekaj plačati. Kaj zato, je pomislil Frenk, glavno je, da bo mir, čista voda in nobenega znanca.

Šla sta prav na konec kopališča in se pripravljala za kopanje. Žena je pogrinjala brisače po pesku, ko se je Frank razgledal prav do bližnjih skal. Kaj, ali je res. Na skali je ležala njegova nova sosedka, v vodi pa je čofotal njen švedrast moški. Frenku se je zdelo, da ga je mlada ženska takoj opazila in mu narahlo pokimala. Pogledal je bolj natančno: bila je brez zgomoga dela kopalne obleke. Imel je kaj videti. Bila je prav taka, kakršno bi si tudi sam vedno želel-ženska in pol. Tukaj bi se pa dalo kaj narediti. Minca je dregnila v Frenka, češ: pojdi že v vodo ali boš kar stal. Frenk je res zaplaval, vendar ne

tako daleč na morje, kot je imel navado. Krožil je ob obali in kar naprej pogledoval ono lepotico na skali. Dobro je videl, da je bila sedaj tudi brez spodnjega dela kopalne obleke. Prav nič se ni skrivala pred njegovimi pogledi, sončila se je, kot jo je bila volja.

Drugi dan je Frenk zopet treščil ob lepo stanovalko. Šel je v bližnjo samopostrežbo in kupovati hrano. V trgovini je bila tudi ona. Zasmejala se je, pokazala snežnobeke zobe in rekla: „Oh, Vi ste. Tudi nabavljate. Jaz moram tudi. Tri dni bom sama. Mož je moral službeno na pot. Saj veste, kaj so trgovski potniki. Tudi med dopustom morajo delati.“

A taka je ta stvar, je pomislil Frenk, sedaj je pa še sama. Pa še tako prijazna. In tako lepa. Kot v sanjah!

Minca je v stanovanju vedno vse lepo pospravila. Tudi na morju. Vse je očistila, oprala in zelo dobro kuhala. Imela pa je eno napako: Nič več ni bila mlada. Če je še tako dobra, ne odtehta enega dneva življenja z ono lepotico. Frenk je nestrpnost hodi po stanovanju in Minca ga je vprašala: „Kaj ti pa je? Daj se vendar sprosti, saj si na dopustu. Kaj nama pa manjka?“ Vendar Frenk ni razpredal svojih misli. Ne bi jih za nobeno ceno. Minca bi mu rekla, da je osel. Čez nekaj dni je Minca zračila stanovanje. Odprla je tudi glavno okno. Najbrž pa je bilo odprto tudi pri bližnjem sosedu. Frenk in Minca sta prav dobro slišala naslednji prepir. Najprej je "znorel" moški, torej mož od tiste lepotice: „Tristo vragov, v saj pospravila bi pa lahko. Takšno je, kot bi treščila bomba v najino stanovanje. Pa skuhalo bi mi tudi lahko kaj, saj si vedela, kdaj pridem. Si pa res lena. Še dobro, da kdo drug ne stopi v najino stanovanje.“ „Ne začenjaj spet tistega tvojega trapastega pogovora, ki ga ne prenesem. Če bi bil kaj vreden, se ne bi nahajala tukaj, temveč bi bila v luksuznem hotelu, kjer bi nima drugi kuhali. Pa še pospravili po sobah. Nikar ne misli, da te bom vedno prenašala!“ „Saj me ne bo treba. Kar naravnost ti povem, da sedaj nisem bil na službenem potovanju, pač pa pri neki drugi, ki je tisočkrat boljša od tebe.“ „Frenk je zmajal z glavo in polglasno rekel: „Pa vendar ni tako sanjsko!“ Minca pa ga je pogledala, češ: „Kaj ti pa je?“

C. S.

SMEH NI GREH

Pokora

Ne morem si kaj, vendar dobro se spominjam zgodbe iz življenja, ki mi jo je pripovedovala babica.

Na vasi je živila gospa Micka. Nekega dne je prišla k župniku in se mu izpovedala. "Veste, tako mi je hudo! O tisti sosedi sem govorila neresnično. Kaj lahko naredim sedaj?"

"Ja, gospa, pokora bo potrebna! Za zdaj boste naredili to, kar Vam bom naročil. Jutri zjutraj ujemite kokoš, jo zakoljite, oskubite in perje raznosite po vasi."

Micka je naredila, kar ji je župnik naložil. Naslednji dan se je spet oglasila pri njem. "Vse sem naredila, kot ste rekli!" je bila zadovoljna. "No, sedaj pa pojdite spet po vasi in poberite vse perje v vrečo in mi ga prinesite!"

Micka je hitro ugotovila, da to ni možno. "Veste, tako se je zgodilo tudi z vašim nepremišljenim govorjenjem in klevetanjem," ji je pojasnil župnik. Micki je bila pokora dovolj velika. Zavedla se je svojega dejanja in svojo izkušnjo od takrat naprej rada povedala vsakomur, ki se je podajal na taka pota.

Če pa bo ta zgodba v poduk še komu izmed bralcev Mengšana, prostor ni bil uničen oz. brez potrebe popisan s črkami. Zavedajmo se teže svojih besed!

Tatjana Sivec Strmšek

Predsednik

Izvolitev Predsednika je lahko silno zapletena reč. Treba je izbrati najboljšega. Problem nastopi takrat, ko so najboljši vsi.

Tako se je zgodilo tudi v Občini Perovo, ki leži južno od Kamnika v smeri proti Višnji Gori. Tam so Predsednika imeli, a ne za dolgo. Odstopil je, ker je bil to zanj preveč naporen slalom. Jasno in glasno je povedal, da se ne gre več.

Pri izbiri novega Predsednika se je hudo zapletlo že ob vprašanju, ali se kandidat za Predsednika lahko predlaga sam ali pa mora za to uslugo prositi enakomislečega strankarskega kolego. V

MENGŠAN

Predsednik

tej predtekmi so povedli tisti, ki so menili, da je samopredlaganje smešno, nasprotniki pa so nato izenačili in na koncu zmagali. Tako so bili za Predsednika nominirani trije kandidati, pravzaprav dva kandidata in ena kandidatka.

Da bi imela dama kakšno prednost, to pa ne, saj se je volilo Predsednika in ne predsednico. Odpadla je že v prvi rundi, ker je poleg svojega dobila le še dva enakobarvna glasova. Po boksarsko bi se temu reklo klasični knock out v prvi rundi. Ona in njeni so zato užaljeni in v drugi rundi statirajo, na glasovne listke pa rišejo čira čare. V drugi rundi se tako spopadeta preostala dva kandidata, od katerih je eden NAŠ, drugi je NJIHOV. Rezultat je tesen 6:5! Prvi se veselijo: zmagal je NAŠ! Drugi bentijo: NJIHOV ima samo šest glasov. Ne morejo se zediniti ali sedaj Predsednika imajo ali ne. Nekdo modro predlaga, da bi pogledali v poslovnik. Potem so si skoraj enotni, da

Predsednika imajo. Črv dvoma pa vseh ne zapusti. Poraženi se ne dajo. Radi bi še tretjo rundo, ker je po njihovem prišlo do velike nepravilnosti, saj so glasovali tajno, pa takega načina glasovanja ni nihče predlagal. In potem spet berejo poslovnik, vendar zaman. Tudi predsedujočemu podpredsedniku, ki je že treniral za Predsednika, so pravila španska vas. Zanj je najpomembnejše, da je on Perovski Predsednik.

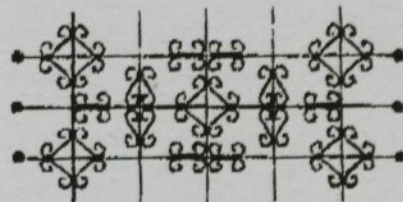
Kako se v bodoče izogniti takim ali podobnim zapletom? Predsedniki naj vendarle ne odstopajo! Obstaja pa tudi možnost, da se upravni možganski trust občine ob vseh sekretarjih, referentih in njihovih namestnikih poveča za nekoga, ki bo znal brati.

Ljubica Rožman

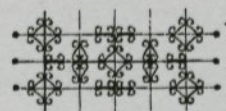
P.S.: Prihodnjič možno nadaljevanje: Podpredsednik

GOLDI d.o.o.

Francarija 8, 64205 Preddvor
tel.: 064 45129, fax: 064 46 129

Izdelujemo kovinske zaščitne mreže

- za vrata in okna, elemente za balkonske, stopniščne in vrtno ograje, gostinske separeje, ambientne dodatke

- po želji kupcev
- v vseh dimenzijah
- v različnih oblikah
- v različnih vzorcih
- v črni mat, črni svetleči in beli barvi

Po želji lahko mreže pred barvanjem cinkamo. Površinska obdelava mreže je elektrostatično prašno barvanje, ki zagotavlja večjo obstojnost mreže v vseh vremenskih pogojih.

Osnovna mreža je iz 9 x 9 mm svetlo vlečenega železa, okrasni elementi pa so iz 10 x 3 mm železa. Pritrjeni so s kovinskimi objemkami, ki dajejo mreži prijeten izgled.

Dimenzije mrež izmerimo sami, po želji montiramo.

1m2 je samo 95 DEM plačljivo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju LB na dan plačila.

OBVESTILA

Koledar prireditev v Kulturnem domu Mengeš

28.09.95 - koncert Adija Smolarja

Z nani mengeški glasbenik, Franc Kompare, je pred kratkim izdal kaseto z naslovom Trobenta poje Ave Marija. Marjana Brojan je to seveda dobro vedela, bila hitra in pravilno povedala v eter. Slavni Kompare pa je ne bodi len vzel pot pod noge in k Marjani kar na dom. Čestitamo obema! Marjani za pravičen odgovor, Francu pa za prijetno popestritev na glasbenem področju. Ko vam je lepo ali hudo, je lepo prisluhniti melodijam Pesem sužnjev, K tebi želim moj Bog....

Video stop novice

P ozdravljeni ljubitelji dobrega filma! Počitnice, dopusti so mimo, mi pa vas še vedno pričakujemo v istih prostorih na Slovenski 28, vedno bolj polni dobrih filmov. Med počitnicami smo si med najnovejše pršтели THE MASK vedno bolj popularnega Jim Carey-a (pričakujemo Butec in butec), sledi akcija RED SCORPION I. in II. del, vsi trije deli THE NAKED GUN, igralec Leslie Nielsen vas obišče tudi v obeh delih POLICE SQUAD, igralec ICE CUBE vas spremlja v BOYZ'N'THE HOOD, Amie Schwarzeneger pa vas zabava v KINDERGARDEN COP in TWINS. O novitetah malo kasneje. Bolj pomembno za vas, dragi

izposojevalci, je dejstvo, da se lahko v videoteki VIDEO STOP osvežite ob sladolelih Sanson in Mars ter hladnih osvežilnih pijačah, ki so vam na voljo iz avtomata pred videoteko 24 ur na dan. Predvsem NOVO-NOVO-NOVO pa bo ugodnost za vse naše člane in sicer možnost izposoje filmov brez včlanitve (ki je tako in tako brezplačna!) v novi videoteki, VIDEO STOP št.2 v Kamniku (pod Pizzerijo Melita).

Pa nazaj k novitetam:

THE WOLF (Volk)
STREET KNIGHT (Ulični vitez)
CLEAR AND PRESENT DANGER
(Neposredna nevarnost)
SILENT HUNTER (Neslišni lovec)
DECOY (Vaba)
THREE OF HEARTS (Tri zaljubljena srca)
GLADIATOR COP
GETTING EVEN WITH DAD
(Obračun z očetom)
MAVERICK
THE PRESIDIO
BLOWN AWAY (Odštevanje)
THE ONLY WAY OUT (Edina rešitev)
BEER (Pivo za prave moške)
THE CEOW (Vran)
THE YOUNG AMERICANS
(Mladi Američani)
STRANDED (Vesoljski brodolomci)
PULP FICTION (šund)
BANDIT (Razbojnik)....

Še vedno velja geslo: Preženite dolgočasne dneve in zavrtite svoj videorekorder. Konec leta tudi letos najboljši čakajo nagrade.

Prijazno osebje
in VIDEO STOP

Maja, Bojan, Marko, Aleš in Janez

Vabilo občanom in občankam

V okviru prireditev MIHAELOVEGA SEJMA in TEDNA ŠPORTA bo potekala tudi otvoritev prenovljene in posodobljene TRIM steze na Gobavici v Mengšu.

Vabimo vas na kratko otvoritveno slovesnost, ki bo v četrtek, 28. septembra ob 16.00 uri ob vznožju Gobavice (ob začetku TRIM steze nad Oranžerijo).

Bodite v primerni športni opremi, tako, da po otvoritvi vsi skupaj preizkusimo nove naprave in obnovimo zdrav duh v zdravem telesu!

Obvestilo

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale bo odvažalo kosovne odpadke v Občini Mengeš 15. in 26. oktobra 1995.

Obvestilo

Če Vas zanima, kako živijo, delajo in se zabavajo na Japonskem, če bi si radi to deželo pogledali z očmi dr. Majde Mazovec, Vas vabimo na ogled diapozitivov v petek, 29.09.95, ob 19. uri v prostore podjetja MI AMIGO na Slovenski 28.

Vijudno vabljeni!

VIDEO
STOP

OBVESTILA

Obvestila

Brez ljubezni plesa ni,
kdor se ljubi, se vrti....

Folklorna skupina Svoboda Mengeš vabi v svojo družbo nove plesalce in glasbenike. Dobimo se na vaji v četrtek, 14.09.1995 ob 20. uri.

Informacije: 712-134
737-981

Prodaja viškov kmetijskih pridelkov

Člani Odbora za organizacijo Mihaelovega sejma Mengeš se v svojih idejah nismo omejili le na pripravo Mihaelovega sejma.

Razmišljanja, kako bi v naš kraj prenesli delček sejmskega utripa tudi na ostale dneve v letu, so nam dala idejo o prodaji viškov kmetijskih pridelkov. Prodajali naj bi drugo in četrto soboto v mesecu. Že DRUGO SOBOTO v oktobru bomo poskusno postavili nekaj stojnic na prostor pred gasilskim domom. Pridelovalci boste lahko prinesli pridelke v prodajo, ne da bi si predhodno zagotovili prostor.

Kar pogumno, kupci vas čakamo.
Odbor Mihaelovega sejma Mengeš

Obvestila

Mešani pevski zbor "Svoboda" Mengeš

VABI

k sodelovanju nove pevke in pevce-ljubitelje petja, ki radi prepevate zabavne, umetne in slovenske narodne pesmi.

Pridružite se nam vsak ponedeljek in četrtek ob 20. uri v kulturnem domu Mengeš (Pevska soba II. nadstropje).

Vabljeni!

PREDSTAVLJA SE NAM

Gledališče

Gledališki in lutkovni oder mladih

Vsebinsko je program prilagojen starostnim skupinam in posameznikom ter vključuje vsa področja gledališke ustvarjalnosti:

- * spoznavanje igralčevega instrumenta kot izraznega sredstva s poudarkom na odrskem samopočutju, glasovnem in telesnem izražanju
- * improvizacije za urjenje odrske zbranosti in pozornosti za izbrano jedro odrskega dogajanja
- * solo igro in dialog s soigralci ter skupinske nastope
- * zakonitosti gledališke igranja z odrskim dogajanjem kot igralčevim življenjskim prostorom
- * zblizanje in spoznavanje dramske in druge literature, ki je podlaga za igro v danih okoliščinah
- * elemente scenografije, kostumografije ter likovne in glasbene opreme

Informacije in prijave:

MI AMIGO d.o.o., tel.: 737-317

OSNOVNOŠOLCI, SREDNJEŠOLCI, ŠTUDENTJE

Tečaj umetnosti učenja z audio in video delavnico

Program obsega 16 ur:

1. Glavni dejavniki izpitne uspešnosti/preizkusov znanja
2. Metode in tehnike uspešnega učenja-znanje za učenje
3. Urjenje veščin in spretnosti za uspešno opravljanje izpitov in preizkusov znanja
4. Odpravljanje izpitne bojazni za boljše rezultate
5. Uporaba izpitnih tehnik z aktualnimi učnimi vsebinami

Cilji tečaja: hitreje do znanja, boljši uspehi - v krajšem času dosežete več, z manj truda in več zadovoljstva!

Uporaba zakonitosti uspešnega učenja
Obvladanje sprememb, novih znanj, stresnih situacij

S sistematičnim pristopom, prilagojenim osebnim sposobnostim!

Informacije in prijave:

MI AMIGO d.o.o., tel.: 737-317

Podjetniški center

Podjetniški center Občine Domžale

Zanimiv, vendar do sedaj našim podjetnikom manj poznan način delovanja Sklada RS za razvoj malega gospodarstva pri dodelovanju različnih oblik pomoči, je 14.09.1995 predstavila direktorica Sklada, gospa Cvetka Tinauer. Z zakonom o razvoju malega gospodarstva je bil ustanovljen leta 1991. Poslanstvo sklada je širše, vendar v zadnjih dveh letih deluje na področju subvencioniranja obrestnih mer in izdajanju jamstev za kredite.

V U.I. 44/1995 je bil objavljen razpis za SUBVENCIONIRANJE OBRESTNIH MER V MALEM GOSPODARSTVU.

Na razpis se lahko prijavijo enote malega gospodarstva, prednost pa imajo naslednji prosilci:

- v kolikor predstavljajo njihovi projekti proizvodnjo in proizvodno storitev;
- ki so sklenili kreditno pogodbo po 01.01.1995 z obrestno mero nižjo od 13% na letnem nivoju;
- ki imajo čim večji delež lastne udeležbe;
- ki zagotavljajo povečanje dodane vrednosti na enoto proizvoda, povečanje zaposlovanja, pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti, visoko stopnjo inovativnosti, uvajanje sodobne tehnologije in sodobnih metod dela, energetska varčnost in ekološko pozitiven odnos do okolja.

Gospa Tinauerjeva je še posebno poudarila pomen natančnosti vloge, ki mora vsebovati vso, v razpisu zahtevano taksativno dokumentacijo (točke od 1-10) in časovno točnost vloge.

Pomembno je tudi obvestilo vsem prosilcem za sredstva za razvoj, ki bodo vložili popolno vlogo z zahtevano dokumentacijo do 1.10.1995 in je bila njihova vloga pozitivno rešena in nerealizirana. Če želijo ponovno kandidirati po tem razpisu, morajo predložiti Skladu samo zahtevo za obnovo vloge. V kolikor pa so nastale spremembe pri nameravani investiciji, morajo spremembe obrazložiti in jih dokumentirati, razen v primeru zmanjšanja prvotno zaprosenih sredstev za razvoj.

Rok za prijavo je od objave do 30.09.1995.

Stanislava Polajžer
Podjetniški center

PREDSTAVLJA SE VAM

"Venera" vam pomaga iz samote in osamljenosti

Vedno sem in bom trdila, da smo ljudje družabna bitja. A, če nas življenje iz kakršnegakoli razloga pahne v osamo, lahko postanemo zelo nesrečni. Tega nas je strah. A to ni dobro. Slabe in negativne misli vlečejo slabe in negativne situacije. Z mislimi v pozitivno v dobro, v vse lepo in z ljubeznijo, bomo za sebe naredili največ. Če samo čakamo, kaj bodo drugi storili za nas, ne bo dosti uspeha, če se sami ne bomo potrudili in pričeli misliti in delati drugače.

A življenje riše čudna pota. Za svojo srečo se je marsikomu potrebno močno potruditi. Nismo vsi rojeni pod srečno zvezdo, da bi imeli in živeli s partnerjem, ki bi nas spoštoval in imel rad takšne, kakršni pač smo. Brez sprenevedanj in pretvarjanj.

Dejstvo je, da smo ostali sami.

Na vse mogoče načine iščemo sorodno dušo. Iščemo preko oglasov, na različnih prireditvah, preko agencij. A malokomu se nasmehne sreča. Saj to je kot zadetek na loteriji. Človek je razočaran. Strah ga je ponovnega uspeha. Ne zaupa več nikomur. Tava v temi in ne ve več, kam naj se še obrne. Med tednom še nekako gre, a vikendi in prazniki so strup za osamljene duše. Koliko napomega iskanja, težav in izdatkov, da ne govorim o čustvenih pretresih, ima takšna oseba pri iskanju ustreznega partnerja.

Zmenek preko oglasa ali načrtovano srečanje Agencije. Spoznali ste osebo, a želje in hotenja so različna. Prevelika so odstopanja. Lahko, da ste naleteli na avanturista, na vezano osebo, skratka na človeka, ki ne zasluži vaše ljubezni. In tako pogosto takšnim zmenkom sledijo razočaranja.

Če se želite izogniti takšnim in podobnim situacijam, nam pišite, nas pokličite ali enostavno pridite. Mi ne zidamo gradov v oblakih, marveč trdno stojimo na realnih tleh. Težko je spoznati človeka, ki bi nam bil pisan na kožo, a prizadevamo si, da vsaj pri prvih srečanjih ni razočaranj. VENERA je namreč klub, ki deluje v sklopu "Moje Malenkosti", ter družni in spoznava ljudi, ki so sami. Pa tudi klub, kjer ljudje lahko najdejo svojega življenjskega sopotnika.

Resnično bi rada širšemu krogu samih in osamljenih povedala, da sem tukaj, da delam in pomagam. Družabna srečanja so ob živi plesni glasbi. Pa ne samo to. Ne organiziramo samo družabnih večerov, marveč počnemo še ogromno

koristnih reči.

Pomagamo ljudem spoznavati zdrav način življenja, Naravna prehrana, zdravilna zelišča, sporščanje, pravilno dihanje, pozitivno mišljenje, preprečevanje stresov in blažitev le-teh, skratka samozdravljenje. Tudi učinki barv, glasbe in različnih kamnov, ki delujejo zdravilno na naše telo in na naš življenjski prostor. Predavanja.

Na željo mnogih je pričela delati tudi veja ženitnega posredovanja. Žal je ljudem še vedno neugodno na družabnih večerih pokazati svojo stisko in nemoč, zato si anonimno iščejo partnerja. A verjemite, samo prvi korak je težak. Lepo je rekla čebelica Maja: "Ko enkrat znaš, ni nič več težko, kajne Vili" in tega se držite.

V načrtih našega kluba so tudi literarni večeri, klepetalni večeri, če hočete. Hoja, kolesarjenje, plavanje. Predstavitve kmečkih opravil, šega ali pomoč pri kmečkih delih. Spoznavanje zdravilnih zelišč, nabiranje, sušenje in priprava čajev. Pogovori z alternativci in reševanje življenjskih situacij. Pa še kaj, saj se ideje kar same porajajo, če človek deluje v pravi smeri. Organiziramo tudi srečanja obletnic maturantov.

V naš klub lahko pride vsak, ki mu je samota postala breme.

Ne čakajte, kaj vam bo življenje prineslo med štiri stene, ne zapirajte se v dom. Preženite samoto. Korajža velja. Pokličite nas.

Vera Prelovšek

Zgodi se

Izgubila sem denarnico na poti domov iz banke in trgovine. V njej je bilo kar nekaj gotovine, čekovna kartica in osebni dokumenti. Prav nič ni prijeten občutek ob spoznanju, kakšne so lahko posledice ob taki izgubi. Seveda sem tudi sama začela postopek preklica, saj sem imela zelo malo upanja, da bi denarnico dobila nazaj. Vendar, zgodilo se je nekaj lepega. Že po eni uri sta mi na dom prinesla izgubljeno denarnico dva štirinajstletna fanta. Žagar Bojan je denarnico našel in Mesarič Sebastjan je Bojanu pomagal iskati moj dom. Obema se pristrčno zahvaljujem in jima želim vse dobro in lepo v življenju.

V času, ko vse prevečkrat vidimo samo kaj "ušpičijo" ti mladi fantje, je tudi prav, da jih vidimo in pohvalimo tudi takrat, ko naredijo kaj lepega in dobrega. Odrasli in starši pa jim bomo dober zgled.

Zalka Tavčar

Iščem osebo za prodajo
solate

Informacije 813-398

Foto
Repanšek
Mengeš
061/737-492

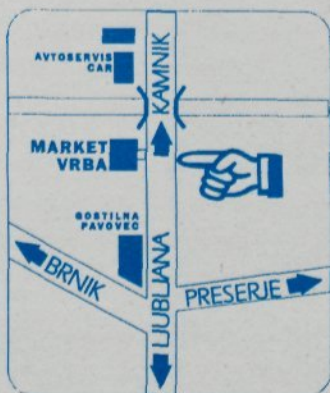
FOTOGRAFIJE Z
VAŠEGA FILMA
V ENI URI!

FOTOGRAFIJE
ZA DOKUMENTE
TAKOJ!

NOVO

samopostrežna
trgovina
**MARKET
VRBA**

Vam nudim ugodne cene in prijazno postrežbo
pon - pet: 08. - 20. ure
sob: 07.30 - 17. ure
ned: 8.30 - 11.30 ure

Barbara Vrebec s.p., Japljeva 3, Mengeš tel.: 739-226

TRODELNI KOLEDARJI

- dimenzije 64 x 30 cm
- v trobarvnem tisku
- tekoči mesec z označitvenim okencem
- možnost dotiska

JANUAR 1999						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

FEBRUAR 1999						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

MAREC 1999						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

cena
200 SIT
+ p.d.

Nad 200 kosi dotisk brezplačen

**TISKARNA
PREMIERE** d.o.o., Sp. Piriče 22

61215 Medvode, tel./fax: 061/621-002, mobitel: 0609 625 740

**AVTOMOBILSKI
PROGRAM**

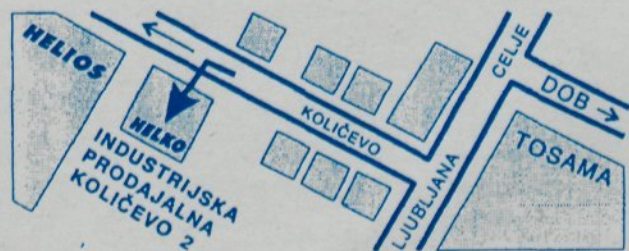

LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

*DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE*

Informacije po telefonu: (061) 715 233

**RAČUNALNIŠKI
TEČAJI**

Ljubljanska 80 (SPB1), 61230 Domžale

713-660

